

Årsberetning 2012

For kystens verdier

Innhold

2

Kjære leser!	3
Styrets og kontrollkomitéens medlemmer	4
Årsmøte 2012	6
Årsberetning	12
Virksomhetens art	12
Formål	12
Fortsatt drift	12
Nøkkeltall	12
Styrets aktiviteter	12
Omsetning	13
Økonomi	15
Datterselskaper	18
Arbeidsmiljø	18
Ytre miljø	19
Godtgjørelser og honorarer	20
Utsikter 2013	20
Resultatregnskap 2012	22
Resultatregnskap pr. 31. desember 2012	22
Balanse pr. 31. desember 2012	23
Kontantstrømsoppstilling	24
Noter	25
Kontrollkomitéens beretning	37
Revisors beretning	38
Virksomhetsrapport	40
Hovedtall for omsetning	40
Kvantums- og verdiutvikling	41
Omsetningsformer	44
Utenlandske landinger	46
Landing ved nøytrale fryselauger	46
Kjøpere	48
Sjømateksport fra Norge	48
Omsetning av viktige arter/produkter	49
Kontrollordninger	71
Styrets markedsmidler	72
Økonomi	72
Endring av vedtekter	74
Forretningsreglene	74
Europakontoret	74
Informasjonsteknologi	74
Råfisklagskortet	75
Valg og oppnevninger til tillitsvern	75
Statistikk	76
Representanter fra Norges Råfisklag i styrer, råd og utvalg med tilknytning til fiskerinæringen pr. 31.12.2012	79
Organisasjonskart	79

Motmakt og samfunnsbygger

Med torsken og Norges Råfisklag gjennom 75 år

Motmakt og samfunnsbygger er historia om hvordan Norges Råfisklag gjennom 75 år har forvaltet råfiskloven. Råfisklaget spilte en sentral rolle for fiskerinæringa i krigsårene 1940-45 og under gjenreisinga nordpå. I nyere tid har store svingninger i ressurstilgang, fiskeripolitikk og markedsforhold ført til en rekke omstillinger for lagets medlemmer.

Journalist Gunnar Grytås er forfatter. Boka utgis på Akademika forlag og lanseres under Råfisklagets årsmøte i mai 2013.

Omslagsfoto: Odd Erik Garcia.
Bildet er tatt i Tranøybotn på Senja.

Kjære leser!

Gratulerer med jubileet. Det er en ære å få være del av et slikt fiskersamvirke og få anledning til å sitte til rors i en organisasjon som har hatt en så stor betydning for fiskerne og kystens utvikling. En stor takk rettes til de ildsjeler og forgjengere som vi har overtatt etter, og som tok ansvar og viste kløkt slik at både Råfiskloven og Råfisklaget kan markere jubileum i 2013.

2012 ble et godt økonomisk år for norske fiskere – omtrent samme verdi som i 2011. Året gikk rimelig greit fram til 11. desember, da prisdrøftelsene for kommende vinter fant sted. De siste dagene av året og spesielt den første måneden i 2013, ble utfordrende for organisasjonen og krevende for oss som sitter med ansvaret. Markedsutviklingen utover i 2012 var urovekkende, dels som følge av svikt i kjøpekraft i viktige markedsland i Europa, men også som følge av signaler om betydelig økt torskekvote. Det å sørge for avtak og salgskanaler for over 30 % mer torsk inn i markeder med økonomisk stagnasjon, ble mer utfordrende enn mange kunne forutse.

Den enighet som ble oppnådd mellom Råfisklaget og kjøpersiden i desember 2012 innebar en betydelig prisnedgang for torsk. Resultatet førte naturlig nok til en stor uro og misnøye blant mange fiskere.

Vi kunne kanskje tatt pause og utsatt drøftelsene. Vi kunne kjøpt oss tid og fått informert mer om marked og utsikter. Men det var også viktig å signalisere enighet og forutsigbarhet, og at vi fikk på plass minstepriser som kunne stå seg gjennom hele vintersesongen. Torskefiske-riene var allerede i full gang. Ut fra den informasjon vi hadde tilgjengelig i desember og de utsikter vi så for oss, var det å jobbe seg fram til enighet om nye minstepriser for torsk det mest ansvarlige og riktige utfall for oss.

Slik ansvarlighet i medhold av Råfiskloven har tillitsvalgte i salgslaget vist i 75 år. Det har vært oppturer og nedturer. Situasjonen i markedene, der hvor vi eksporterer 95 % av fisken vår, avgjør til syvende og sist fiskeprisene. Det er ikke hva flåten mener de fortjener eller må ha i pris som er styrende. Dette bekreftes også i den nye «Fiske-salslagslova» som skal vedtas av Stortinget i juni 2013. Vi forstår godt hver enkelt fiskers frustrasjon og fortvilelse over lave priser, men vi er alle avhengige av at fisken blir solgt, betalt og spist. Dette har vi som forvalter loven plikt til å følge opp, uavhengig av skuffede reaksjoner.

Den nye loven tar også høyde for at dersom partene ikke blir enige under prisdrøftelsene, så kan det bringes inn en meglingsnemnd som skal søke å få til enighet. Dette er en endring i loven som noen mener kan svekke fiskernes

rett til å fastsette minstepris. Vi tror det vil styrke legitimiteten rundt selve prisfastsettelsen, samtidig som fiskerne fortsatt har siste ord. Den nye loven er moderne i sin form og fordeler rettigheter og plikter på en balansert måte til oss som skal forvalte den.

Vinteren har vist hvor viktig egenkapital og likviditet er både for salgslaget og for de som skal kjøpe fisk. Råfisklagets egenkapital har blitt svekket over tid som følge av økte kostnader. Fiskerne har likevel fått sine oppgjør inn på konto innen 15 dager etter levering, og kjøperne har gjort opp etter 28 dager. Dette har vært mulig takket være blant annet den innovasjonsgarantiordningen som Stortinget har bidratt med. Dette har skjedd i en situasjon med et marked i krise. Som orientert om på forrige årsmøte, fremmes det et forslag om en forsiktig økning av lagsavgiften tilbake til det nivå vi hadde før avgiften ble satt ned. Dette vil vi gjøre grundig rede for under årsmøtet.

2012 ble et bra år. 2013 er et svært krevende år, ikke minst hva angår prisnivået for torsk. 2014 kan også bli et spennende år, men vi mener bunnen er nådd og håper på en forsiktig økning i prisnivået for torsk. Med disse tanker og håp, ønsker vi dere et godt årsmøte og en flott jubileumsfeiring.

Som avtroppende styreleder sier jeg tusen takk for meg. Det har vært en ære å få lede organisasjonen, også alle stormkast tatt i betraktning, og jeg ønsker dere alle lykke til på den videre seilas. Måtte den bli i et litt smulere farvann enn hittil i 2013.

Robert Hansen
Styreleder

Trygve Myrvang
Adm. direktør

Styrets og kontrollkomitéens medlemmer

Sammensetning i beretningsåret 1. januar til 31. desember 2012:

Styre

Styreleder: Robert Hansen, Skjervøy

Nestleder: Hilmar Blikø, Kolvereid

Fiskarlaget Nord:

Roger Hansen, Skarsvåg

1. vara Johnny Pettersen, Forsøl
2. vara Ken Ivan Pettersen, Kamøyvær

Willy Andreassen, Berlevåg

1. vara Leif Figenschau, Skarsvåg
2. vara Jens Einar Bjørkås Johnsen, Båtsfjord

Robert Hansen, Skjervøy

1. vara Jimmy Tøllefsen, Husøy
2. vara Pål Hansen, Sommarøy

Kurt Ludvigsen, Sommarøy

1. vara Svein Roger Karlsen, Arnøyhamn
2. vara Hallgeir Nilsen, Engenes

Nordland Fylkes Fiskarlag:

Harald E. Hansen, Kleppstad

1. vara Kurt Karlsen, Øksnes
2. vara Karl Viktor Solhaug, Svolvær

Ove Johnny Måsøy, Brønnøysund

1. vara Fritz Nilsen, Napp
2. vara Tom Tobiassen, Bø

Einar Helge Meløysund, Engavågen (til 24.5)

Kjell Bjørnar Bakken, Bodø (fra 24.5)

1. vara John Ditlefsen, Brønnøy
2. vara Einar Frismo, Brasøy

Fiskarlaget Midt-Norge:

Hilmar Blikø, Kolvereid

1. vara Egil Berge, Mausund
2. vara Ronald Settnøy, Rørvik

Møre og Romsdal Fiskarlag:

John Bjørnholm, Aure

1. vara Bernt Selmer Tysnes, Smøla
2. vara Helge Aukan, Aure

Norsk Sjømannsforbund:

Ann-Jorunn Olsen, Laukvik

1. vara Alf-Arne Hansen, Finnsnes
2. vara Erlend Hanssen, Stokmarknes

Fiskebåtrederne Forbund (fra 2013 Fiskebåt):

Johnny Caspersen, Tromsø

1. vara Andreas Haugen, Andenes
2. vara Kjell Larsen, Harstad

Jan Roger Lerbukt, Tromsø

1. vara Knut R. Holmøy, Sortland
2. vara Stein Lyder, Hammerfest

Norges Kystfiskarlag:

Oddleif Torsteinsen, Røst (til 24.5)

Johnny Johnsen, Stø (fra 24.5)

1. vara Paul Jensen, Kvaløysletta (til 24.5)
Oddleif Torsteinsen, Røst (fra 24.5)
2. vara Knut Nilssen, Hasvik (til 24.5)
Paul Jensen, Kvaløysletta (fra 24.5)

Ansattes representant:

Tove Isaksen, Tromsø (til 3.8)

Ina Kjøl, Kristiansund (fra 3.8)

- Vara Inger Dybvik, Tromsø (til 3.8)
Sara Izquierdo, Svolvær (fra 3.8)

Arbeidsutvalg

Faste medlemmer, oppnevnt av styret:

Robert Hansen - leder

Hilmar Blikø - nestleder

Johnny Caspersen

1. vara Ann-Jorunn Olsen
2. vara Harald E. Hansen

Utvidet arbeidsutvalg ved hovedpris-

drøftelser, oppnevnt av styret:

Harald E. Hansen

Ann Jorunn Olsen

Johnny Johnsen

1. vara Roger Hansen
2. vara Jan Roger Lerbukt

Kontrollkomité

Leder: Stig Myhre, Rørvik

Johnny Ingebrigtsen, Gjesvær

1. vara Bjørn Rogne, Frei
2. vara Tor Nilsen, Hammerfest

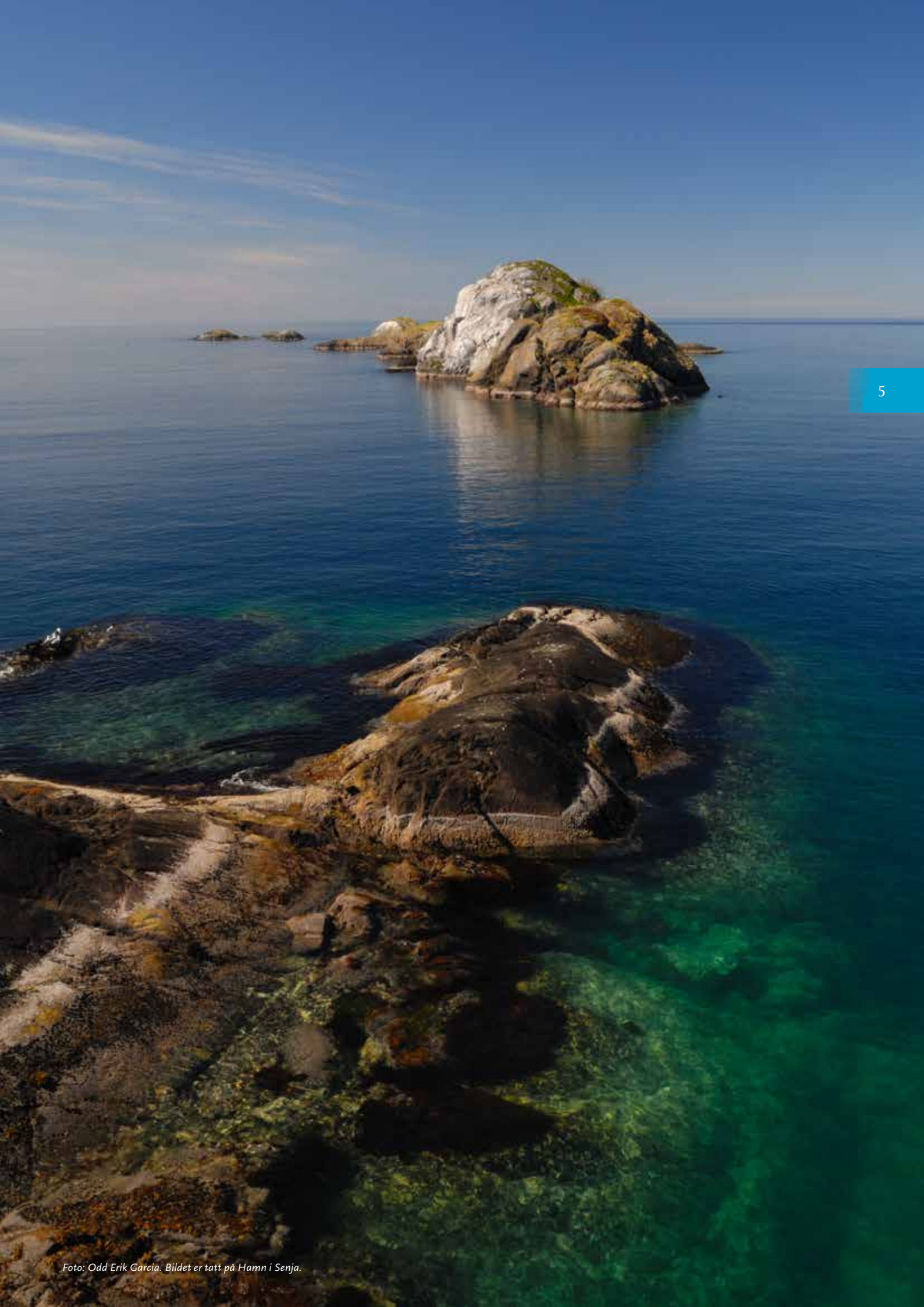
Geir Roger Benonisen, Sørvågen

1. vara Ottar Olausen, Vokkøy
2. vara Leif Ulriksen, Reipå

Stig Myhre, Rørvik

1. vara Bernt Selmer Tysnes, Smøla (til 24.5)
Roger Kristiansen, Tromsheim (fra 24.5)
2. vara Leif B. Hagen, Vestsmøla

Statens kontrollør: Arild O. Eidesen, Tromsø

Årsmøte 2012

Norges Råfisklags 74. årsmøte ble avholdt 23. og 24. mai 2012 på Radisson BLU Hotel i Tromsø. Årsmøtet møtte med 52 delegater fra fylkesfiskarlagene i Norges Råfisklags distrikt, Norsk Sjømannsforbund, Fiskebåtredernes Forbund og Norges Kystfiskarlag.

I tillegg deltok Norges Råfisklags styre, kontrollkomité, statens kontrollør og revisjon. Tilstede var innbudte gjester fra myndighetene, fylkesmannsembete, fiskeriorganisasjonene og andre organisasjoner. Fra Norges Råfisklag deltok den administrative ledelse og innbudte funksjonærer.

Utenom ordinære årsmøtesaker sto følgende på programmet:

- Sjømatmeldingen – Norge som verdens fremste sjømatnasjon, og tanker knyttet til endring av Råfiskloven
- Kvalitet på fisk
- Virksomhetsrapport 2011. Pris- og markedssituasjonen 2012
- Styringsstruktur. Størrelse og sammensetning på styrende organer
- Norges Råfisklag. Endring av vedtekter
- Instruks for kontrollkomiteén

Sjømatmeldingen – Norge som verdens fremste

sjømatnasjon, og tanker knyttet til endring av Råfiskloven

Innledningsforedrag ved statssekretær i Fiskeri- og kystdepartementet, Kristine Gramstad og stortingsrepresentant Frank Bakke-Jensen.

Etter debatt og oppsummering ble følgende vedtak fattet:

Årsmøtet tar innledningene til statssekretær Kristine Gramstad og stortingsrepresentant Frank Bakke-Jensen til orientering.

Norsk fiskerinæring er en suksessnæring både når man ser

den i et nasjonalt og et internasjonalt perspektiv. Årsmøtet mener at råfiskloven og fiskesalgslagene er sentrale faktorer i denne suksessen og at det er en selvfølge at de utgjør rammene for førstehåndsomsetningen av fisk også i fremtida.

Årsmøtet er positiv til at regjeringen arbeider med en helhetlig stortingsmelding om Norge som verdens fremste sjømatnasjon. Norges Råfisklag ønsker å være en aktiv medspiller for å videreutvikle fiskerinæringens rolle som verdiskaper langs kysten.

Struktureringen både på flåtesiden og i produksjonsleddet de siste par tiårene har vært en forutsetning for å skape lønnsomme arbeidsplasser i næringen. Årsmøtet er imidlertid bekymret for en fortsatt utvikling hvor stadig færre og større konsern styrer mottaket av råstoff med den følge at det blir mindre konkurranse om fiskernes produkter. Råfisklaget vil bidra til den nasjonale verdiskapingen ved å sikre et velfungerende råvaremarked for marine ressurser som hensyntar også små og mellomstore bedrifter.

I takt med at antall kjøpere har gått ned, er det blitt stadig viktigere at det etableres mottaksstasjoner for å sikre kystfiskernes avsetning. Årsmøtet ber om at det arbeides videre med et opplegg for finansiering og drift av stasjonene, og at myndighetene i sterkere grad bør involveres for å få denne infrastrukturen på plass. Innfrysing av fisk fra kystflåten kan være et av tiltakene som må vurderes i denne sammenhengen.

Årsmøtet mener det ligger et stort potensial i et målrettet arbeid for å heve kvaliteten på vår fisk og fiskeprodukter. Det vises i denne forbindelse til en egen kvalitetssak som behandles av årsmøtet.

Norge har en petroleumsdrevet økonomi noe som representerer en utfordring for alle andre eksportnæringer med hensyn til kostnadsnivå. Denne situasjonen legger store strategiske føringer på hvilken eksportaktivitet man kan drive fra Norge.

Årsmøtet mener at norsk produksjon og bearbeiding av fisk må baseres på markeds- og lønnsomhetsmessige vurderinger.

Foto: Thor E. Kalsaa

Fiskerne kan ikke i form av lav pris på sitt råstoff bidra til å holde liv i en type produksjon som markedet ikke er villig til å betale tilstrekkelig for. Det stilles store krav til omstilling i industrileddet, og det er behov for økt satsing på produktutvikling og en fortsatt effektivisering av produksjonen bl.a. gjennom teknologiutvikling.

Større stabilitet med mindre sesongsvingninger i råstoffleveransene vil kunne øke næringens samlede verdiskaping. Alle ville tjent på om landingene av fersk torsk ikke i så ekstrem grad hadde vært konsentrert til årets første fire måneder. I denne sammenheng vil årsmøtet etterlyse det arbeidet med endring av landingsmønsteret, herunder kvoteåret, som Fiskeri- og kystdepartementet har igangsatt.

Økt satsing på markedsføring har en dokumentert effekt. Årsmøtet viser til den positive satsingen på innenlands markedsføring, og mener at det fortsatt er et stort potensial her. For omsetning av torsk er vi svært sårbar og avhengig av enkeltlands konjunkturer og kjøpekraft. Årsmøtet ønsker derfor at det satses mer på å utvikle alternative markeder, og anmoder om at sjømatrådet, myndigheter og næring i fellesskap vurderer å finansiere et krafttak for markedsutvikling.

Råfiskloven gir norske fiskere en sentral posisjon i omsetningen av deres produkter. Fiskesalgslagene har håndtert den myndigheten de er tildelt gjennom råfiskloven på en god, langsiktig og samfunnsbyggende måte.

Arbeidsgruppen som Fiskeri- og kystdepartementet nedsatte for å foreta en gjennomgang av råfiskloven, endte opp med en tredelt innstilling om hvordan den fremtidige fastsettelsen av minstepriser bør foregå. Årsmøtet viser til høringsuttalelsen fra Norges Råfisklag, og vil understreke viktigheten av at man etter den politiske behandlingen av saken lander på

alternativet med en meklingsordning hvor fiskerne gjennom sine salgslag fortsatt skal ha det siste ordet.

Årsmøtet går derfor imot at myndigheten til å bestemme minsteprisen skal overføres til en annen instans som f. eks en oppmann eller en meklingsnemnd med bindende resultat. Dette vil medføre et brudd på prinsippet om at fiskerne skal ha retten til å bestemme betingelsene for salg av sine egne produkter, noe som har vært grunnprinsippet i alle år under råfiskloven.

Kvalitet på fisk

Innledningsforedrag ved Edgar Henriksen, Nofima, Terje Kjøløy, Aalesundfisk AS, Geir Valset, Mattilsynet og fisker Einar Frismo.

Etter debatt og oppsummering ble følgende vedtak fattet:

Innledningene til Edgar Henriksen, Terje Kjøløy, Geir Valset og Einar Frismo tas til orientering.

Årsmøtet i Norges Råfisklag har drøftet kvaliteten på fiske-råstoff og vil uttrykke bekymring for flere utviklingstrekk som synes å gå i feil retning.

Årsmøtet mener at betingelsene rundt kvaliteten på råstoffet som leveres i hovedsak er et forhold mellom kjøper og selger av den enkelte fangst. Selv om fiskerne har et klart ansvar for kvaliteten på fisken som leveres, er det først og fremst den som kjøper en fangst som er ansvarlig for hva som blir kjøpt og at gjeldende kvalitetskrav blir etterlevd ved levering. Dessverre er det en rekke signaler som tyder på at dette ikke fungerer godt nok og at mange fiskekjøpere er mer opptatt av å få et stort kvantum enn å få fiskeråstoff av topp kvalitet. Denne prioriteringen gjør at fiskerinæringa kan bli mer kvantumsorientert og mindre kvalitetsorientert.

Kvaliteten på fiskeråstoffet vil over tid være en av flere faktorer som påvirker nivået på minsteprisen for fisken.

For fiskerne er det et særlig dilemma at fisk av topp kvalitet ikke belønnes med høyere pris men betales ut fra det man må kunne kalle en samfengstkultur hvor store fangster av dårlig kvalitet belønnes mer enn små fangster av god kvalitet.

I en strategi for å gjøre norsk fiskerinæring mer konkurransedyktig, mener årsmøtet at arbeidet for å styrke kvaliteten på norsk fisk bør være en nasjonal prioritering. Følgende tiltak må iverksettes i denne sammenheng:

1. Økt innsats fra offentlige myndigheter som Fiskeri direktoratet og Mattilsynet for å kontrollere den faktiske kvaliteten på fiskeråstoffet mht et minimumsnivå som innebærer god utblødning, sløying til rett tid og temperatur på fisken. Begge instanser må få nødvendige hjemler og pålegges økt innsats på disse områder. Leveranser og kjøp av fisk som ikke tilfredsstiller minimumsnivået på kvalitet, må få økonomiske konsekvenser for de som selger og kjøper slikt råstoff ved at partier tilbaketrekkes og destrueres.
2. Årsmøtet ber om at Fiskeri- og kystdepartementet tar initiativ til å sette ned en arbeidsgruppe sammen med Mattilsynet, FHL og Norges Råfisklag. Siktemålet med arbeidsgruppen må være å fremme konkrete tiltak for ytterligere å forbedre kvaliteten på norsk fisk i hele verdikjeden.
3. Det må også gjennomføres nye kvalitetskampanjer for å øke næringas oppmerksomhet og aktørenes kunnskap om dette temaet. Råfisklaget skal bidra med personell og finansiering av tiltak i slike kampanjer og annet arbeid for å øke kvaliteten på norsk fisk.

Virksomhetsrapport 2011. Pris- og markedssituasjonen 2012

Innlegg ved assisterende direktør Svein Ove Haugland.

Etter debatt og oppsummering ble følgende vedtak fattet:

Årsmøtet tar innledningen til assisterende direktør Svein Ove Haugland til orientering.

Selv om det er store variasjoner innenfor fiskeflåten, ble driftsåret 2011 samlet sett et meget godt år for norske fiskere.

Den norske fiskeflåten landet og omsatte fangst for totalt 5779 mill kr noe som gir en økning på over 1 milliard kr fra året før. Både den totale omsetningsverdien på 6 954 mill kr og verdien for den norske flåten, er de høyeste som er registrert i Råfisklagets omsetning noensinne.

Omsetningsøkningen kom som et resultat av økte landinger av torsk og hyse, samtidig som man hadde en positiv prisutvikling for spesielt torsk og sei sammenlignet med 2010. Også for andre arter som f.eks reker og kongekrabbe har det vært en meget positiv verdiutvikling med bl.a. rekordverdi for kongekrabben i driftsåret.

Den viktigste drivkraften i den positive verdiutviklingen, er økningen i totalkvoter og landet kvantum. Prisen på flere viktige fiskeslag som f.eks torsk og hyse ligger fortsatt på et relativt sett lavt nivå som følge av situasjonen i flere viktige markeder. Det må være et mål for norsk fiskerinæring også

å ta ut økte verdier gjennom en høyere pris på de produktene som fiskerne leverer selv om dette er krevende når tilførslene av fisk øker. Det vises i denne sammenhengen til behandlingen av egen sak om «Sjømatmeldingen».

For å bidra til en mest mulig positiv utvikling i verdiskapingen fra våre fiskeressurser, vil derfor årsmøtet prioritere utviklingsarbeid innenfor følgende innsatsområder:

- Råfisklagets omsetnings- og oppgjørs tjenester – med utgangspunkt i et robust minsteprissystem
- Markedsprosjekter innenfor prioriterte satsingsområder
- Arbeidet med kvaliteten på fiskeråstoffet - hvor det også vises til egen sak på årsmøtet
- Ressurskontroll for å sikre ryddighet og like konkurranse vilkår i fiskerinæringen
- Miljødokumentasjon og sporbarhet

Styringsstruktur. Størrelse og sammensetning på styrende organer

Innledning ved assisterende direktør Svein Ove Haugland.

Styrets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt: Det vises til den omfattende organisasjonsmessige behandlingen av størrelsen på – og sammensetningen av Råfisklagets styrende organer. Alle eierorganisasjonene har i løpet av prosessen sluttet seg til forslaget som fremmes. På dette grunnlag endres representasjonen i Norges Råfisklag sitt årsmøte og styre som følger:

Årsmøtet

Organisasjon	Ny sammensetning	Gjeldende sammensetning
Fiskarlaget Nord	11	16 (7+9)
Nordland Fylkes Fiskarlag	11	12
Fiskarlaget Midt-Norge	5	9
Møre og Romsdal Fiskarlag	4	4
Fiskebåtrederne Forbund	7	8
Norges Kystfiskarlag	4	4
Norsk Sjømannsforbund	4	4
Sum	46	57

Styret

Organisasjon	Ny sammensetning	Gjeldende sammensetning
Fiskarlaget Nord	2 (1+1)	4 (2+2)
Nordland Fylkes Fiskarlag	2	3
Fiskarlaget Midt-Norge	1	1
Møre og Romsdal Fiskarlag	1	1
Fiskebåtrederne Forbund	1	2
Norges Kystfiskarlag	1	1
Norsk Sjømannsforbund	1	1
Ansatte*	1	1
Sum	10	14

* De ansatte vil med grunnlag i samvirkeloven, på sikt kunne kreve to (2) styrerepresentanter, med utgangspunkt i at antall ansatte i selskapet er over 50.

Råfisklagets vedtekter endres tilsvarende i egen sak om vedtektsendringer. Endringene effektueres ved at det på årsmøtet i 2012 velges et styre etter gjeldende sammensetning dvs med 14 medlemmer som blir sittende til og med årsmøtet i 2013. På årsmøtet i 2013 velges et styre med ny sammensetning. For å møte kravet i vedtektenes § 12 om at halvparten av styremedlemmene med varamedlemmer skal være på valg hvert årsmøte, fristilles alle styremedlemmene mht valgperiode i 2013 og det foretas en loddtrekning om hvilke medlemmer som skal være på valg i 2014. For de organisasjonene som fortsatt har to styremedlemmer, skal deres styremedlemmer være på valg annethvert år.

Årsmøtets sammensetning endres fra den dato Råfisklagets nye vedtekter er godkjent av Fiskeri- og kystdepartementet.

Norges Råfisklag. Endring av vedtekter

Etter debatt ble følgende enstemmig vedtatt:

Vedtektenes § 6 Årsmøtet endres fra å lyde:

§ 6 Årsmøtet

Årsmøtet er foretakets høyeste myndighet. Årsmøtet er et representativt organ.

Årsmøtet skal ha inntil 61 representanter. Representantene skal være bosatt i Norges Råfisklags distrikt.

a) 41 representanter av årsmøtet velges av årsmøtene i Norges Fiskarlags regionale fiskarlag således:

Fiskarlaget Nord	16 repr.
Nordland Fylkes Fiskarlag	12 repr.
Fiskarlaget Midt-Norge	9 repr.
Møre og Romsdal Fiskarlag	4 repr.

b) 4 representanter av årsmøtet velges etter forslag fra Rådgivende Fiskerikomité av Norsk Sjømannsforbunds Forbundsstyre.

c) Fra gruppeorganisasjonene i Norges Fiskarlag velges 8 representanter av årsmøtet blant Fiskebåtrederne Forbunds medlemmer.

d) 4 representanter av årsmøtet velges av Norges Kystfiskarlag.

e) Direktemedlemmene i Norges Råfisklag får adgang til å velge et antall representanter i årsmøtet avhengig av hvor mange direktemedlemmer Råfisklaget har ved siste årsskifte før valgdagen. Følgende representasjon i Råfisklagets årsmøte legges til grunn:

- Ved 0-299 direktemedlemmer velges ingen representanter.
- Ved 300- 599 direktemedlemmer velges 2 representanter.
- Ved flere enn 599 direktemedlemmer velges 4 representanter.

For å kunne bli direktemedlem i Norges Råfisklag må følgende kriterier tilfredsstilles:

1. Fiskeren skal ikke være medlem i en av de organisasjoner som velger representanter til Norges Råfisklags årsmøte.
2. Fiskeren må være registrert på blad A eller B i Fiskeri direktoratets fiskermanntall.

Representanter og vararepresentanter velges for to år av

gangen. Vararepresentantene velges numerisk i henhold til representantfordeling i pkt a) til e).

til å lyde (endringer uthevet):

§ 6 Årsmøtet

Årsmøtet er foretakets høyeste myndighet. Årsmøtet er et representativt organ.

Årsmøtet skal ha inntil 50 representanter. Representantene skal være bosatt i Norges Råfisklags distrikt.

a) 31 representanter av årsmøtet velges av årsmøtene i Norges Fiskarlags regionale fiskarlag således:

Fiskarlaget Nord	11 repr.
Nordland Fylkes Fiskarlag	11 repr.
Fiskarlaget Midt-Norge	5 repr.
Møre og Romsdal Fiskarlag	4 repr.

b) 4 representanter av årsmøtet velges etter forslag fra Rådgivende Fiskerikomité av Norsk Sjømannsforbunds Forbundsstyre.

c) Fra gruppeorganisasjonene i Norges Fiskarlag velges 7 representanter av årsmøtet blant Fiskebåtrederne Forbunds medlemmer.

d) 4 representanter av årsmøtet velges av Norges Kystfiskarlag.

e) Direktemedlemmene i Norges Råfisklag får adgang til å velge et antall representanter i årsmøtet avhengig av hvor mange direktemedlemmer Råfisklaget har ved siste årsskifte før valgdagen. Følgende representasjon i Råfisklagets årsmøte legges til grunn:

- Ved 0-299 direktemedlemmer velges ingen representanter.
- Ved 300- 599 direktemedlemmer velges 2 representanter.
- Ved flere enn 599 direktemedlemmer velges 4 representanter.

For å kunne bli direktemedlem i Norges Råfisklag må følgende kriterier tilfredsstilles:

1. Fiskeren skal ikke være medlem i en av de organisasjoner som velger representanter til Norges Råfisklags årsmøte.
2. Fiskeren må være registrert på blad A eller B i Fiskeri direktoratets fiskermanntall.

Representanter og vararepresentanter velges for to år av gangen. Vararepresentantene velges numerisk i henhold til representantfordeling i pkt a) til e).

Vedtektenes § 12 Styret endres fra å lyde:

§ 12 Styret

Styret skal ha inntil 16 medlemmer med personlige varamedlemmer. Styret skal ha inntil 13 styremedlemmer valgt av årsmøtet. I tillegg skal styret ha det antall ansattrepresentanter samvirkeloven bestemmer. Valgene foretas skriftlig dersom det kreves.

1 medlem skal representere Norsk Sjømannsforbunds avdelinger i Norges Råfisklags distrikt, 2 medlemmer skal representere Fiskebåtrederne Forbunds medlemmer, 1 medlem skal representere Norges Kystfiskarlag, inntil 2 medlemmer velges

blant de ansatte, og 9 med-lemmer skal representere Norges Fiskerlags regionale fiskerlag og skal fordeles fylkesvis etter følgende fordelingsnøkkel:

Nordmøre	1
Trøndelag	1
Nordland	3
Troms	2
Finnmark	2

Når direktemedlemmene er representert med 4 i årsmøtet, skal i tillegg ett styremedlem representere direktemedlemmene. Vedkommende styremedlem og varamedlem må være direktemedlem i Norges Råfisklag.

Styremedlemmene med varamedlemmer velges for 2 år av gangen. Hvert år skal halvparten og minimum 6 medlemmer med varamedlemmer være på valg.

Styret skal ha en leder og en nestleder som velges av årsmøtet blant styrets medlemmer for ett år av gangen.

til å lyde (endringer uthevet):

§ 12 Styret

Styret skal ha inntil **12** medlemmer med personlige varamedlemmer. Styret skal ha inntil **10** styremedlemmer valgt av årsmøtet. I tillegg skal styret ha det antall ansatterepresentanter samvirkeloven bestemmer. Valgene foretas skriftlig dersom det kreves.

1 medlem skal representere Norsk Sjømannsforbunds avdelinger i Norges Råfisklags distrikt, 1 medlem skal representere Fiskebåtrederens Forbunds medlemmer, 1 medlem skal representere Norges Kystfiskerlag, inntil 2 medlemmer velges blant de ansatte og **6** med-lemmer skal representere Norges Fiskerlags regionale fiskerlag og skal fordeles etter følgende fordelingsnøkkel:

Møre og Romsdal Fiskerlag	1
Fiskerlaget Midt Norge	1
Nordland Fylkes Fiskerlag	2
Fiskerlaget Nord	2

Når direktemedlemmene er representert med 4 i årsmøtet, skal i tillegg ett styremedlem representere direktemedlemmene. Vedkommende styremedlem og varamedlem må være direktemedlem i Norges Råfisklag.

Styremedlemmene med varamedlemmer velges for 2 år av gangen. Hvert år skal halvparten og minimum **5** medlemmer med varamedlemmer være på valg.

Styret skal ha en leder og en nestleder som velges av årsmøtet blant styrets medlemmer for ett år av gangen.

Vedtektenes § 14 Styrets oppgaver endres fra å lyde:

§ 14 Styrets oppgaver

Styret plikter å:

1. forestå forvaltning av foretaket i samsvar med vedtekter og årsmøtets vedtak
2. utferdige forretningsregler etter råfiskloven § 4.
3. ansette daglig leder samt bestemme vedkommendes lønnsvilkår og utarbeide arbeidsinstruks.

4. påse at regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.
5. bestemme plasseringen av foretakets regionkontorer.
6. bestemme hvem som skal forplikte foretaket, samt meddele prokura.
7. bestemme tid og sted for neste ordinære årsmøte.
8. bestemme priser og oppgjørsregler.
9. oppnevne valg- og lønnsnemnd etter innstilling fra eierorganisasjonene. Valgnemndas/lønnsnemndas medlemmer skal være representanter av årsmøtet.
10. gjennomføre valg blant direktorepresentanter til årsmøtet.
11. oppnevne et arbeidsutvalg blant sine medlemmer. Arbeidsutvalget skal bestå av 3 til 6 medlemmer til å føre forhandlinger i forbindelse med styrets oppgaver etter pkt 8 og etter råfiskloven §§ 5 og 6 og etter § 6a. Når arbeidsutvalget skal føre forhandlinger i forbindelse med styrets oppgaver etter pkt 8 og etter råfisklovens §§ 5 og 6 og etter § 6a, skal det suppleres med minst 3 medlemmer fra styret. Styrets leder og nestleder skal være medlemmer av arbeidsutvalget. Det skal føres protokoll fra arbeidsutvalgets møter. Styret er ikke berettiget til å fatte vedtak eller på annen måte utøve tiltak som hører under årsmøtets kompetanse, med mindre det følger av samvirkeloven.

til å lyde (endringer uthevet):

§ 14 Styrets oppgaver

Styret plikter å:

1. forestå forvaltning av foretaket i samsvar med vedtekter og årsmøtets vedtak
2. utferdige forretningsregler etter råfiskloven § 4.
3. ansette daglig leder samt bestemme vedkommendes lønnsvilkår og utarbeide arbeidsinstruks.
4. påse at regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.
5. bestemme plasseringen av foretakets regionkontorer.
6. bestemme hvem som skal forplikte foretaket, samt meddele prokura.
7. bestemme tid og sted for neste ordinære årsmøte.
8. bestemme priser og oppgjørsregler.
9. oppnevne valg- og lønnsnemnd etter innstilling fra eierorganisasjonene. Valgnemndas/lønnsnemndas medlemmer skal være representanter av årsmøtet.
10. gjennomføre valg blant direktorepresentanter til årsmøtet.
11. **oppnevne et arbeidsutvalg blant sine medlemmer. Arbeidsutvalget skal bestå av 3 til 6 medlemmer til å føre forhandlinger i forbindelse med styrets oppgaver etter pkt 8 og etter råfiskloven §§ 5 og 6 og etter § 6a.** Styrets leder og nestleder skal være medlemmer av arbeidsutvalget. Det skal føres protokoll fra arbeidsutvalgets møter. Styret er ikke berettiget til å fatte vedtak eller på annen måte utøve tiltak som hører under årsmøtets kompetanse, med mindre det følger av samvirkeloven.

Foto: Charles A. Aas

Instruks for kontrollkomiteén

Enstemmig vedtatt:

INSTRUKS FOR KONTROLLKOMITEEN I NORGES RÅFISKLAG SA

1. Kontrollkomiteen skal føre tilsyn med virksomheten til foretaket, og at foretaket følger lovverk, forskrifter, vedtekter og vedtak av årsmøtet og styret.
2. For å utføre sin oppgave må komiteen
 - a. gjennomgå årsmøtets og styrets protokoller
 - b. gjennomgå styrets og revisors årsmeldinger
 - c. være orientert om foretakets og datterselskapenes økonomiske utvikling
 - d. ved behov innkalle foretakets revisjon til komiteens møter
3. Kontrollkomiteen kan kreve innsyn i all nødvendig dokumentasjon og at ansatte og tillitsvalgte gir de opplysninger som er nødvendig for at komiteen skal kunne utføre sin oppgave.
4. Kontrollkomiteen kan ta opp alle forhold i foretaket til behandling, og komiteen kan iverksette særskilt revisjon av områder innenfor foretakets virksomhet dersom dette anses nødvendig.
5. Kontrollkomiteen skal innstille på valg av revisor til årsmøtet.
6. Kontrollkomiteen skal rapportere mislighold til foretakets styre og skal hvert år avgi skriftlig årsmelding til årsmøtet og innstille for årsmøtet om godkjenning av styrets beretning.
7. Kontrollkomiteens leder er ansvarlig for fastsettelse av tid og sted for møter i komiteen. Ordinært møte skal avholdes i god tid før årsmøtet.

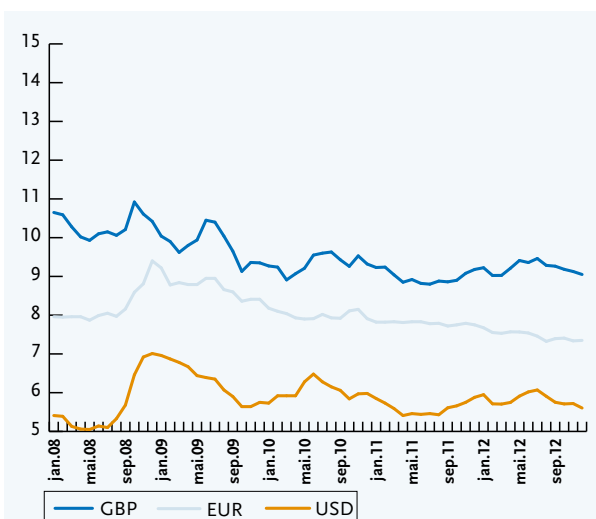

Diagram 1: Månedlige valutakurser for pund, euro og dollar mot norske kroner 2008-2012 (kilde: Norges Bank, månedsgjennomsnitt av daglige noteringer)

Årsberetning

12

Virksomhetens art

Norges Råfisklag er fiskernes salgsorganisasjon som i medhold av Råfiskloven og med geografisk virkeområde fra og med Finnmark til og med Nordmøre, organiserer førstehåndsomsetningen av viltlevende marine ressurser og tilhørende genetisk materiale som fastsatt i Havressurslova. De viktigste ressursene er hvitfisk, skalldyr, bløtdyr og småkval. Norges Råfisklag ble etablert i 1938 og er organisert som et andelslag. Foretakets eiere er Norges Fiskerilags fylkesfiskerilag i salgslagens distrikt, Fiskebåtredernes Forbund, Norsk Sjømannsforbund og Norges Kystfiskerilag. Norges Råfisklag er lokalisert med hovedkontor i Tromsø og med regionkontorer i Svolvær og Kristiansund.

Formål

Ved organisert omsetning skal Norges Råfisklag gjennom sine tjenester sikre fiskernes inntekter og bidra til en bærekraftig og lønnsom verdiskaping i norsk fiskerinæring.

Fortsatt drift

Årsoppgjøret er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Til grunn for antagelsen ligger budsjett for år 2013 samt strategiplan for årene fremover. Konsernet er i en sunn økonomisk og finansiell stilling.

Nøkkeltall

Omsatt fangst 2012 i rund vekt: 892.000 tonn

Omsetningsverdi 2012: 6,919 millioner kroner

Konsernet består av morselskapet Norges Råfisklag

Tabell 1: Nøkkeltall fra regnskapet 2012 sammenlignet med 2011 (millioner kroner)

Konsern			Norges Råfisklag	
2011	2012		2011	2012
78	77	Driftsinntekter	67	66
- 4	- 11	Driftsresultat	- 8	- 20
-1	39	Finansresultat	2	45
-10	23	Årsresultat	-10	23

og datterselskapene Marinvest AS, Fiskernes Hus AS, Kystens Hus AS og ANS Sjøgata 41/43.

Styrets aktiviteter

I beretningsåret ble det avholdt 7 styremøter, herav 1 telefonmøte. Det ble behandlet 74 saker. Styremøtene ble avviklet på følgende steder og dager:

Tromsø.....	20. februar
Tromsø.....	19. og 20. april
Tromsø.....	21. og 22. mai
Tromsø.....	24. mai
Bergen	19. september
Tromsø	12. og 13. desember
Telefonmøte	20. desember

Arbeidsutvalget (AU) har i beretningsåret avholdt 7 møter, herav 2 telefonmøter. AU behandlet totalt 33 saker.

Styrets møte i Bergen i september ble kombinert med andre møter og besøk i Bergen, deretter i Oslo.

Bergen

Først på programmet sto et besøk hos Fiskeridirektoratet, der styret fikk en orientering om direktoratets ulike avdelinger etterfulgt av en nyttig meningsutveksling om felles problemstillinger. Ved Havforskningsinstituttet ble det gjort en gjennomgang av bestandssituasjonen for torsk, sei og hyse i Barentshavet. Styret fikk også en orientering om Crisp – et prosjektet som har som målsetting å utvikle ny fangstteknologi. Besøket i Vestlandets hovedstad ble avrundet med en visitt hos Norges Sildesalgslag, hvor felles utfordringer ble diskutert.

Oslo

Øivind Korsberg, Stortingets 1. visepresident, sørget for at styret fikk en interessant guidet tur gjennom nasjonalforsamlingen. På kvelden i forbindelse med en middag møtte styret næringspolitikere fra de ulike partiene på Stortinget. Under oppholdet i hovedstaden var det ellers lagt inn besøk hos Innovasjon Norge, Fiskeri- og havbruksnærings forskningsfond (FHF) og Samvirkessenteret.

Omsetning

Årets omsetning

Beretningsåret ble et godt økonomisk år for norske fiskere. I løpende kroner er det bare 2011 som har hatt høyere omsetningsverdi, men når vi korrigerer for inflasjon har i tillegg både 1998 og 1999 høyere verdi for norske fartøy.

Total omsetning endte i 2012 på 6,919 millioner kroner mot 6,954 millioner kroner året før. Av dette sto den norske flåten for 5,771 millioner kroner mens landingene fra de utenlandske fartøyene hadde en totalverdi på 1,148 millioner kroner. Verdinedgangen for norske fartøy kom som en følge av fallende pris på torsk og hyse utover i 2012, samt et betydelig redusert kvantum av fryste reker til pilling. Økte kvantum av torsk, hyse og sei bidro til at den totale verdinedgangen ble på bare 8 millioner kroner for den norske flåten.

Vinterseongen ble gjennomført med meget god flyt i omsetningen. Landingene av fersk torsk i mars måned kom opp i totalt nesten 77.000 tonn, noe som det høyeste månedskvantommet vi har hatt de senere år. I uke 12 ble det alene landet nesten 27.500 tonn. Totalt ble over 84 % av kvantumet fersk torsk fra norske fiskere landet innen utgangen av april måned. Dette setter store krav til både fiskeflåten, fiskeindustrien og Råfisklaget. Det er helt avgjørende, særlig for den minste flåten, å holde god flyt i omsetningen i denne perioden. For fiskekjøperne representerer denne sesongtoppen en betydelig utfordring med hensyn til kapasitet og likviditet.

Den høye omsetningstakten under vinterfisket, medførte at Råfisklagets omsetningsverdi på et tidspunkt i mars lå nærmere 500 millioner kroner foran omsetningen på samme tid i 2011. Men dette forspranget utjevnet seg fort utover våren og sommeren på grunn av en kraftig oppbremsing i omsetningen av ombordfryste fangster.

Av den totale omsetningsverdien, utgjør verdien av torsken totalt 3,854 millioner kroner. Dette innebærer at torsken utgjør 56 % av omsetningsverdien i Råfisklaget, noe som er samme andel som i 2011. Torskelandingene fra den norske flåten hadde en verdi på 3,105 millioner kroner, en økning på 30 millioner kroner fra året før. Torskekvantumet endte på 378.000 tonn, en økning på 4 % fra året før. Den norske flåten landet 295.700 tonn torsk, en økning på 7 % fra året før. Dette er det nest høyeste torskekvantumet omsatt fra norske fiskere i Råfisklagets historie, kun slått av 332.000 tonn i 1997. Det var nedgang i kvantum landet torsk fra den utenlandske flåten i 2012.

For hysa ble 2012 et nytt rekordår! Totalverdien endte på 1,193 millioner kroner, noe som representerte en økning på 5 % fra året før. Av dette utgjorde verdien av de norske hyselandingene 1,002 millioner kroner. Landet kvantum hyse endte på over 161.000 tonn, noe som gir en økning på 5 % fra året før. Dette er for tredje år på rad ny rekord i landet kvantum hyse i Råfisklagets distrikt.

Totalverdien av sei endte på 635 millioner kroner, en

økning på 9 % fra året før. Totallandingene var på 96.000 tonn mot 89.000 tonn året før.

Styret er bekymret over utviklingen i rekefisket. I 2012 ble det landet 18.500 tonn reker i Råfisklagets distrikt, hvorav 4.900 tonn fra utenlandske fartøy. Nedgangen i landinger fra året før er på 6.400 tonn. Verdien av rekelandingene utgjorde 356 millioner kroner i 2012 mot 442 millioner kroner i 2011. For ferske kokte skallreker til konsum var det en positiv utvikling både i pris og kvantum.

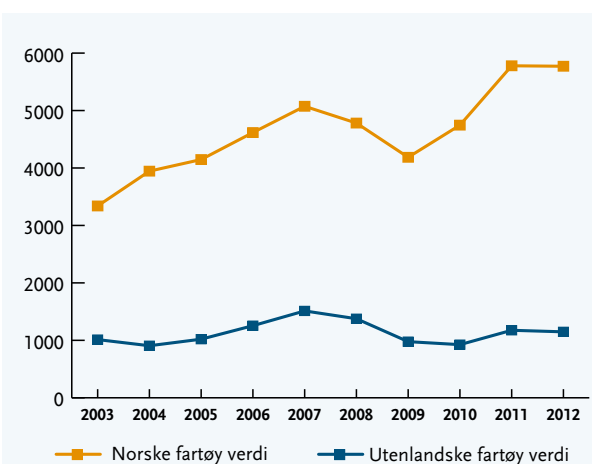

Diagram 2: Total omsetningsverdi for norske og utenlandske fartøy 2003-2012 (millioner kroner). Verditalleene er i løpende millioner kroner. Tallene er ikke korrigert for inflasjon.

Prisutvikling

Prisene første halvår i beretningsåret holdt seg på omtrent samme nivå som foregående år. I andre halvår fikk vi imidlertid en betydelig prisnedgang på de viktigste fiskeslagene.

De følgende prissammenligninger er basert på snittprisene for sløyd hodekappet fisk for landingene fra de norske fartøyene.

Året sett under ett så endte snittprisen for fersk torsk, alle størrelser og tilstander, på kr 15,22 mot kr 15,47 året før. Snittprisen på fersk torsk gikk dermed ned med i underkant av 2 %. For fryst torsk var prisnedgangen større: I 2012 var snittprisen for all fryst norsk torsk kr 16,88 mot kr 20,03 i 2011. Dette ga en prisnedgang på 16 % for året sett under ett. Det var et betydelig prisfall på fryst torsk andre halvår 2012.

For fersk hyse var prisene i beretningsåret tilnærmet lik prisene året før. I 2012 ble det for all fersk hyse av alle størrelser, betalt en snittpris på kr 9,25 mot kr 9,13 året før. Også for den fryste hysa var prisendringen liten med en snittpris på kr 12,72 i 2012 mot kr 12,93 i 2011.

For fersk sei ble det en liten prisoppgang med i snitt kr 8,38 for all fersk sei av alle størrelser i 2012 mot kr 8,08 året før, det vil si en oppgang på cirka 3 %. For den fryste seien ble det imidlertid en nedgang til kr 11,47 i 2012 mot

kr 13,13 i 2011, noe som gir et prisfall på nesten 13 %. Det vesentligste av dette prisfallet kom i andre halvår.

Utviklingen i minsteprisene i beretningsåret, er i hovedsak preget av stabilitet fram til kvoterådene for 2013 ble kjent. Ved inngangen til 2012 ble minsteprisen for torsk redusert med kr 1,00 og kr 1,25 til kr 17,25 for over 6 kg, kr 14,50 for 2,5-6 kg og kr 12,- for 1-2,5 kg. Denne nedgangen gjorde at man fikk minstepriser omtrent på samme nivå som vintersesongen 2011.

Under prisdrøftelsene i april 2012, ble de viktigste minsteprisene videreført på samme nivå. I juni kom kvoteanbefalingene for 2013, og allerede i juli merket man en betydelig oppbremsing i markedet for fryst fisk. Under minsteprisdrøftelsene i september ble det derfor nødvendig å gå ned med minsteprisene for torsk med inntil ei krone for de viktigste vektclassene.

I desember ble det gjennomført prisdrøftelser for vintersesongen 2013. Resultatet medførte en betydelig nedgang i minsteprisen for torsk og man endte opp med kr 13,25 over 6 kg, kr 10,50 for 2,5 til 6 kg og kr 9,50 for 1-2,5 kg. Den store nedgangen i minsteprisen skapte svært sterke reaksjoner blant mange fiskere og i Norges Fiskarlag, og flere av Råfisklagets eierorganisasjoner fattet kritiske vedtak om forhandlingsresultatet. Det ble blant annet reist krav om nye prisdrøftelser, ekstraordinært årsmøte og styreleders avgang, også i vedtak fra Råfisklagets eierorganisasjoner.

Den store nedgangen i minsteprisen på torsk var et resultat av flere forhold, hvorav den store kvoteøkningen på torsk er den aller viktigste. Økningen på over 30 % i torskekvoten medførte en betydelig forventning om billig fisk i stort sett alle torske-markeder. I ettertid har det helt klart vist seg at det var nødvendig å foreta en slik prisnedgang for å sikre flyt i omsetningen inn i vintersesongen 2013. Enda i slutten av mars 2013 er det betydelig usikkerhet knyttet til markedssituasjonen, men på tross av dette har Råfisklaget omsatt 32.000 tonn mer torsk fra den norske flåten ved utgangen av uke 12 sammenlignet med året før. Dette ville ikke vært mulig med en konflikt om minsteprisene.

Ellers vises det til tabell 2 som viser utviklingen i faktisk betalte priser fordelt på hovedvaregruppen fisk, og for reker, kongekrabbe, taskekrabbe, småvalkjøtt og biprodukter. Prisene er oppgitt pr. kilo rund vekt for fisk,

reker og krabbe og for levert vekt av småvalkjøtt og biprodukter. Tabellen viser gjennomsnittstall og gir indikasjon på en utvikling. Tabellen tar ikke høyde for kvantumsforskyvninger mellom fiskeslag i en gruppe, endringer i størrelsessammensetning eller endringer i kvalitet.

Råfisklagets omsetningsordninger

Råfisklaget praktiserer flere forskjellige former for omsetningstjenester for fiskeflåten. Innenfor et etablert regelverk og avhengig av hvilke produkter som skal selges, kan fiskeren velge blant de tilbudte omsetningsordningene. Som basis for omsetningsordningene ligger et minstepris-system som definerer laveste pris for god vare, samt et tilhørende regelverk for hvordan førstehåndsomsetningen skal foregå. Regelverket fremgår av våre forretningsregler og rundskriv.

De viktigste omsetningsordningene er:

- Frivillige avtaler om leveranser av fisk direkte til fiskekjøperens mottaksanlegg. Omsetningen foregår innenfor Råfisklagets forretningsregler og prisbestemmelser. Innenfor denne ordningen kan fiskere og kjøpere blant annet inngå mer eller mindre formaliserte avtaler for leveransene.
- Frivillig auksjon av ombordfryst fisk som mellomlagres på nøytralt fryselager i Råfisklagets distrikt. På auksjonen splittes fangstene opp i markedstilpassede auksjonspakker som tilbys interesserte kjøpere i og utenfor Råfisklagets distrikt.
- Obligatorisk auksjon av ombordfrysede reker i kombinasjon med forpliktende direkteavtaler mellom fisker og kjøper. Det er ikke noen minstepris for industrireker. De senere år har leveringsavtaler mellom rederi og kjøper økt i omfang.

I tillegg kan fiskerne velge å benytte tjenester som aktiv formidling av fangster til kjøpere med best pris, auksjon av fisk på kjøp og auksjon av låssatt sei. Kval ble i 2012 i hovedsak omsatt innenfor ordningen med leveringsavtaler godkjent av Råfisklaget.

Det var fortsatt positiv utvikling i tallene for omsetning av ombordfrysede produkter. Disse produktene omsettes via NR auksjon, kontrakter og ved egenovertakelse. Totalt ble det omsatt 187.000 tonn fra norske fartøy på disse

Tabell 2: Utvikling i faktisk betalte priser * for hovedvaregruppen fisk og for reker, kongekrabbe, taskekrabbe, småvalkjøtt og biprodukter 2003-2012 (kroner pr. kg)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Fisk (alle arter)	7,81	8,57	9,47	10,09	11,67	11,46	9,00	8,39	9,44	9,10
Reker	9,41	11,37	9,56	10,67	14,09	12,77	14,23	15,40	17,77	19,24
Kongekrabbe	76,41	68,41	63,76	68,50	60,40	26,99	25,34	46,29	86,03	82,25
Taskekrabbe	7,56	7,47	7,46	7,69	7,94	7,42	7,51	7,60	8,26	8,85
Småvalkjøtt	29,41	29,47	29,08	29,94	31,82	31,50	32,30	32,17	31,99	34,04
Biprodukter (ekskl. rognkjeksrogn)	4,77	4,90	5,21	5,60	6,27	6,67	6,99	6,03	5,20	4,75

*) Prisene er oppgitt i kroner pr. kg rund vekt for fisk, reker og krabbe og for levert vekt av småvalkjøtt og biprodukter.

omsetningsformene, noe som representerer en økning på 10 %. Det var totalt 678 landinger av fryst fisk, også dette en pen økning fra året før. På grunn av sterkt fallende priser i andre halvår, endte totalverdien på 1.652 millioner kroner noe som er en nedgang på 1 % fra året før.

Bruken av regulering og dirigering

Fiskesalgslagene kan i medhold av råfiskloven, regulere fisket ut fra avsetningsmessige hensyn (§5) samt dirigere fangster til bestemte kjøpere eller anvendelser når dette er nødvendig for å få en hensiktsmessig gjennomføring av fisket (§6). I beretningsåret ble disse hjemlene benyttet i følgende tilfeller:

- Kvalomsetningen har de siste årene vært preget av en begrenset mottakskapasitet og omsetningsproblemer. Kvalfangsten ble derfor regulert med omsetningskvoter for deltakende fartøy, med totalkvoter på 15 tonn for fartøy under 20 meter og 25 tonn for fartøy over 20 meter. Fartøy som kom inn under regelverket for kjøp og produksjon av egen fangst, fikk ikke restriksjoner i omsetningen. Sesongen ble gjennomført uten vesentlige omsetningsproblemer.

Ut over dette ble ikke dirigerings- og reguleringsadgangen benyttet i beretningsåret.

Føringstilskudd

Råfisklaget har flere forskjellige ordninger for føringstilskudd. Ordningene finansieres av offentlige midler over statsbudsjettet og ved en viss bruk av egenandeler.

Råfisklaget disponerte en samlet ramme på 27,4 millioner kroner til føringsordninger i 2012, hvorav 3 millioner kroner var overført som rest fra 2011.

I beretningsåret har de viktigste føringsordningene vært:

- Føring av fersk fisk fra mottaksstasjon/-anlegg til produksjonsanlegg
- Føring av taskekrabbe fra mottaksstasjon til produksjonsanlegg
- Kryssføring av hyse og små torsk fra konvensjonell industri til filetproduksjon
- Brønnbåtføring av notfanget levende sei

I tillegg har Råfisklaget hatt ordninger for føring av sjøtilvirket tørrfisk, fersk kystreke, fisk ut av overskuddsområder til produksjonsanlegg og hoder/rygger til industriell tørking. På grunn av den gode flyten i omsetningen, har det vært lite behov for føring av fisk ut av overskuddsområder. Dette er det imidlertid vanskelig å forutse da behovet vil være tett knyttet til utviklingen i fiskeriene sammenholdt med avsetningssituasjonen i de forskjellige regionene.

Styret vil understreke viktigheten av å ha gode føringsordninger for fiskeråstoff for å sikre en differensiert flåte- og mottaksstruktur, samt en desentralisert bosetningsstruktur langs kysten. Føringsordningene er også viktig for å kunne gjennomføre omsetningen på en mest

mulig smidig måte mens fisken er tilgjengelig. Dette er svært viktig for kystflåten. Ut fra endringen i mottaks- og produksjonsstrukturen samt økte logistikk-kostnader i distriktene, er det sannsynlig at behovet for føringstilskudd vil øke.

For øvrig viser styret til utfyllende detaljer om pris, omsetning og marked i virksomhetsrapporten bak i beretningen for 2012.

Økonomi

Resultat 2012

Konsernets resultatregnskap for 2012 viser et overskudd etter skatt på 23,4 millioner kroner. Tilsvarende resultat i 2011 var et underskudd på 9,6 millioner kroner.

Omsetningsverdien knyttet til førstehåndsomsetningen ga avgiftsinntekter på 56,6 millioner, omtrent på samme verdien som året før. Andre driftsinntekter, inkludert refunderte kostnader for aktiviteter knyttet til ressurskontroll, utgjorde 10,0 millioner kroner i 2012 som er en nedgang på 0,8 millioner fra 2011. Konsernets eiendomsdrift tilførte leieinntekter på 10,1 millioner. Konsernets samlede driftsinntekter utgjorde 76,7 millioner i 2012 mot 77,9 millioner året før.

Konsernets driftsresultat viser et underskudd på 10,7 millioner kroner. Dette er 6,5 millioner svakere enn året før. Årsaken til negativt driftsresultat har sammenheng med driftsresultatet i morselskapet der avgiftsinntektene ikke dekker driftskostnadene. Råfisklaget er avhengig av gode finansresultat for fortsatt å vedlikeholde egenkapitalen og å sikre tilstrekkelig likviditet. Styret følger utviklingen på kostnadssiden i forhold til de forventede avgiftsinntekter, og i samsvar med vedtatte strategier og ansvar for langsiktig sikring av lagets soliditet, vil styret årlig vurdere nivået på avgiftssatsene.

Gjennom fastsatte budsjetter oppnår styret en kontinuerlig kontroll og vurdering av driftskostnadene i forhold til planlagt aktivitetsnivå og tjenestetilbud. Samtidig prioriterer styret effektivitet, kvalitet, service og sikkerhet på alle tjenester Råfisklaget utfører for fiskerne og fiskerier næringen. I driftsregnskapet for 2012 ble det i likhet med de tidligere år utgiftsført betydelige beløp som anvendes til ulike aktiviteter i mange samfunn langs kysten. Samtidig prioriteres midler for å bidra til å skape et moderne, fremtidsrettet tjenestetilbud gjennom langsiktig satsning på forskning og utvikling, markedsarbeid, infrastruktur, informasjon, med videre.

Konsernets plasseringer av langsiktig overskuddslikviditet i finansmarkedet oppnådde en avkastning på 9,7 % i 2012. I 2011 var tilsvarende resultat negativt med 3,3 %. Styrets fastlagte strategi for kapitalforvaltningen er fulgt.

Konsernets renteinntekter utgjorde 16,4 millioner mot 13,7 millioner året før. Markedsrenten var omtrent på samme nivå som i 2011, men inntektsøkningen har sammenheng med en generelt svekket likviditet hos fiskekjøperne og dermed et høyere rentebærende utestående.

Foretakets datterselskap tilførte konsernet et positivt bidrag på 17,2 millioner i 2012, mot tilsvarende bidrag på 1,2 millioner i 2011. Det er Fiskernes Hus AS som i 2012 i tillegg til de normale overskudd, har ekstraordinære inntekter på 9 millioner knyttet til salg av aksjene i Samvirkegården AS.

Datterselskapenes resultatandeler er spesifisert i note 7.

Konsernets netto finansinntekter i 2012 viser et overskudd på 39,0 millioner. I 2011 var det et netto underskudd på 0,9 millioner. Netto finansresultat for Norges Råfisklag ga et overskudd på 45,4 millioner i 2012.

Konsernets resultat før skatt viser et overskudd på 28,3 millioner kroner. Skattemessig resultat gir en skattekostnad på 5 millioner kroner av alminnelig skattemessig inntekt. Betalbar skatt utgjør 5,4 millioner kroner inkludert formueskatt på 1,5 millioner kroner, jfr. regnskapets note 2.

Den totale verdien av førstehåndsomsetningen ble på 6.919 millioner kroner, noe som er 35 millioner lavere enn i 2011.

Styret er tilfreds med konsernets resultat for 2012.

Balanse pr. 31. desember 2012

Konsernets eiendeler utgjorde 743 millioner ved utgangen av regnskapsåret, hvorav 597 millioner er knyttet til omløpsmidlene. Økningen av totalbalansen fra 2011 har i vesentlig grad sammenheng med økning i utestående fordringer på fiskekjøperne.

Kortsiktig gjeld var på 255 millioner som er en økning fra 187 millioner i 2011. Økningen er i hovedsak knyttet til kortsiktig gjeld vedrørende oppgjørsordningen der 117 millioner av innvilget kassekreditt var utnyttet.

Konsernets langsiktige gjeld utgjorde 6,8 millioner ved årets slutt. Morselskapet har ikke langsiktig gjeld.

Konsernets egenkapital etter disponering av årets resultat utgjorde ved årets slutt 481 millioner. Arbeidskapitalen utgjorde ved årets slutt 342 millioner.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen viser at netto betalingsmidler er redusert fra 2011, som ved utgangen av 2011 var på 37 millioner. I 2012 er trekkrettigheten knyttet til kassekreditt utnyttet med 117 millioner. Netto betalingsstrøm knyttet til drift har vært på 125 millioner i netto utbetalinger. Den negative betalingsstrømmen har sammenheng med høyere utestående fordringer på fiskekjøperne.

Oppgjørsordning

Råfisklagets ordning for garanterte oppgjør for levert fangst er en primærtjeneste for fiskerne. Oppgaven med å forestå oppgjør for levert fangst med rask og presis betaling har høy prioritet i Råfisklagets administrasjon, og det brukes store ressurser, kompetanse og avansert teknologi for å utføre denne oppgaven.

I tillegg til å sikre betaling for fangstene, så medvirker oppgjørsordningen til like konkurransevilkår for kjøperne og like leveringsvilkår for fiskerne. Det er derfor viktig for ordningen at regelverket følges av både fisker og kjøper.

I 2012 ble ordningen med utvidet 14 dagers betalingsfrist for kjøperne videreført slik den ble innført i 2009 i samsvar med ønske fra industriens organisasjoner. Selv om industrien har hatt en betalingsfrist på 28 dager, har oppgjørstiden til fisker vært opprettholdt på 15 dager. Ordningen med utvidet kredittid var avhengig av statlig garanti gjennom Innovasjon Norge.

I 2012 var det få konkurser blant fiskekjøperne. Generelt var betalingsevnen til industrien svakere enn i 2011. Dette øker utfordringen for at oppgjørsordningen til Råfisklaget skal fungere for fiskerne gjennom sesongen når industriens betalingsevne og økonomi blir presset. Det er derfor nødvendig kontinuerlig å utvikle og følge opp rutineene knyttet til korrekt innsending av sluttsedler og kontroll med betalingsstrømmene. I 2012 ble det igangsatt en ny rutine, «Seddel på sekundet», slik at sluttseddelen sendes inn direkte fra kaikanten straks fangsten er levert. Dette styrker oppfølging og kontroll med landingsaktiviteten, og bidrar til å redusere risikoen for tap på de stilte garantier.

Oppgjørsordningen krever solid likviditet, spesielt i perioder med høy omsetning og store utestående hos fiskekjøperne. Det må til enhver tid være tilstrekkelig med betalingsmidler for å kunne foreta utbetaling av oppgjør til fisker i henhold til fastsatt tidspunkt, uavhengig av betalingstidspunkt fra fiskekjøper.

Råfisklagskortet er et supplement til oppgjørsordningen, og kortet utvider funksjonaliteten i oppgjørssystemet og gir fiskerne en mulighet til å gjøre fangstens verdi tilgjengelig kort tid etter levering. Samlet sett gir kortet og oppgjørsordningen det beste oppgjørstilbudet for fiskerne, og fremover vil det satses på å forbedre dette ytterligere.

Råfisklagets egenkapital og likviditet er en forutsetning for at omsetnings- og oppgjørssystemene skal fungere, og framover er det derfor viktig at Råfisklagets resultater og forvaltning sikrer et slikt fundament.

I de siste tre årene har industrien hatt 14 dager utvidet betalingsfrist for kjøp av råstoff. Uten Råfisklagets solide egenkapital har det ikke vært mulig å få etablert utvidet garanti og framskaffet tilstrekkelig med likvide midler, slik at dette kunne vært gjennomført på så gunstige vilkår for næringen. Samtidig har fiskerne fått utbetalt sine oppgjør like raskt som tidligere, og fiskerne har slik sett vært tilnærmet uberørt av den finansielle situasjonen.

Foto: Lisbeth Drotz

Garantistillelse

Enhver fiskekjøper må stille garanti for kjøp av fisk slik salgslaget krever. Dette er hjemlet i lovgivning og forretningsregler.

For kjøp gjennom Råfisklaget kan kjøperne velge ulike former for garantistillelser. De fleste kjøperne stiller garanti gjennom å delta i en felles garantiordning basert på innbetalt depositum og et felles garantifond (spesifisert i regnskapets note 12) i tillegg til en bankgaranti. De kjøperne som deltar i den felles garantiordningen finner dette gunstig fordi kravet til størrelse på bankgaranti er redusert.

De kjøperne som ikke deltar i den felles garantiordning, må stille fulle individuelle bankgarantier. Kjøpere som foretar innkjøp gjennom Råfisklagets auksjoner, kan stille sikkerhet gjennom kredittforsikring.

Etter drøftelser med Fiskeri- og kystdepartementet og Fiskeri- og havbruksnæringens Landsforening ble det i 2009 etablert en statlig garantiordning gjennom Innovasjon Norge for å kunne gi industrien en utvidet kredittid på 28 dager for kjøp av råstoff.

Ordningen ga industrien en utvidet garantiramme på 320 millioner hvorav Innovasjon Norges stilte med 240 millioner og Norges Råfisklag stilte med 80 millioner.

Ordningen ble videreført i 2012 etter påtrykk fra Norges

Råfisklag, men ble planlagt avviklet 31.12.2012. På grunn av en vanskelig markedssituasjon ble ordningen av Fiskeri- og kystdepartementet besluttet videreført også for 2013.

Kapitalforvaltning

Styrets strategi for forvaltning av Råfisklagets overskuddslikviditet følges innenfor de rammer styret har vedtatt. Målsettingen er å plassere formue og overskuddslikviditet i henhold til en definert langsiktig strategi for å oppnå så godt økonomisk resultat som mulig. Strategien gir retningslinjer til administrasjonen for hvordan Råfisklagets midler skal forvaltes, og spesielt har styret lagt vekt på moderat risiko med stor spredning i investeringene.

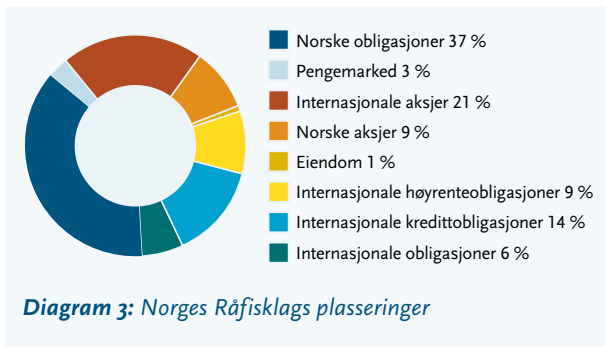
På forvaltningen i 2012 ble det oppnådd en avkastning på 9,7 %. Finansmarkedene utviklet seg positivt i 2012 der nedgangen på aksjemarkedene i 2011 ble snudd til en solid oppgang.

Strategien for kapitalforvaltningen har virket over mange år. Analyser over flere år viser at kapitalforvaltningen har gitt meravkastning til Råfisklaget sammenlignet med alternativ plassering

Rapport fra kapitalforvaltningen legges fram for styret på hvert styremøte med oversikt over oppnådde resultater og om forvaltningen er innenfor de av styret fastsatte

rammer. Hoveddelen av kapitalforvaltningen ivaretas av eksterne forvaltere i henhold til instruks.

Porteføljen består i dag av aksjer/aksjefond og obligasjoner/obligasjonsfond i inn- og utland, pengemarkedsplasseringer og eiendomsfond. Sammensetningen pr. 31.12.2012 fremgår av diagram 3.

Eiendomsforvaltning

Drift av eiendommer gir positive bidrag til virksomheten, og er samtidig en del av den langsiktige formuesforvaltning som skal gi økt avkastning av midlene på lang sikt. I 2012 har driften gitt et positivt resultat på 15,4 millioner kroner inkludert gevinst på salg av aksjer i Samvirkegården AS. I tillegg til løpende avkastning på eiendomsdriften vil eiendommene også oppnå en langsiktig verdistigning.

Drift og forvaltning av eiendommene ivaretas av Råfisklagets heleide datterselskap Fiskernes Hus AS.

Redegjørelse for årsregnskapet

Styrets beretning sammen med resultatregnskap og balanse med noter gir en rettvise oversikt over resultat, status og utvikling i virksomheten. Risiko knyttet opp til fordringer mot kjøpere er sikret gjennom særskilte garantiordninger (regnskapets note 12). Virksomhetens plasseringer i verdipapirer er basert på styrets retningslinjer der det er vektlagt diversifisering gjennom forvaltningen for å oppnå moderat risiko.

Disponering av årets resultat

Styret innstiller overfor årsmøtet at konsernets overskudd for 2012 på kr 23.361.427 overføres til annen egenkapital.

Datterselskaper

Fiskernes Hus AS

Selskapet ble stiftet i 1996 og har som formål å kjøpe, selge og drive utleie av fast eiendom samt annen virksomhet som naturlig faller inn under dette ved aksjekjøp eller på annen måte. Norges Råfisklag eier samtlige aksjer. Selskapets aksjekapital er på 25 millioner kroner.

Selskapet eier eiendommene Stortorget 2, Sjøgata 41/43 seksjon 1 og Sjøgata 39 i sentrum av Tromsø, samt Fiskergata 22 i Svolvær. I tillegg eier selskapet 94 % av ANS Sjøgata 41/43 (øvrige 6 % eies av Råfisklaget). Fiskernes

Hus var eier av 25 % andel av Samvirkegården AS. Aksjene i selskapet ble i 2012 solgt til Stortorget 1 AS for kr 9,2 millioner, noe som ga en bokført gevinst på 9 millioner.

I 2012 kjøpte Fiskernes Hus AS en eierandel på 34 % i selskapet Stortorget 1 AS til en verdi av 10,2 millioner. I tillegg ga Fiskernes Hus AS en tilsvarende andel i ansvarlig lån til selskapet.

Regnskapet for 2012 viser et overskudd på 15,4 millioner etter skatt. Balansen pr. 31.12.2012 viser en egenkapital på 61,9 millioner.

I 2012 har Fiskernes Hus arbeidet med utvikling av Stortorget 1 (tidligere Samvirkegården) i Tromsø. Det gamle bygget fra 1955 skal rives for oppføring av nytt bygg på tomten.

Marinvest AS

Selskapet ble stiftet i 1998 og har til formål å eie andeler eller aksjer i selskaper som driver forretningsvirksomhet innen fiskerisektoren og tilknyttet virksomhet til denne, for eksempel virksomhet innen eksport, markedsføring og rådgivning. Norges Råfisklag eier samtlige aksjer i selskapet. Aksjekapitalen i selskapet er på 36 millioner kroner, og egenkapitalen utgjorde ved årsskiftet 56,1 millioner kroner. Selskapets regnskap for 2012 viser et overskudd på 1,6 millioner kroner.

Kystens Hus AS

Selskapet er inntil videre et heleid datterselskap av Norges Råfisklag, og har som formål å forvalte areal til forretningsaktiviteter, fellestjenester og informasjonsvirksomhet for profilering og utvikling av kysten og kystens næringsliv.

Selskapet er i prosjektfase der aktivitetene i 2012 har vært å videreutvikle konsept og forretningsplan for å etablere Kystens Hus i det nye bygget til Stortorget 1 AS. Selskapet har engasjert en prosjektleder. Aksjekapitalen er 500 tusen kroner, mens egenkapitalen ved årsskiftet var negativ med 300 tusen kroner. Årsresultatet viser et overskudd på 122 tusen kroner.

For etablering av et attraksjons- og formidlingssenter i Stortorget 1 har Norges Råfisklag etablert Stiftelsen Kystens Hus med et kapitalinnskudd på 500 tusen kroner. Stiftelsen fikk i 2012 tilsagn fra Troms Fylkeskommune om 17,4 millioner i RDA-støtte. Tilsagnet betinger tilsvarende eksterne bidrag.

Arbeidsmiljø

Det har i beretningsåret ikke vært arbeidsuhell med personskade i bedriften.

Arbeidsmiljøet i bedriften oppfattes som godt. Bedriftens arbeidsmiljøutvalg gjennomfører i samarbeid med bedriftshelsetjenesten arbeidsmiljøundersøkelse annet hvert år. Resultatet i undersøkelsene gjennomgås regelmessig, og eventuelle tiltak for forbedringer blir fulgt opp.

Sykefraværet i 2012 var på 5,9 %. Dette er en økning fra

2011 der sykefraværet var svært lavt. Årsaken har sammenheng med flere sykemeldinger av lang karakter, men de berørte ansatte kom tilbake i løpet av året. Arbeidsgiver følger opp sykemeldte i henhold til Arbeidsmiljølovens bestemmelser og er registrert som IA-bedrift.

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) består av to representanter fra de ansatte og to representanter fra ledelsen. Det er valgt verneombud ved alle kontorsteder, og hovedverneombud med virke fra Tromsø-kontoret. I beretningsåret har representant for de ansatte vært leder i AMU, mens representant fra ledelsen har fungert som sekretær. AMU har i beretningsåret behandlet innkomne saker, planlagt aktiviteter knyttet til bedriftshelsetjenesten og gjennomført handlingsplan for miljøarbeidet.

Ved utgangen av beretningsåret var det 64 hel- og deltidsansatte i Råfisklaget, til sammen 60,1 årsverk justert for vikarer og permisjoner. Samarbeidet med de ansatte og deres organisasjoner oppfattes som konstruktivt og godt.

Redegjørelse om likestilling

Det er en målsetting at Norges Råfisklag skal være en arbeidsplass der det råder full likestilling mellom kvinner og menn. I den praktiserte personalpolitikken skal det legges vekt på at det ikke skal forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn.

Selskapet har et verdigrunnlag som tilsier at det er

strengt forbudt å drive diskriminering på grunn av kultur, rase eller kjønn; eller drive med psykisk, fysisk seksuell eller verbal trakassering.

Av Råfisklagets 64 ansatte pr. 31. desember 2012 var det 30 kvinner og 34 menn. Gjennomsnittlig årslønn for menn var kr 579.000, mens den for kvinner var kr 468.000. Årsaken til at kvinnes gjennomsnittslønn er lavere enn for menn, har sammenheng med at det er færre kvinner i ledende stillinger. Arbeidstidsordninger, personaltilbud og lignende er de samme for kvinner og menn.

Bedriften vil prioritere å øke andelen kvinner i ledende stillinger. Andelen kvinner i ledende stillinger utgjorde ca. 30 % i 2012. Dette er på nivå med 2011.

Ytre miljø

Konsernets selskaper forurensar ikke det ytre miljø ut over det som er normalt for kontorvirksomheter. Det gjennomføres papirinnsamling ved Råfisklagets kontorsteder, noe som bidrar til en mest mulig miljøriktig håndtering av papiravfall. Tromsøkontoret ble sertifisert som Miljøfyrtårn i 2009. Miljørapporten for 2012 viser at Tromsøkontoret har en reduksjon i antall papirutskrifter, forbruket av energi er redusert, og vi bruker videokonferanse aktivt for å redusere antall reiser.

I Råfisklagets kontorbygg i Tromsø og Svolvær, er det installert varmegjenvinningsanlegg som bidrar til å holde

Foto: Charles A. Aas

energiforbruket på et lavest mulig nivå. Kontorbygget i Svolvær benytter fjernvarme fra sjøvann til oppvarming.

Godtgjørelser og honorarer

Godtgjørelse og honorar til representantskapet, styret, kontrollkomiteen og administrerende direktør i konsernet framgår av note 16 til regnskapet. Revisors honorar framgår også av samme note 16.

Utsikter 2013

Tabell 3 viser utviklingen i kvotene for de viktigste fiskeartene Råfisklaget har omsetningsretten til.

For femte år på rad er det en betydelig økning av kvota for torsk nord for 62° N. Fra 2012 til 2013 øker torskekvota med rekordstore 115.000 tonn eller 32 %. Torskekvota i 2013 er den største gjennom tidene. I samme periode reduseres seikvota med 22.000 tonn og hysekvota med hele 60.000 tonn. Seikvota er den laveste i siste tiårs periode. Hysekvota er tilbake til 2009-nivå, før de store kvoteårene i perioden 2010-2012. Kvotesvingningene var med andre ord betydelige fra 2012 til 2013.

Sett under ett, er likevel kvotesituasjonen positiv for torsk, sei og hyse nord for 62° N. I 2013 er det en samlet kvote for nevnte arter på 693.000 tonn – 70 % mer enn for 10 år siden.

Etter 13 uker i 2013

Hele 185.200 tonn torsk eller nesten 40 % av den norske torskekvota nord for 62° N er landet og omsatt fra norske fartøy i Råfisklagets distrikt pr. uke 13 i 2013. Dette er vel 10 % mer torsk omsatt enn til samme tid i 2012, 32 %

mer enn i 2011 og hele 43 % mer enn i 2010. Kapasiteten i førstehandsleddet og system og rutiner rundt dette blir virkelig satt på prøve i slike perioder.

Nesten 3.400 ulike fiskefartøy har sørget for vel 56.000 enkeltleveranser til et 200-talls ulike fiskekjøpere/mottak under torskefiskeriene de 13 første ukene i 2013.

Råfisklaget har også i forkant av denne vintersesongen pleiet en tett og nær dialog med øvrige næringsorganisasjoner, finansinstitusjoner og myndighetene for å legge forholdene til rette for avviklingen av sesongfiskeriene.

Under forberedelsene til vintersesongen 2012/2013 og i løpet av første kvartal 2013 ble det avviklet flere lokale og regionvise møter med fiskere og fiskekjøpere.

I løpet av første kvartal 2013 har fiskere som leverte fangst i Råfisklagets distrikt opplevd prisfall som i gjennomsnitt har resultert i hele 29 % lavere priser for torsk, 4 % lavere priser for hyse og 15 % lavere priser for sei sammenlignet med første kvartal 2012. Ombordfryste reker til pilling har i samme periode fått en prisoppgang på 3 %.

Ser vi utviklingen over en femårs periode, fra 1. kvartal 2008 fram til 1. kvartal 2013, fra før den globale finanskrisa, så ligger de i gjennomsnitt oppnådde torske- og hyseprisene henholdsvis 56 % og 17 % under. I samme periode hadde seiprisene først en positiv utvikling med 44 % i løpet av fire år, men har falt det siste året og ligger 23 % over 1. kvartal 2008. Rekeprisene har i femårs perioden hatt en jevn positiv utvikling og ligger 40 % over 1. kvartal 2008.

Etter 13 uker i 2013 er det samlet omsatt 30.700 tonn eller ca. 10 % mer fangst i Råfisklagets distrikt enn i

Tabell 3: Kvoteutvikling torsk, sei og hyse nord for 62° N 2003-2013 (tusen tonn rund vekt)

Fiskeart nord for 62°N	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Torsk	196	225	226	220	200	202	244	283	337	357	472
Sei	154	154	200	176	201	225	204	183	152	145	123
Hyse	58	71	65	68	76	79	97	123	155	158	98
Sum torsk, sei og hyse	408	450	491	464	477	506	545	589	644	660	693

Tabell 4: Utvikling i minstepriser, vinter 2003-2013 (kroner pr. kg og prosent)

Art/størrelse	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Endr. 2012-2013
Torsk over 5,0 kg (6,5 kg/6,0 kg)*						25,00	20,75	16,25	17,50	17,25	13,25	-23,2 %
Torsk 2,5-5,0 kg (-6,5 kg/-6,0 kg)*	15,00	17,00	18,25	19,25	21,50	22,00	17,25	13,25	14,50	14,50	10,50	-27,6 %
Torsk 1,0-2,5 kg	13,00	14,00	15,00	16,25	18,50	19,00	14,00	11,25	12,75	12,50	9,50	-24,0 %
Hyse over 8 hg	11,00	7,50	7,75	8,25	10,50	10,75	7,50	7,50	8,25	8,25	8,25	0,0 %
Sei over 2,3 kg	5,20	5,00	5,00	7,50	8,00	7,50	7,00	7,50	9,50	10,00	9,25	-7,5 %
Sei 1,2-2,3 kg	4,30	4,30	4,30	5,20	5,90	5,50	5,40	5,75	7,25	8,00	8,00	0,0 %

* Fra 7. mai 2007 ble det opprettet en ny vektklasse og minstepris for stor torsk over 5,0 kg. Med virkning fra 21. desember 2009 ble det gjort en endring av denne vektgrensen til 6,5 kg. Med virkning fra 19. september 2011 ble det gjort en ny justering til 6,0 kg. Minsteprisene for torsk over 2,5 kg var gjeldende for all stor torsk fram til 7. mai 2007. Etter dette har det vært to vektklasseinndelinger – torsk 2,5 kg til stortorsk-grensa (5,0/6,5/6,0 kg) og torsk over stortorsk-grensa. Det må tas hensyn til dette ved sammenligning av priser mellom de ulike år.

samme periode i 2012. Verdien av den samlede fangsten ligger derimot 552 millioner kroner eller 20 % under. Omsetningen fra norske fartøy viser 34.900 tonn eller 14 % mer omsatt enn i samme periode i 2012. Verdien for de norske ligger 451 millioner kroner eller 20 % under. Av sistnevnte utgjør hele 398 millioner kroner (88 %) verdifall for norske fiskere i torskefiskeriene etter 13 ukers drift i 2013.

Også i 2012 har det vært viktig for styret å legge Råfisklagets formål til grunn for mange av de valg og prioriteringer som måtte gjøres: «Ved organisert omsetning skal Norges Råfisklag gjennom sine tjenester sikre fiskernes inntekter og bidra til en bærekraftig og lønnsom verdiskaping i norsk fiskerinæring».

I dette formålet ligger det en klar utfordring om å

sikre fiskernes inntekter, men også å sørge for en effektiv omsetning og garantere fiskerne oppgjør. Som del av dette må Råfisklaget sørge for å ha en nødvendig egenkapital og likviditet for at omsetnings- og oppgjørssystemene skal fungere. Det ligger også et klart ansvar for å bidra til å balansere ulike hensyn mot hverandre.

Norges Råfisklags bærende verdier er rettferdighet, ryddighet og å sørge for en sunn og god konkurranse om fiskernes råstoff. Å sikre fiskerne og kystsamfunnene stabilitet, forutsigbarhet og trygghet er et samfunnsansvar Råfisklagets styre tar på alvor.

Tabell 5: Omsetning 2003-2013 i kvantum pr. uke 13 (tonn rund vekt)

		Pr. uke 13										
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Norske fartøy:	Torsk:	101.400	108.500	96.500	92.900	103.000	100.600	92.700	129.700	139.800	168.100	185.200
	Hyse:	8.400	13.400	12.900	9.700	14.300	13.300	12.900	12.100	15.900	21.400	19.300
	Sei:	25.700	23.000	20.900	22.100	20.500	17.200	13.000	15.700	10.700	12.000	12.000
	Reker:	2.200	4.300	400	5.100	400	4.000	1.000	1.100	3.200	2.900	1.900
Sum all fangst norske:		143.100	158.500	142.100	144.400	166.700*	168.000*	138.500*	203.900*	216.400*	253.800*	288.700*
Utenlandske fartøy:	Torsk:	18.400	12.100	20.400	19.700	20.600	20.300	23.500	25.200	29.400	33.000	32.100
	Hyse:	2.600	2.100	4.300	3.900	6.800	5.400	7.400	9.600	10.000	10.400	5.400
	Sei:	400	1.000	1.200	1.300	2.000	2.400	3.000	4.300	1.200	2.400	2.600
	Reker:	200	600	900	300	300	0	0	0	100	900	300
Sum all fangst utenlandske:		36.800	21.300	32.600	36.600	34.700	33.900	41.200	49.500	51.900	64.300	60.100
Sum norske og utenlandske:		179.900	179.800	174.700	181.000	201.400*	201.900*	179.700*	253.400*	268.300*	318.100*	348.800*

*) *) I «Sum all fangst norske» og i «Sum norske og utenlandske» inngår krill fisket i Sørishavet i perioden 2007-2013 pr. uke 13 med henholdsvis 14.000, 19.800, 8.700, 33.800, 20.300, 30.500 og 40.000 tonn. I tilsvarende summer pr. uke 13 for årene 2011, 2012 og 2013 inngår alger (tare) høstet i norske farvann med henholdsvis 15.600, 7.400 og 17.400 tonn.

Tromsø, 31. desember 2012
8. april 2013

Willy Andreassen

Robert Hansen
Styreleder

Trygve Myrvang
Adm. direktør

Hilmar Blikø
Nestleder

John Bjørnholm

Roger Hansen

Kurt Ludvigsen

Kjell Bjørnar Bakken

Ove Johnny Måsøy

Ann Jorunn Olsen

Johnny Johnsen

Harald E. Hansen

Ina Kjel
Ansattes representant

Jan Roger Lerbukt

Johnny Caspersen

Resultatregnskap 2012

Resultatregnskap pr. 31. desember 2012

(tall i hele tusen)

Konsern		Noter	Norges Råfisklag	
2011	2012		2012	2011
6 954 140	6 918 976	Omsetning	6 918 976	6 954 140
		DRIFTSINTEKTER		
56 975	56 602	Lagsavgift	56 602	56 975
10 116	10 103	Leieinntekter		
10 827	10 033	Andre driftsinntekter	9 077	10 080
77 917	76 738	SUM DRIFTSINTEKTER	65 679	67 055
		DRIFTSKOSTNADER		
40 789	47 021	Lønn og pensjonskostnader	44 908	38 646
33 532	30 444	Andre driftskostnader	33 460	31 998
3 401	5 912	Bevilgninger	5 912	3 401
4 384	4 078	Ordinære avskrivninger	1 310	1 467
82 105	87 455	SUM DRIFTSKOSTNADER	85 591	75 512
-4 188	-10 717	DRIFTSRESULTAT	-19 912	-8 458
		FINANSINTEKTER OG FINANSKOSTNADER		
		Inntekt på investering i datterselskap	17 164	1 202
552	68	Inntekt på investering i tilknyttede selskap	58	60
1 277	1 189	Aksjeutbytte	1 076	887
13 735	16 412	Renteinntekter	15 602	12 968
-6 975	29 200	Verdiendring av markedsbaserte omløpsmidler	18 805	-7 638
-7 328	-2 900	Tap aksjer og grunnfondsbevis	-2 900	-4 100
-1 881	-3 813	Rentekostnader	-3 303	-1 485
-313	-1 110	Finanskostnader	-1 062	-271
-934	39 045	NETTO FINANSINTEKTER	45 441	1 624
-5 122	28 328	ORDINÆRT RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD	25 530	-6 834
-4 494	-4 967	Skattekostnad på ordinært resultat	-2 168	-2 782
-9 616	23 361	ÅRSRESULTAT	23 361	-9 616
		OVERFØRINGER		
		Overført fra(-)/til annen egenkapital	23 361	-9 616

Balanse pr. 31. desember 2012

(tall i hele tusen)

Konsern			Norges Råfisklag		
2011	2012	Noter	2012	2011	
EIENDELER					
Anleggsmidler					
5 516	4 479	2			
40 908	39 522	11	7 611	6 690	
		7	117 745	100 580	
5 363	15 181	7	473	538	
30 614	27 862	8	16 649	19 251	
10 338	13 264	5	13 264	10 338	
31 096	45 767	10,14,17	33 967	29 636	
123 836	146 075		189 709	167 033	
Omløpsmidler					
228 487	313 146	12	313 146	228 487	
11 361	10 275	10,20	7 799	8 871	
77 716	85 316	6	85 316	77 716	
175 221	188 043	6	158 083	146 560	
37 109		9		12 338	
529 895	596 781		564 344	473 973	
653 731	742 856		754 053	641 005	
EGENKAPITAL & GJELD					
Egenkapital					
Innskutt egenkapital					
		15	11	11	
Opptjent egenkapital					
458 073	481 434	15	481 424	458 062	
458 073	481 434		481 434	458 073	
Avsetning for forpliktelser					
		2	3 602	2 685	
			3 602	2 685	
Langsiktig gjeld					
8 296	6 825	13			
8 296	6 825				
Kortsiktig gjeld					
82 371	46 607	21	46 607	82 371	
5 190	5 406	2	2 727	4 935	
45 439	43 098		42 463	44 943	
7 386	9 472	18	9 472	7 386	
46 976	32 783	22	28 526	40 613	
	117 231	9	139 223		
187 362	254 597		269 018	180 248	
653 731	742 856		754 053	641 005	
Garantistillelser					
8 296	6 825	13	2 050	2 460	

Tromsø, 31. desember 2012
8. april 2013

Willy Andreassen
Willy Andreassen

Robert Hansen
Robert Hansen
Styreleder

Trygve Myrvang
Trygve Myrvang
Adm. direktør

Hilmar Blikø
Hilmar Blikø
Nestleder

John Bjørnholm
John Bjørnholm

Roger Hansen
Roger Hansen

Kurt Ludvigsen
Kurt Ludvigsen

Kjell Bjørnar Bakken
Kjell Bjørnar Bakken

Ove Johnn Måsøy
Ove Johnn Måsøy

Ann Jorunn Olsen
Ann Jorunn Olsen

Johnny Johnsen
Johnny Johnsen

Harald E. Hansen
Harald E. Hansen

Ina Kjel
Ina Kjel
Ansattes representant

Jan-Roger Lerbukt
Jan-Roger Lerbukt

Johnny Caspersen
Johnny Caspersen

Kontantstrømoppstilling

(tall i hele tusen)

Konsern			Norges Råfisklag	
2011	2012		2012	2011
		Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
5 404 497	5 331 879	Innbetalinger fra fiskekjøpere knyttet til oppgjør gjennom laget	5 331 879	5 404 497
13 691	16 362	Innbetalinger av renter fra plasseringer i verdipapirer, bankinnskudd, mv.	15 602	12 968
21 139	21 147	Innbetalinger knyttet til leieinntekter og andre driftsinntekter	10 149	11 375
-5 181 161	-5 213 269	Utbetalinger til fiskere knyttet til oppgjør gjennom laget	-5 213 269	-5 181 161
-186 941	-184 795	Utbetalinger av offentlige avgifter	-184 795	-186 941
-27 436	-34 790	Utbetalinger knyttet til andre driftskostnader	-35 811	-29 008
-39 154	-48 526	Utbetalinger knyttet til lønn og pensjoner	-46 541	-37 476
-346	-3 714	Utbetalinger av skatter	-3 459	-346
-2 149	-4 878	Utbetalinger knyttet til renter og andre finanskostnader	-4 365	-1 755
-5 084	-4 668	Utbetalinger knyttet til bevilgninger	-4 668	-5 084
-2 945	-125 253	Netto kontantstrøm knyttet til operasjonelle aktiviteter	-135 278	-12 931
		Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
2 301	-14 912	Inn-/utbetalinger(-) knyttet til langsiktige fordringer	-4 573	1 088
3 000	-9 328	Inn-/utbetalinger(-) i markedsbaerte aksjer, aksjefond og rentefond	-9 440	-3 010
-10 190	-2 692	Utbetalinger knyttet til varige driftsmidler	-2 232	-3 495
-5 618	-685	Utbetalinger knyttet til investeringer i aksjer og grunnfondsbevis	-38	-4 569
-10 507	-27 616	Sum utbetalinger knyttet til investeringsaktiviteter	-16 283	-9 985
		Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
-1 471	-1 471	Utbetalinger knyttet til langsiktig gjeld		
	117 231	Trekk knyttet til kassakreditt	139 223	
-1 471	115 760	Netto kontantstrøm knyttet til finansieringsaktiviteter	139 223	0
-14 923	-37 109	Netto endring i betalingsmidler	-12 338	-22 917
52 032	37 109	Beholdning av betalingsmidler 01.01	12 338	35 255
37 109	0	Beholdning av betalingsmidler 31.12	0	12 338
		Avstemming av kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
-5 122	28 328	Ordinært resultat før skatt	25 530	-6 834
-346	-3 714	Periodens betalte skatter	-3 459	-346
-1 277	-1 189	Aksjeutbytte	-1 076	-887
6 975	-29 200	Verdiendring av markedsbaserte omløpsmidler	-18 805	7 638
7 328	2 900	Tap aksjer og grunnfondsbevis	2 900	4 100
4 384	4 078	Ordinære avskrivninger	1 310	1 467
-552	-68	Inntekt på investering i datterselskap og tilknyttet selskap	-17 222	-1 263
-61 233	-73 547	Økning i kortsiktige fordringer	-73 525	-59 750
45 656	-50 176	Endring i kortsiktig gjeld	-48 245	41 701
1 241	-2 926	Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger	-2 926	1 241
	261	Tap på fordringer	241	
-2 945	-125 253	Sum utbetalinger fra operasjonelle aktiviteter	-135 278	-12 931

Noter

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Aksjer i datterselskap og tilknyttet selskap

Datterselskaper er selskaper der morselskapet har kontroll, og dermed bestemmende innflytelse på enhetens finansielle og operasjonelle strategi, normalt ved å eie mer enn halvparten av den stemmeberettigede kapitalen. Investeringer med 20-50 % eie av stemmeberettiget kapital og betydelig innflytelse, defineres som tilknyttede selskaper.

Norges Råfisklag eier 100% av aksjene i Marinvest AS, Fiskernes Hus AS og Kystens Hus AS. I tillegg eier selskapet 6 % av andelene i ANS Sjøgata 41/43, hvor resterende 94 % eies av Fiskernes Hus AS. Disse selskapene utgjør konsernregnskapet.

Eierinteressene i Stortorget 1 AS og Kirkenesterminalen AS er klassifisert som tilknyttet selskap.

Regnskapsprinsipper for aksjer i datterselskaper og tilknyttede selskaper

Egenkapitalmetoden brukes som prinsipp for vurdering og presentasjon av investeringer i datterselskap og tilknyttede selskaper. Bruk av metoden fører til at regnskapsført verdi i balansen tilsvarende andelen av egenkapitalen, korrigert for eventuelle gjenværende merverdier fra kjøpet og urealiserte interne gevinster. Resultatandelen i resultatregnskapet baseres på andelen av resultatet etter skatt, og korrigeres for eventuelle avskrivninger på merverdier og urealiserte gevinster. I resultatregnskapet vises resultatandelen under finansposter.

Konsolideringsprinsipper

Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontrollen er overført til konsernet (oppkjøpstidspunktet). I konsernregnskapet erstattes posten aksjer i datterselskap med datterselskapets eiendeler og gjeld. Konsernregnskapet utarbeides som om konsernet var én økonomisk enhet. Transaksjoner, urealisert fortjeneste og mellomværende mellom selskapene i konsernet elimineres.

Klassifisering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk klassifiseres som anleggsmidler. Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales innen ett år. For gjeld legges analoge kriterier til grunn. Første års avdrag på langsiktige fordringer og langsiktig gjeld klassifiseres likevel ikke som omløpsmiddel og kortsiktig gjeld.

Driftsinntekter

Lagets driftsinntekter består av lagsavgift, leieinntekter og andre driftsinntekter. Driftsinntektene er vurdert til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift, og inntektsføres i takt med utførelsen.

Varige driftsmidler og av-/nedskrivninger

Tomter avskrives ikke. Andre varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært til restverdi over driftsmidlenes forventede utnyttbare levetid. Ved endring i avskrivningsplan fordeles virkningen over gjenværende avskrivningstid («knekkpunktmetoden»). Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader. Påkostninger og forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand på anskaffelsestidspunktet.

Ved indikasjon om at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi, foretas det test for verdifall. Testen foretas for det laveste nivå av anleggsmidler som har selvstendige kontantstrømmer. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp.

Tidligere nedskrivninger reverseres hvis forutsetningene for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Aksjer og grunnfondsbevis

Kostmetoden brukes som prinsipp for investeringer i andre aksjer mv. Utdelinger regnskapsføres i utgangspunktet som finansinntekt, når utdelingen er vedtatt. Hvis utdelingene vesentlig overstiger andel av opptjent

egenkapital etter kjøpet, føres det overskytende til reduksjon av kostprisen.

Markedsbaserte aksjer, aksjefond og rentefond

For kortsiktige investeringer i børsnoterte aksjer brukes markedsverdi prinsippet. Verdien i balansen tilsvarer markedsverdien av investeringene pr. 31.12. Mottatt utbytte, og realiserte og urealiserte gevinster/tap, resultatføres som finansposter.

Fordringer

Kundefordringer føres opp i balansen etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuell vurdering av forringene og en tilleggsavsetning som skal dekke øvrige påregnelige tap. Andre fordringer, både omløpsfordringer og anleggsfordringer, føres opp til det laveste av pålydende og virkelig verdi.

Gjeld

Gjeld, med unntak for enkelte avsetninger for forpliktelser, balanseføres til nominelt gjeldsbeløp.

Pensjoner

Selskapet har ulike pensjonsordninger. Pensjonsordningene er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskap. Selskapet har både innskuddsplaner og ytelsesplaner.

Innskuddsplaner:

Ved innskuddsplaner betaler selskapet innskudd til et forsikringsselskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

Ytelsesplaner:

Ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjoning.

Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av flere faktorer, som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien

av de definerte ytelsene på balansedagen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene (innbetalte beløp til forsikringsselskap), justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode.

Planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningsstid. Det samme gjelder estimatavvik som skyldes ny informasjon eller endringer i de aktuarmessige forutsetningene, i den grad de overstiger 10% av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor).

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare inntektsskatt og endring i utsatt skatt. Betalbar skatt består av skatt på alminnelig inntekt og formueskatt. Formueskatt beregnes med 0,3 % av netto ligningsmessige formue og kostnadsføres under andre driftskostnader. Utsatt skatt beregnes på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt eventuelt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet. Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, begrunnes med antatt fremtidig inntjening. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres oppføres netto i balansen. Utsatt skatt både i selskapsregnskapet og i konsernregnskapet regnskapsføres til nominelt beløp.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den direkte metode i henhold til foreløpig norsk regnskapsstandard.

Omklassifisering

Inntrukne midler i balansen er omklassifisert fra langsiktig gjeld til kortsiktig gjeld. Inntrukne midler er ansett å være finansiering av lagets ordinære virksomhet.

Beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel

Konsern			Norges Råfisklag	
2011	2012		2012	2011
Midlertidige forskjeller				
-192	-50	Omløpsmidler	-50	-192
-24 140	-23 700	Anleggsmidler	-460	-917
10 338	13 264	Pensjonsmidler	13 264	10 338
-6 066	-5 619	Andre forskjeller		
-20 061	-16 105	Midl. forskjeller som påvirker betalbar skatt	12 755	9 229
359	108	Forskjeller knyttet til verdipapir	108	359
-19 702	-15 996	Grunnlag for utsatt skatt	12 863	9 588
-5 516	-4 479	Utsatt skattefordel(-)/skatteforpliktelse	3 602	2 685
28 %	28 %	Anvendt skattesats	28 %	28 %

Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt

2011	2012	Grunnlag for betalbar skatt	2012	2011
-5 122	28 328	Resultat før skattekostnad	25 530	-6 834
23 232	-10 338	Permanente forskjeller	-17 535	18 009
18 110	17 990	Grunnlag for skattekostnad på årets resultat	7 995	11 175
-4 029	-3 956	Endring i midlertidige forskjeller	-3 526	1 172
-822		Femførbart ligningsmessig underskudd		
13 259	14 034	Grunnlag betalbar skatt	4 469	12 347

Konsern			Norges Råfisklag		
2011	2012		2012	2011	
Fordeling av skattekostnaden					
3 712	3 930	Skatt på alminnelig inntekt	28 %	1 251	3 457
781	1 037	Endring i utsatt skatt	28 %	917	-675
4 494	4 967	Årets skattekostnad		2 168	2 782
-781	-1 037	Endring i utsatt skatt	28 %	-917	675
1 478	1 476	Formueskatt	0,3 %	1 476	1 478
5 190	5 406	Årets betalbare skatt		2 727	4 935

Omsetning gjennom laget presenteres for informasjonsformål på linje over driftsinntekter. Omsetningen utgjør verdi av alle førsteomsatte marine ressurser foretatt i Norges Råfisklagets geografiske virkeområde.

Lagets driftsinntektene består av lagsavgift, leieinntekter og andre driftsinntekter. Lagsavgiften beregnes av omsetningsverdien for landet fisk, og er en avgift vedtatt av årsmøtet og godkjent av Fiskeri- og Kystdepartementet.

	Avgiftssats	Norge	Utland	Sum
Omsetning		5 770 807	1 148 169	6 918 976
Lagsavgift:				
Fersk råfisk, skalldyr, bløtdyr etc.	0,95 %	33 825	207	34 032
Ombordfrossen fisk/skalldyr, tilvirket vare	0,73 %	15 093	6 358	21 451
Ombordtilvirket, frosne produkter i konsumpakning	0,30 %	353	766	1 120
Sum lagsavgift		49 271	7 331	56 602

Leieinntekter i konsernregnskapet og andre driftsinntekter er inntektsført i henhold til opptjeningsprinsippet. En vesentlig del av andre driftsinntekter er inntektsført tjenestesalg for arbeid knyttet til inndragning av fanstverdi for overfisket kvote og andre overtdredelser samt netto gevinst knyttet til avkastning for Råfisklagskortet som er et egenutviklet betalingskort tilbudt fiskere. I tillegg er det leid ut ressurser til Norges Råfisklags eiendomsselskap.

Konsern			Norges Råfisklag	
2011	2012		2012	2011
6 204	6 332	Tjenestesalg inndragning fangstverdi	6 332	6 204
1 876	402	Gevinst Råfisklagskortet	402	1 876
1 305	1 014	Utleie av arbeidskraft	1 499	1 305
1 441	2 284	Andre driftsinntekter	844	695
10 827	10 033	Sum	9 077	10 080

Foto: Charles A. Aas

Note 4 Bevilgninger

Bevilgninger og bidrag gis av Norges Råfisklag til ulike formål. Fordelte midler benyttes i stor grad til støtte for lokale tiltak til fordel for fiskeribefolkningen, og kan ha stor nytte for bosettingsmønsteret. Dette gjelder spesielt støtte til velferd-, service- og mottaksstasjoner i Norges Råfisklags distrikt. Det gis også støtte til utadrettede tiltak. Videre er Norges Råfisklag delaktig i prosjekter til å markedsføre fiskeprodukter samt utvikling innenfor næringen. Det gis også studiestøtte som kan relateres til næringen. Herunder følger en oversikt over bidrag og

bevilgninger gitt av ulike utvalg til disse formål. Det er ingen forskjell mellom konsernregnskapet og selskapsregnskapet når det gjelder bevilgninger.

	2012	2011
Styrets bevilgninger	3 156	3 338
Markedsutvalgets bevilgninger	2 756	63
Sum bevilgninger	5 912	3 401

Note 5 Pensjonskostnader og netto pensjonsmidler

Selskapet og konsernet har pensjonsordninger som omfatter i alt 130 personer i selskapet og 131 personer i konsernet. Samtlige ansatte er med i en kollektiv pensjonsordning etter Lov om foretakspensjon. Ledende ansatte har også en tilleggspensjonsordning. Pensjonsordningen er inndelt i ytelsesbasert ordning og innskuddsbasert ordning, hvor ytelsesbasert ordning er lukket og at dermed alle nye ansatte meldes inn i innskuddspensjonsordning. Ytelsespensjonsordningen gir rett til definerte fremtidige ytelser, som i hovedsak bestemmes av antall opptjeningsår og lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder. Forpliktelsene knyttet til pensjonsordningene er dekket gjennom et forsikringsselskap. Tilleggspensjonsordningen finansieres over selskapets drift. Selskapets og konsernets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Netto pensjonskostnad	2012		2011	
	Sikret	Usikret	Sikret	Usikret
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	6 875		4 824	
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	5 114	13	5 418	17
Avkastning på pensjonsmidler	-4 142		-4 717	
Arbeidsgiveravgift	573	1	521	1
Ytelsesbasert pensjonskostnad	8 420	14	6 045	19
Innskuddsbasert pensjonskostnad	245		260	
Sum pensjonskostnader	8 665	14	6 305	19

Netto pensjonsmidler i morselskapet	2012		2011	
	Sikret	Usikret	Sikret	Usikret
Verdi av pensjonsmidler	92 846		83 629	
Nåverdi av pensjonsforpliktelser	-136 038	-225	-99 894	-361
Utsatt resultatføring av estimatavvik	55 772	-66	26 195	14
Arbeidsgiveravgift	994	-18	783	-29
Netto pensjonsmidler	13 573	-309	10 714	-376
Sum pensjonsmidler oppført i balansen	13 264		10 338	

Forutsetninger som er lagt til grunn for beregningen	2012	2011
Avkastning av pensjonsmidlene	4,80 %	5,40 %
Diskonteringsrente	3,90 %	4,60 %
Årlig lønnsvekst	4,00 %	4,00 %
Årlig G-regulering	3,75 %	3,75 %
Regulering av løpende pensjoner	0,70 %	3,75 %

Det er kun én forskjell mellom konsernregnskapet og selskapsregnskapet når det gjelder pensjonskostnader. Dette gjelder én ansatt hvor pensjonskostnad er 47 tusen.

Note 6 Markedsbaserte aksjer, aksjefond og rentefond

Det er ingen forskjell mellom konsernregnskapet og selskapsregnskapet når det gjelder markedsbaserte aksjer og aksjefond.

Markedsbaserte aksjer og aksjefond			
Selskapets navn:	Antall	Kostpris	Bokf.verdi
Orkla ASA a-aksjer	20 000	2 227	982
Frontline Ltd	10 000	1 701	187
Eltak ASA	30 000	1 744	114
Global Eiendom Utbetaling 2007 AS	98 039	981	407
Sum aksjer egen forvaltning		6 652	1 690
Sparebanken Nord-Norge forvaltning		2 719	2 032
Sum aksjer		9 371	3 722

Realkapital EUR Opportunity Inv ord.	1 495	1 379
Storebrand Privat Investor ASA	1 292	1 288
Global Infrastruktur I AS	1 020	873
Landkreditt Kina	3 003	2 476
Aberdeen Eiendom	1 301	955
NLI Eiendomsinvest AS	3 000	3 213
Prime Office Germany AS	1 320	410
Ringnes Park Senter AS	3 201	2 945
Pareto Verdi AS	4 655	4 448
Sum aksjefond egen forvaltning	20 286	17 987
Danske Capital forvaltning	16 687	25 222
Sparebanken Nord-Norge forvaltning	18 778	18 297
Nordea forvaltning	20 000	20 087
Sum aksjefond	75 751	81 594
Sum aksjer og aksjefond	85 122	85 316

Markedsbaserte rentefond			Norges Råfisklag		
Konsern					
Kostpris	Bokført verdi	Selskapets navn	Kostpris	Bokført verdi	
2 571	2 571	Pan Fish	2 571	2 571	
1 979	2 032	Selbu Sparebank 08/13	1 979	2 032	
2 000	2 129	Sparebanken Nord-Norge 09/19	2 000	2 129	
1 000	1 050	Sparebank 1 SMN 10/	1 000	1 050	
2 002	2 352	Danske Bank Obligasjon	2 002	2 352	
9 552	10 135	Sum obligasjoner egen forvaltning	9 552	10 135	
47 799	43 940	Sparebanken Nord-Norge forvaltning	47 799	43 940	
57 352	54 075	Sum obligasjoner	57 352	54 075	
46 044	50 219	Danske Capital forvaltning	46 044	50 219	
44 179	43 118	Nordea forvaltning	44 179	43 118	
90 223	93 337	Sum obligasjonsfond	90 223	93 337	
28 117	29 960	Vital garanti kapital			
2 566	2 570	Danske Invest Norsk Likviditet (forvaltning)	2 566	2 570	
8 307	8 102	Nordea likviditet (forvaltning)	8 307	8 102	
38 990	40 631	Sum pengemarkedsfond	10 873	10 671	
186 565	188 043	Sum rentefond	158 448	158 083	

Verdiendring av markedsbaserte omløpsmidler fremkommer slik:

Konsern		Norges Råfisklag	
2011	2012	2012	2011
-8 979	3 849	3 849	-8 979
-3 849	194	194	-3 849
-743	-646	179	-935
292	1 760	-365	-179
-13 280	5 157	3 858	-13 943
306	11 049	1 953	306
3 512	2 744	2 744	3 512
1 655	8 439	8 439	1 655
832	1 812	1 812	832
6 305	24 043	14 948	6 305
-6 975	29 200	18 805	-7 638

Note 7 **Investeringer i datterselskap og tilknyttede selskap**

Investeringene i datterselskap, tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet regnskapsføres etter egenkapitalmetoden

Norges Råfisklag						
Selskap	EK-and.1.1	Res.andel	Utbytte	Kjøp/Salg	EK-and 31.12	Eierandel
Datterselskap						
Fiskernes Hus AS	46 532	15 393	0	0	61 925	100 %
Marinvest AS	54 471	1 649	0	0	56 120	100 %
Kystens Hus AS	-422	122	0	0	-300	100 %
Sum datterselskap	100 580	17 164	0	0	117 745	
Tilknyttede selskap						
ANS Sjøgata 41/43	538	58	-123	0	473	6 %
Sum tilknyttede selskap	538	58	-123	0	473	
Konsern						
Tilknyttede selskap						
Kirkenesterminalen AS	5 363	389	-450	0	5 302	43 %
Stortorget 1 AS	0	-322	0	10 200	9 878	34 %
Sum tilknyttede selskap	5 363	68	-450	10 200	15 181	

31

Note 8 **Aksjer og grunnfondsbevis**

Norges Råfisklag				
Selskapets navn:	Antall aksjer	Pålydende	Kostpris	Bokført verdi
Hurtigruten ASA	186 819	1 868	18 134	1 868
Sparebanken Nord-Norge	403 584	20 179	10 599	10 599
Lytix Biopharma AS	3 300	14	508	508
Sinas AS	2 500	250	1 000	100
Fiskeribladet Fiskaren AS	1 670	1 670	2 390	2 390
Måsøy Næringsutvikling AS	1 000	1 000	1 000	1 000
Diverse selskap			196	184
Sum aksjer og grunnfondsbevis			33 827	16 649
Akkumulerte avskrivninger 1.1			-17 178	
Årets nedskrivning				
Bokført verdi			16 649	
Konsern				
Selskapets navn:	Antall aksjer	Pålydende	Kostpris	Bokført verdi
Hurtigruten ASA	186 819	1 868	18 134	1 868
Sparebanken Nord-Norge	403 584	20 179	10 599	10 599
Lytix Biopharma AS	3 300	14	508	508
Sinas AS	2 500	250	1 000	100
Fiskeribladet Fiskaren AS	1 670	1 670	2 390	2 390
Måsøy Næringsutvikling AS	1 000	1 000	1 000	1 000
Vadsø Fryselager AS	583	233	376	0
Værøy Fryselager AS	100	100	100	100
Calanus AS	438	38	2 880	2 880
Norinova Invest AS A-aksjer	823	823	823	823
Norinova Invest AS B-aksjer	83	83	83	83
Praktisk Teknologi AS	667	292	4 002	0
Kristiansund Fryseri AS	825	825	950	424
Båtsfjord Sentralfryselager AS	20	100	100	100
Hammerfest Fryseri AS	938	938	910	910
Dualog AS	930	93	1 353	582
Stella Polaris AS	512	512	7 029	3 529
Kap Nord Fond AS	1 744	1 744	1 782	1 782
Diverse andre selskap			196	184
Sum aksjer og grunnfondsbevis			54 215	27 862
Akkumulerte avskrivninger 1.1			-26 353	
Årets nedskrivning				
Bokført verdi			27 862	

Tap på anleggsaksjer

Konsern		Norges Råfisklag	
2011	2012	2012	2011
4 100	Nedskrivning andel i pensjonskassen		4 100
3 228	Nedskrivning andre anleggsaksjer		
	2 900 Realisert tap pensjonskassen	2 900	
7 328	2 900 Tap på anleggsaksjer	2 900	4 100

Note 9 Bundne bankinnskudd, trekkrettigheter

Konsern		Norges Råfisklag	
2011	2012	2012	2011
1 612	1 927	1 886	1 577
Bundne bankinnskudd			
	Skattetrekksmidler		
Trekkrettigheter			
250 000	132 769	110 777	250 000
	Ubenyttet kassekreditt		

Note 10 Tap på fordringer/utlån

Fordringer og utlån er vurdert til antatt virkelig verdi og tapsføringen fremkommer slik:

Konsern		Norges Råfisklag	
Avsetning 01.01	Avsetning 31.12	Avsetning 01.01	Avsetning 31.12
192	50	192	50
210	375	210	375
	22 Endring tapsavsetning		22
	238 Konstaterte tap 2012		219
	261 Netto kostnadsført 2012		241

Foto: Charles A. Aas

Norges Råfisklag				
	Transportmidler	Driftsløsøre	Fast eiendom	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	3 552	11 680	2 758	17 990
Tilgang	1 005	446	781	2 232
Avgang	-1 021	0	0	-1 021
Anskaffelseskost 31.12.	3 536	12 126	3 539	19 201
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	1 506	10 083	0	11 590
Balanseført verdi 31.12.	2 029	2 043	3 539	7 611
Årets avskrivninger	515	795	0	1 310
Forventet økonomisk levetid	5 år	3-10 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær		
Konsern				
	Transportmidler	Driftsløsøre	Fast eiendom	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	3 552	11 806	118 792	134 149
Tilgang	1 005	446	1 241	2 692
Avgang	-1 021	0	0	-1 021
Anskaffelseskost 31.12.	3 536	12 252	120 032	135 820
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	1 506	10 188	84 604	96 298
Balanseført verdi 31.12.	2 029	2 064	35 429	39 522
Årets avskrivninger	515	820	2 742	4 078
Forventet økonomisk levetid	5 år	3-10 år	25-50 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	

Fast eiendom består av næringsbygg for utleie, tomter og fritidseiendommer. Tomter avskrives ikke, mens næringsbyggene avskrives med 4 % årlig. Det benyttes lineære avskrivninger av anskaffelseskost. Fiskernes Hus AS og ANS Sjøgata 41/43 eier næringsbyggene.

Spesifikasjon av fast eiendom

Forretningseiendom	Ansk.kost	Akk.avskr.	Påkostning	Bokført verdi
Stortorget 2, Tromsø	21 466	21 365	0	101
Sjøgata 41/43, Tromsø	5 964	5 345	73	691
Sjøgata 39, Tromsø	30 528	15 337	212	15 404
Fiskergt. 22, Svolvær	32 240	24 075	175	8 340
Sjøgata 41/43, seksjon 2, Tromsø	25 836	18 482	0	7 354
Forretningseiendom	116 034	84 604	460	31 890
Fritidseiendom				
Fritidseiendommer	2 463	0	781	3 244
Diverse tomter	295	0	0	295
Fritidseiendom	2 758	0	781	3 539
Sum fast eiendom	118 792	84 604	1 241	35 429

Det er en merverdi knyttet til næringsbygget i Sjøgata 41/43 seksjon 2 på 5,36 millioner som vedrører merverdi knyttet til konsernets kjøp av andelene i ANS Sjøgata 41/43.

Note 12 Tilgode fiskekjøpere

Ved førstehåndsomsetning av marine ressurser, skjer oppgjør for fangst gjennom Norges Råfisklag SA ved at verdien av fangsten avregnes og utbetales til fiskerne samt faktureres og innkreves fra fiskekjøperne. Fiskekjøperne gis en kredittid på 28 dager. Tilgode fiskekjøpere er fordringer knyttet til denne oppgjørsordningen. Det er et vilkår for å kunne kjøpe fisk at det er stillet tilstrekkelig og betryggende sikkerhet for mottatt fangst. Det er etablert ulike ordninger for garantistillelse fra fiskekjøper. Garantistillelsene er i hovedsak individuelle. I tillegg er det tidligere etablert et kollektivt garanti-formid som kan benyttes til å dekke tap på fordringer for de fiskekjøpere som deltar i denne kollektive ordningen.

		2012	2011
Tilgode fiskekjøpere		313 146	228 487
Følgende sikkerheter er stilt ved utgangen av regnskapsåret:			
Individuelle bankgarantier	(individuell)	403 022	379 158
Statlig garantiordning	(individuell)	63 951	711
Kredittforsikring	(individuell)	211 050	144 300
Innbetalt depositum	(individuell)	83 281	83 594
Garantifond felles	(kollektiv)	27 451	25 399
Sum sikkerhet		788 754	633 161

Det er ingen forskjell mellom konsernregnskapet og selskapsregnskapet når det gjelder tilgode fiskekjøpere.

34

Note 13 Pantelån, pantstillelser og garantistillelser

Av konsernets gjeld er 6.825 sikret ved pant. Pantelånet avdras med 1,5 millioner årlig, og skal følgelig innfris innen 5 år. Norges Råfisklag har stillet garanti for følgende:

Konsern		Norges Råfisklag	
2011	2012	2012	2011
		Garanti overfor deltakerne i ANS Sjøgata 41/43	
0	0	2 050	2 460
	Sum garantistillelser	2 050	2 460

Note 14 Mellomværende med konsernselskap og tilknyttet selskap

Av konsernets mellomværende med tilknyttet selskap som er Stortorget 1 AS, er 11,9 millioner lagsiktig fordring og forfaller senere enn 1 år.

Konsern		Norges Råfisklag	
2011	2012	2012	2011
		Fiskernes Hus AS	8
		Kystens Hus AS	1 560
1 375	11 880	Stortorget 1	1 725
1 375	11 880	Sum tilgode Norges Råfisklag	1 569
			1 705

Note 15 Egenkapital

Egenkapitalen i laget består av innbetalt andelskapital på 11 tusen og resten opptjent egenkapital. Det er utstedt andelsbrev på fylkesfiskarlagene, Norges Kystfiskarlag, Norsk Sjømannsforbund samt Fiskebåtrederne Forbund basert på medlemstall i organisasjonene. De har andeler for hhv 5,5, 0,5, 1,5 og 3 tusen. Medlemstall i organisasjonene kan variere, og andelskapitalen varierer da tilsvarende. Følgende oppstilling viser spesifikasjon over egenkapitalen samt egenkapitalendringer.

Norges Råfisklag og konsern			
Årets endring i egenkapital	Andelskapital	Annen EK	Sum EK
Egenkapital 01.01.	11	458 062	458 073
Årets resultat		23 361	23 361
Egenkapital 31.12.	11	481 424	481 434

Note 16 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser

Norges Råfisklag hadde ved utgangen av inntektsåret 63 ansatte fordelt på 59 årsverk. Lønnskostnadene i laget kan spesifiseres som herunder:

Konsern		Norges Råfisklag		
2011	2012		2012	2011
37 273	42 539	Lønnskostnader	40 577	35 273
2 348	2 975	Arbeidsgiveravgift	2 872	2 251
1 000	1 348	Pensjonskostnader	1 301	955
168	159	Øvrige personalkostnader	158	167
40 789	47 021	Sum lønnskostnader	44 908	38 646
60	62	Sysselsatte årsverk i regnskapsåret har vært	60	58

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret	Kontrollkomite
Lønn	1 579	2 083	223
Pensjonsutgifter	303	55	17
Annen godtgjørelse	11	125	0

Lån til daglig leder på 1.087 har gjenstående nedbetalings-tid på 9 år. Rentesaften er lik normalrentesaften fastsatt av Stortinget og var 2,25 % ved utgangen av 2012.

Kostnadsført godtgjørelse til revisor	Norges Råfisklag	Konsern
Lovpålagt revisjon (inkl. teknisk bistand med årsregnskap)	373	472
Andre attestasjonstjenester	29	29
Annen bistand, juridisk	0	13
Sum	402	514

Note 17 Langsiktige fordringer

Norges Råfisklag yter lån til lagets ansatte. Maksimalt lånebeløp er 100% av lånetakst og ikke høyere enn 1.600.000 pr ansatt. Avdragstiden kan avtales individuelt, men kan ikke være lengre enn 30 år. Det forlanges pant i fast eiendom og rentebetingelsene er de samme for alle ansatte. I 2012 har rentesaften vært på 2,75 % i perioden januar til og med april og 2,25 % resten av året. I tillegg er det gitt lån til datterselskapet Kystens Hus AS som er renteberegnet med 3 mnd nibor + 1,8 %. Herunder følger en spesifisering over saldo på utlån.

Konsern		Norges Råfisklag		
2011	2012		2012	2011
1 008	1 087	Lån adm.direktør	1 087	1 008
27 138	31 755	Lån gitt øvrige ansatte (40)	31 755	27 138
		Lån datterselskap	1 500	1 700
1 375	11 880	Lån tilknyttet selskap		
1 785	1 420	Lån andre		
31 306	46 142	Sum lån	34 342	29 846
-210	-375	Avsetning til tap	-375	-210
31 096	45 767	Sum langsiktige fordringer	33 967	29 636

Note 18 Inntrukne midler

Inntrukne midler er overtredelser av havressurslovens og råfisklovens bestemmelser. Ved overtdredelser, faktureres fiskerne og fordringene som oppstår motregnes i senere oppgjør for fangst eller kreves innbetalt. Ubetalte fordringer ved utgangen av regnskapsåret er ikke inkludert i netto inntrukne midler. Midlene administreres av laget og benyttes til å dekke kostnader ved kontrollaktivitet samt ordninger som tilskudd til føring av fisk. Regnskap over inntrukne midler rapporteres årlig til Fiskeri- og kystdepartementet og de godkjenner også dekning av kostnader til kontrollarbeid. Det er ingen forskjell mellom konsernregnskapet og selskapsregnskapet og følgende oppstilling viser oversikt over inntrukne midler:

	2012	2011
Inngående balanse 1.1	7 386	7 090
Inntrukket i 2012	8 434	6 588
Omkostninger/tilskudd etc	-16	-87
Anvendt til lagets kontrollaktivitet (se note 3)	-6 332	-6 204
Inntrukne midler 31.12	9 472	7 386

Inntrukne midler var tidligere klassifisert som langsiktig gjeld. For sammenlignbarhetens skyld er omklassifiseringen også foretatt i 2011.

Note 19 Transaksjoner med nærstående parter

Ytelser til ledende ansatte er omtalt i note 16, og mellomværende med konsernselskaper er omtalt i note 14. Følgende transaksjoner er foretatt til selskapets eierorganisasjoner for 2012:

	2012	2011
Tjenestekjøp for oppnevning til årsmøte i Norges Råfisklag	1 000	1 000
Støtte til drift og investering i Velferdsstasjoner	523	516
Prosjektsamarbeid (herunder IWMC)	112	180
Sum overføringer til eierorganisasjonene	1 635	1 696

Konsernets transaksjoner med øvrige nærstående parter:

Konsern		Norges Råfisklag	
Tjenestesalg	Tjenestekjøp	Tjenestesalg	Tjenestekjøp
	<i>Datterselskap</i>		
	Fiskernes Hus AS	977	4 451
	Kystens Hus AS	70	63
	<i>Tilknyttede selskap</i>		
224	Stortorget 1 AS		
654	Stortorget 1 AS		
	<i>Andre selskap</i>		
200	Fiskarlaget Nord		

Note 20 Andre kortsiktige fordringer

Konsern		Norges Råfisklag	
2011	2012	2012	2011
732	217	217	732
353	413	413	353
	Fordringer på datterselskap	69	5
2 902	2 927	2 927	2 902
1 291	983	983	1 291
6 275	5 784	3 240	3 781
-192	-50	-50	-192
11 361	10 275	7 799	8 871
	Sum andre kortsiktige fordringer		

Note 21 Skyldig fiskere

Ved førstehåndsomsetning av marine ressurser, skjer oppgjør for fangst gjennom Norges Råfisklag SA ved at verdien av fangsten avregnes og utbetales til fiskerne samt faktureres og innkreves fra fiskekjøperne. Oppgjørstid for fiskerne er 15 dager. Omsetningen i desember varierer fra år til år, og det vil derfor oppstå reduksjon eller økning i skyldig fiskere avhengig av omsetningsstørrelsen siste uker av regnskapsåret. Dette synliggjøres også på fordringene knyttet til fiskekjøperne, jfr note 12. Norges Råfisklag garanterer oppgjør til fiskerne uavhengig om fiskekjøperne kan betale for fakturert fangst.

Note 22 Annen kortsiktig gjeld

Konsern		Norges Råfisklag	
2011	2012	2012	2011
8 864	8 309	8 309	8 864
5 592	4 285	4 285	5 592
1 195	1 449	1 449	1 195
4 110	3 986	3 986	4 110
10 061	0	0	10 061
11 697	7 520	3 382	5 440
3 327	3 858	3 738	3 221
2 129	3 377	3 377	2 129
46 976	32 783	28 526	40 613
	Sum annen kortsiktig gjeld		

Kontrollkomitéens beretning

I beretningsåret 2012 har kontrollkomitéen gjennomført nødvendige kontroller i henhold til instruks og egen vurdering. Det er gjennomført besøk og kontroller ved hovedkontoret og regionkontorene.

Kontrollkomitéen har gjennomgått saksdokumenter og protokoller fra styret og arbeidsutvalget (AU). Styrets beretning for 2012 er gjennomgått. Det er ikke funnet at noen av de aktuelle organer har fattet vedtak eller foretatt disposisjoner som er i strid med Norges Råfisklags vedtekter, forretningsregler eller vedtak fattet av representantskapet. Styret har fulgt opp representantskapets vedtak i aktuelle saker.

Det er gjennomført statusmøter med Råfisklagets sentrale ledelse og regionledelsene. I tillegg er det gjennomført statusmøter vedrørende Råfisklagets heleide datterselskaper Fiskernes Hus AS, Marinvest AS og Kystens Hus AS. Det er også lagt vekt på å opprettholde en god dialog med de ansatte på det enkelte arbeidssted.

Etter det kontrollkomitéen har erfart har både styret og administrasjonen utført et godt arbeid for fiskerne som omsetter sine fangster i Råfisklagets distrikt.

Heleide datterselskaper:

Fiskernes Hus AS - ingen merknader.

Marinvest AS - ingen merknader.

Kystens Hus AS - ingen merknader.

Tromsø 15. april 2013

Geir Roger Benonisen

Stig Myhre

Johnny Ingebrigtsen

Revisors beretning

38

Til årsmøtet i Norges Råfisklag SA

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Norges Råfisklag SA som består av selskapsregnskap, som viser et overskudd på kr 23 361 427, og konsernregnskap, som viser et overskudd på kr 23 361 427. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapet og konsernet Norges Råfisklag' finansielle stilling per 31. desember 2012 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

PricewaterhouseCoopers AS, Postboks 6128, NO-9291 Tromsø

T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon" mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Tromsø, 25. april 2013
PricewaterhouseCoopers AS

Frode Kristian Danielsen
Statsautorisert revisor

Virksomhetsrapport

Viktige arter/produkter

Torsk	49	Kongekrabbe	65
Hyse	58	Taskekrabbe	67
Sei	59	Vågekvall	70
Reker	62	Sjølproduksjon av tørrfisk	71
Blåkveite	64		

40

Hovedtall for omsetning

Norges Råfisklag er fiskernes egen salgsorganisasjon og driver en velfungerende og moderne markeds plass for bærekraftig villfanget norsk sjømat. De viktigste artene er torsk, sei, hyse og reker som leveres langs kysten fra og med Finnmark til og med Nordmøre.

I 2012 endte den samlede verdien av fangst omsatt gjennom Norges Råfisklag på 6.919 millioner kroner. Dette er den nest høyeste omsetnings verdien Råfisklaget har hatt i løpende kroner, kun slått av 2011 med 6.954 millioner kroner.

Råfisklagets virksomhet omfatter førstehåndsomsetning av viltlevende marine ressurser og tilhørende genetisk materiale som fastsatt i Havressurslova. Omsetningen inkluderer fangster både fra norske og utenlandske fiskefartøy. De utenlandske fartøyene er hovedsakelig russiske trålere.

Total verdien på omsetningen i 2012 innebærer en nedgang på 35 millioner kroner eller en halv prosent fra 2011. Nedgangen fordelte seg med 8 millioner kroner for norske og 27 millioner kroner for utenlandske fiskere. De utenlandske fangstene utgjorde 17 % av total verdien

i 2012, identisk med i 2011. Rundt årtusenskiftet sto utenlandske landinger for over 30 % av total verdien i Råfisklagets distrikt. Vi må tilbake til de første årene med utenlandske landinger av betydning, eksempelvis 1990 med 5 % og 1991 med 11 %, for å finne lavere andeler av total verdien enn i perioden 2010-2012.

I 2012 ble det i Råfisklagets distrikt innrapportert et fangstkvantum på hele 892.000 tonn rund vekt. Kvantumet er hele 48.000 tonn eller 6 % høyere enn i 2011. Aldri tidligere er det registrert et større total kvantum i Råfisklagets distrikt.

De sju siste årene er et stort kvantum krill inkludert i omsetningstallene. Fartøy hjemmehørende i Råfisklagets distrikt har drevet et betydelig fiske etter krill i Sørishavet. Fangstene produseres om bord og produktene blir landet i Sør-Amerika. Slik fangst og omsetning av krill kommer inn under råfiskloven og fiskesalgs lagenes enerett til omsetning. Fra 2011 ble også alger (tare) høstet i norske farvann innlemmet i den organiserte omsetningen som Råfisklaget har ansvar for. I nedre del av tabell 7 er krill og alger holdt utenfor av hensyn til sammenligning med tidligere år.

Tabell 6: Total omsetningsverdi med fordeling på norske og utenlandske fiskefartøy 2003–2012 (millioner kroner og prosent)

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Totalverdi	4.352	4.851	5.167	5.872	6.586	6.158	5.163	5.671	6.954	6.919
Norske fartøy verdi	3.339	3.945	4.147	4.617	5.074	4.782	4.186	4.746	5.779	5.771
Utenlandske fartøy verdi	1.013	906	1.020	1.255	1.512	1.376	977	925	1.175	1.148
Norske fartøy (%)	77	81	80	79	77	78	81	84	83	83
Utenlandske fartøy (%)	23	19	20	21	23	22	19	16	17	17

Verditalle er i løpende millioner kroner. Tallene er ikke korrigert for inflasjon.

Tallene som fremgår av denne årsberetningen er basert på avstemte årskvantum og -verdier for fangster omsatt på første hånd mellom fiskere og kjøpere i Norges Råfisklags distrikt, men også for fangster som på annen måte kommer inn under fiskesalgslagets enerett til omsetning av viltlevende marine ressurser. Omsetningen omfatter i all hovedsak torskefisk, skalldyr, bløtdyr, alger, kval mv. levert av norske og utenlandske fiskefartøy på strekningen fra og med Nordmøre til og med Finnmark. Unntak fra dette er angitt.

Tall i virksomhetsrapporten kan bli justert fra en årsberetning til en annen. Dette har blant annet sammenheng med at det tar tid før endelige avstemte tall foreligger for omsetning og eksport. Det blir foretatt korreksjoner med tilbakevirkende kraft både av Statistisk Sentralbyrå/Eksportutvalget for fisk, Fiskeridirektoratet og fiskesalgslagene. Av fiskesalgslagene blir det blant annet foretatt registreringer (korreksjoner) når lagrede ombordfryste fangster i fiskers eie blir solgt til en kjøper.

De ti siste årene har det vært en stabil fordeling mellom hva norske og utenlandske fiskefartøy har omsatt av fangst på første hånd i Råfisklagets distrikt. Fordelingen har kun med mindre årlige avvik ligget på ca. 80 % fra norske og 20 % fra utenlandske fartøy.

Det totale kvantumet fra norske og utenlandske fartøy, krill og alger (tare) holdt utenom, besto i 2012 av 52 % ferskt og 48 % ombordfryst råstoff – en lik fordeling som i 2011. Ser vi de norske landingene for seg, så var fordelingen 64 % ferskt og 36 % ombordfryst i 2012. Tilsvarende var 65 % ferskt og 35 % ombordfryst i 2011. Utenlandske fiskefartøy leverte tilnærmet 100 % ombordfryste fangster både i 2011 og 2012.

Vel 160.000 sluttседler (enkeltfangster) ble meldt inn til Råfisklaget i 2012. Det var 4.434 ulike fiskefartøy som sto bak disse landingene. Av disse var 52 utenlandske. På landsiden var 183 registrerte fiskekjøpere og 80

mottaksstasjoner med anlegg i Råfisklagets distrikt i aktivt kjøp. Anlegg som kun er mottaksstasjoner er da ikke regnet med. Sammenlignet med 2011 viser status for 2012 ca. 5.500 flere enkeltfangster, et 60-talls flere fiskefartøy og omtrent det samme antall kjøperanlegg og mottaksstasjoner.

Kvants- og verdiutvikling

De samlede landingene av fisk i Råfisklagets distrikt økte fra 2011 til 2012 med 33.800 tonn eller vel 5 %. Verdien av fiskelandingene økte i samme periode med 89 millioner kroner eller vel 1 %. Økte samlede landinger av torsk, hyse og sei med 30.900 tonn er de viktigste forklaringene til kvantumsendringen. Økt samlet verdi for hyse og sei med 111 millioner kroner, og i negativ retning redusert verdi for torsk med 30 millioner kroner, er viktige forklaringer bak verdiendringen. Det er også verd å legge merke til at blåkveite fra 2011 til 2012 økte med 2.500 tonn i kvantum og hele 47 millioner kroner i verdi, og i motsatt retning at breiflabb gikk tilbake med 1.300 tonn og 29 millioner kroner i verdi.

Fangstgruppen skalldyr og bløtdyr fikk fra 2011 til 2012 en nedgang på 7.400 tonn eller 23 % i kvantum og 126 millioner kroner eller 19 % i verdi. Forklaringen til nedgangen er først og fremst at reker ble redusert i kvantum med 6.400 tonn og i verdi med hele 86 millioner kroner, og at kongekrabbe tilsvarende ble redusert med 350 tonn og 36 millioner kroner.

Fangst av småkval ble redusert fra 2011 til 2012 med 26 tonn eller 5 % i kvantum, men økte med vel 0,2 millioner kroner eller vel 1 % i verdi. Sel kom inn som en ny art i Råfisklagets omsetning i 2012 med 88 tonn og ca. 1 million kroner i verdi.

Biprodukter som fangstgruppe endte i 2012 med et samlet kvantum på 17.000 tonn, en økning på 400 tonn eller 2 % fra 2011. Verdien av biproduktene utgjorde 83 millioner kroner i 2012, en nedgang på 6 millioner kroner eller 7 % fra 2011.

Tabell 7: Totalt omsatt kvantum med fordeling på norske og utenlandske fiskefartøy 2003–2012 (tonn rund vekt og prosent)

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Totalt*	523.000	531.000	527.000	561.000	596.000	579.000	592.000	750.000	844.000	892.000
Totalt uten krill og alger*				552.000	543.000	516.000	535.000	635.000	686.000	712.000
Herav norske fartøy kvantum	416.000	433.000	422.000	436.000	412.000	395.000	425.000	515.000	546.000	575.000
Herav utenlandske fartøy kvantum	107.000	98.000	105.000	116.000	131.000	121.000	110.000	120.000	140.000	137.000
Norske fartøy (%)	80	82	80	79	76	77	79	81	80	81
Utenlandske fartøy (%)	20	18	20	21	24	23	21	19	20	19

* Krill fra Sørishavet og alger (tare) fra norskekysten

Krill: I 2006 startet fartøy hjemmehørende i Råfisklagets distrikt med fiske etter krill i Sørishavet. Fangstene produseres om bord og produktene blir landet i Sør-Amerika. Kvantumstallene for norske fartøy og totalkvantum, når det skal sammenlignes med tidligere år, må sees i lys av at det i perioden 2006-2012 i det enkelte år ble innmeldt henholdsvis 9, 53, 63, 57, 115, 79 og 105 tusen tonn med krill. Krillen gjør mindre utslag i førstehåndsverdi, med en beskjeden samlet verdi de samme årene på 3, 17, 20, 18, 37, 26 og 34 millioner kroner.

Alger (tare): Fra 2011 ble alger høstet i norske farvann også innlemmet i den organiserte omsetningen av viltlevende marine ressurser. Taretråling/sanking langs kysten i Råfisklagets distrikt kom inn i omsetningen i 2011 med 79 tusen tonn og i 2012 med 75 tusen tonn. Alger gjør som krill mindre utslag i førstehåndsverdi, med 15 millioner kroner i 2011 og 14 millioner kroner i 2012. Det må tas hensyn til landingene av krill og alger ved sammenligning med tidligere år.

Tabell 8: Kvantums-, verdi- og faktisk oppnådd prisendring for fisk, skalldyr/bløtdyr, kval og totalt for omsetningen i Norges Råfisklags distrikt 2011-2012 (prosent)

	Kvantumsendring (%)	Verdiendring (%)	Prisendring (%)
Fisk	+ 5,2	+ 1,4	- 3,6
Sjøtilvirket tørrfisk	- 18,4	- 15,1	- 3,9
Skalldyr/bløtdyr*	- 23,4	- 19,4	+ 5,2
Kval	- 4,7	+ 1,4	+ 6,4
Totalt for omsetningen**	+ 3,8	- 0,6	- 4,3

* Eksklusive krill fra Sørishavet. ** Eksklusive krill fra Sørishavet og alger (tare) fra norskekysten.

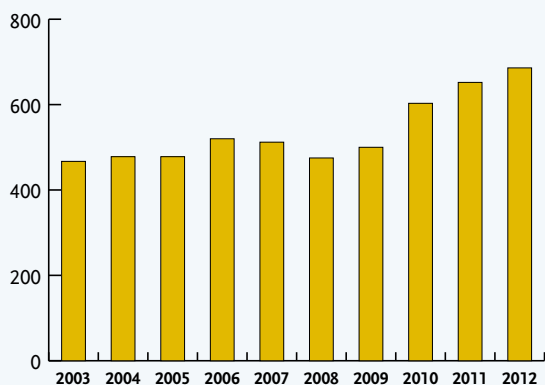

Diagram 4: Kvantumsutvikling fisk 2003–2012 (tusen tonn rund vekt)

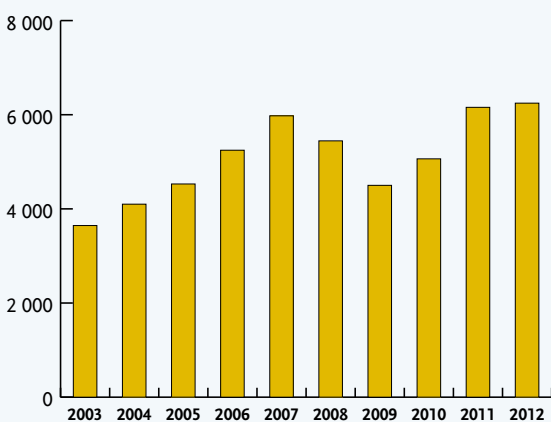

Diagram 5: Verdiutvikling fisk 2003–2012 (millioner kroner)

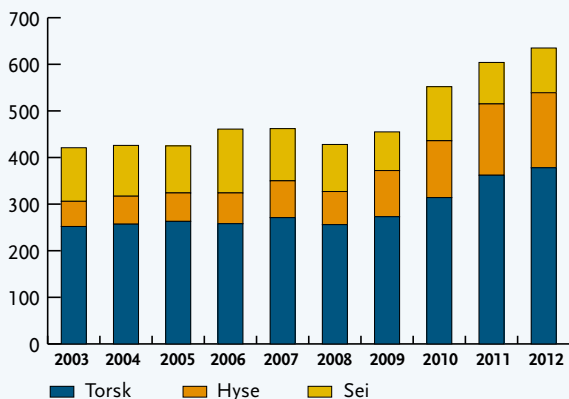

Diagram 6: Kvantumsutvikling torsk, hyse og sei 2003–2012 (tusen tonn rund vekt)

Tabell 9: Minstepriser for utvalgte fiskearter/vektklasser sløyd uten hode i januar 2011 og januar/desember 2012 (kroner pr. kg)

Fiskeslag/størrelse/kvalitet	Jan. 2011	Jan. 2012	Des. 2012
Torsk over 6,5 kg (6,0 kg)*	17,50	17,25	13,25
Torsk 2,5-6,5 kg (-6,0 kg)*	14,50	14,50	10,50
Torsk 1,0-2,5 kg	12,75	12,50	9,50
Torsk under 1,0 kg	9,25	10,00	8,00
Hyse over 8 hg, snørefanget	10,75	10,75	10,50
Hyse over 8 hg	8,25	8,25	8,25
Hyse under 8 hg	5,50	5,50	5,50
Sei over 2,3 kg	9,50	10,00	9,25
Sei 1,2-2,3 kg	7,25	8,00	8,00
Sei under 1,2 kg	6,00	6,25	6,25
Kvitlang over 2,0 kg	7,50	8,50	8,50
Brosme over 2,0 kg	7,50	8,25	8,25
Flekksteinbit over 3,0 kg	10,00	10,00	10,00
Blåkkeveite over 2,0 kg	20,00	21,50	23,00
Blåkkeveite 1,0-2,0 kg (japankuttet)	17,90	19,70	21,50
Uer, rund over 7,0 hg	8,50	9,50	9,50

* Fra 7. mai 2007 ble det opprettet en egen minstepris for stor torsk over 5,0 kg. Med virkning fra 21. desember 2009 ble det gjort en justering av denne vektgrensen til 6,5 kg. Med virkning fra 19. september 2011 ble det gjort en ny justering til 6,0 kg. I januar 2011 var minsteprisene for stor torsk inndelt i størrelsene 2,5-6,5 kg og over 6,5 kg, mens de i januar 2012 og desember 2012 var inndelt i størrelsene 2,5-6,0 kg og over 6,0 kg. Det må tas hensyn til dette ved sammenligning mellom de ulike år.

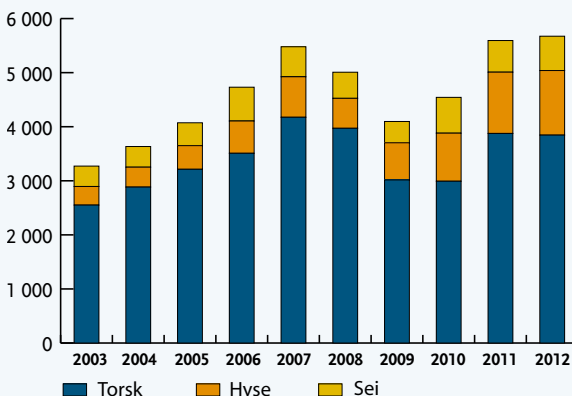

Diagram 7: Verdiutvikling torsk, hyse og sei 2003–2012 (millioner kroner)

Tabell 10: Distriktsvis kvantums- og verdiutvikling i landinger av torsk, hyse og sei – samlet, fordelt på norske og utenlandske fartøy 2008–2012 (tusen tonn rund vekt og millioner kroner)

År		2008		2009		2010		2011		2012	
		Norske	Utenl.	Norske	Utenl.	Norske	Utenl.	Norske	Utenl.	Norske	Utenl.
Finnmark	Kvantum	99	79	98	55	141	56	142	53	151	55
	Verdi	1.095	896	818	481	1.012	425	1.216	437	1.260	442
Troms	Kvantum	92	23	117	33	142	35	162	63	178	52
	Verdi	1.138	261	1.088	264	1.351	256	1.700	471	1.706	383
Nordland	Kvantum	113	6	129	8	145	13	157	6	171	13
	Verdi	1.408	70	1.255	80	1.251	100	1.555	57	1.647	111
Trøndelag	Kvantum	5	0	4	0	4	0	5	0	4	0
	Verdi	44	0	28	0	30	0	36	0	30	0
Nordmøre	Kvantum	8	4	6	5	8	8	9	7	7	6
	Verdi	54	42	44	39	56	60	62	61	48	46

Omsetningen i 2012 fordelte seg slik på de ulike fangstgruppene (2011-tall i parentes):

Fisk	686.300 tonn (652.500)	6.246 millioner kroner (6.157)
Skalldyr/bløtdyr*	24.100 tonn (31.500)	524 millioner kroner (650)
Småkval	523 tonn (549)	18 millioner kroner (18)
Sel	88 tonn	1 million kroner
Biprodukter	17.000 tonn (16.600)	83 millioner kroner (89)

* Eksklusive krill fra Sørishavet.

Omsetningsformer

Norges Råfisklag driver en velfungerende og moderne markeds plass for bærekraftig villfanget norsk sjømat. Råfisklaget tilbyr fiskere og fiskekjøpere flere ulike salgsopplegg og måter å kjøpe fangster på. Alternativene er i utgangspunktet basert på frivillighet, men tar utgangspunkt i et etablert regelverk og et minsteprissystem som definerer laveste pris for god vare. I hovedsak kan fiskerne selv velge den salgsmåten de finner hensiktsmessig i forhold til egen drift. Fiskekjøperne har flere alternative måter å skaffe seg råstoff på, og det eksisterer ingen kjøplikt. De ulike formene for omsetning er:

Direkteavtaler mellom fiskere og fiskekjøpere

Dette er den største og viktigste omsetningsformen i Norges Råfisklags distrikt. Råfisklagets forretningsregler og prisbestemmelser danner et viktig fundament for denne omsetningen.

Direkteavtalene er en tradisjonsrik omsetningsform som er godt tilpasset strukturen på kysten. Denne omsetningen har klare fortrinn når over 4.400 fiskefartøy og ca. 260 kjøperanlegg og mottaksstasjoner skal samhandle. Lange avstander til alternative kjøpere utelukker ofte auksjon, samtidig som fiskernes tilhørighet ofte medvirker til at de foretrekker å levere lokalt. Mange fiskere ønsker å ivareta gode forbindelser til faste kjøpere selv om det periodevis finnes alternative bedre betalende avtakere. Direkteavtaler mellom fiskere og fiskekjøpere vil fortsatt være en hovedomsetningsform, med et åpent og frivillig tilbud om ekstra service og bistand fra Råfisklaget.

Auksjon

Lagerauksjon er en frivillig omsetningstjeneste og -form som tilbys den delen av fiskeflåten som fryser fangstene ombord. Fangstene landes ved nøytrale fryselagre der kvantum og størrelsessammensetning blir registrert. Dette danner grunnlaget for det tilbudet som presenteres for kjøperne. Fangstene er også tilgjengelige for kjøpere utenfor Råfisklagets distrikt, noe som bidrar til økt konkurranse om råstoffet og dermed bedre priser. Lagerauksjonene foregår elektronisk via en internettbasert tjeneste.

Kjølauksjoner er et tilbud som mest har blitt benyttet i Råfisklagets sørlige område. Dette er auksjoner hvor råstoffet blir lagt ut for salg til kjøpere mens fartøyet er på vei fra fangstfeltet. I Råfisklagets nordlige områder har dette tilbudet blitt lite benyttet.

På grunn av at man i 2001 suspenderte minsteprisene for fryste råreker, foregår denne omsetningen gjennom obligatorisk auksjon, alternativt gjennom formelle langsiktige leveringsavtaler.

Norges Råfisklag tilbyr også fiskeflåten å formidle salg av fangster, der fartøyet oppgir i hvilket område de ønsker å levere, og Råfisklagets salgsmedarbeidere innhenter det beste tilbudet hos kjøpere i dette området. Fartøyet leverer da fangsten i henhold til de opplysningene som er gitt til den kjøperen som gir det beste tilbudet.

Kontraktsalg

Kontraktsalg er en salgsform hvor ombordfrys fangst landes ved nøytrale fryselagre etter egne avtaler (kontrakter) om pris etc. mellom reder/fisker og kjøper.

Egenovertakelser

Egenovertakelse er en omsetningsform hvor et fartøy får godkjenning til å overta egen fangst for å produsere og/eller selv å selge fangsten videre i markedet. Slik omsetning skjer oftest i tilfeller hvor fangstene er bearbeidet til produkter ombord.

Tabell 11: Fordeling av verdi på omsetningsformer for norske fartøy, verdi for utenlandske fartøy og samlet omsetningsverdi 2003–2012 (millioner kroner)

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Direkteavtaler mellom fiskere og kjøpere	2.386	2.760	2.867	3.131	3.615	3.514	2.685	2.867	3.525	3.609
Auksjon, formidling, kontraktsalg m.v.	783	940	1.104	1.281	1.281	1.087	1.255	1.524	1.950	1.831
Egenovertakelser	170	245	176	205	178	181	246	355	304	331
Sum norske fangster	3.339	3.945	4.147	4.617	5.074	4.782	4.186	4.746	5.779	5.771
Utenlandske fangster	1.013	906	1.020	1.255	1.512	1.376	977	925	1.175	1.148
Samlet omsetningsverdi	4.352	4.851	5.167	5.872	6.586	6.158	5.163	5.671	6.954	6.919

Tabell 12: Antall utenlandske fartøy som landet fangst 2003–2012, herunder antall sluttsedler og fartøy med skalldyr

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Antall fartøy totalt	207	194	160	133	130	104	106	78	59	52
Antall sluttsedler totalt	889	856	981	1.045	1.088	913	877	865	895	829
Antall fartøy med skalldyr	24	21	17	12	20	6	6	5	5	7

Tabell 13: Utenlandske landinger 2003–2012 (tonn rund vekt og millioner kroner)

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kvantum	107.000	98.000	105.000	116.000	131.000	121.000	110.000	120.000	140.000	137.000
Verdi	1.013	906	1.020	1.255	1.512	1.376	977	925	1.175	1.148

Tabell 14: De viktigste arter landet av utenlandske fartøy 2003–2012 (tonn rund vekt)

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Torsk	80.000	68.000	73.000	79.000	87.000	83.000	71.000	76.000	86.000	82.000
Hyse	13.000	14.000	15.000	19.000	28.000	24.000	23.000	29.000	35.000	34.000
Sei	2.000	3.000	3.000	6.000	5.000	5.000	7.000	7.000	7.000	9.000
Reker	4.000	5.000	5.000	2.000	3.000	5.000	4.000	4.000	5.000	5.000

Tabell 15: Utvikling i kvantum for utenlandske landinger, totalt og for enkelte kategorier/anvendelser 2003–2012 (tonn rund vekt)

Utenlandske landinger	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Totalt kvantum	107.000	98.000	105.000	116.000	131.000	121.000	110.000	120.000	140.000	137.000
Fersk iset alle arter	5.000	4.000	3.000	4.000	3.000	1.000	4.000	500	0	2.300
Fersk iset torsk	4.000	3.000	2.000	3.000	2.000	800	3.000	400	0	2.100
Ombordfryst sløyd fisk	63.000	68.000	73.000	80.000	103.000	105.000	91.000	96.000	116.000	104.000
Ombordfryst sløyd torsk	50.000	51.000	56.000	59.000	72.000	68.000	58.000	59.000	70.000	61.000
Ombordfryst filet alle arter	31.000	16.000	17.000	23.000	15.000	19.000	15.000	23.000	24.000	30.000
Ombordfryst torskefilet	27.000	13.000	14.000	17.000	12.000	14.000	10.000	17.000	17.000	19.000
Saltfisk	0	400	300	0	0	0	0	0	0	0

Tabell 16: Distriktsvis fordeling av landinger av fisk fra utenlandske fartøy 2008–2012 (tonn rund vekt)

År	Torsk					Hyse					Sei				
	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
Øst-Finnmark	40.100	22.900	23.200	19.600	19.100	11.600	6.700	7.400	7.600	8.100	1.400	800	1.100	100	1.600
Vest-Finnmark	18.800	18.000	14.200	17.400	17.300	6.100	5.700	9.000	6.900	7.400	1.100	800	1.200	1.000	1.200
Troms	16.800	20.300	24.100	39.400	33.500	4.300	7.800	7.700	17.800	13.800	2.300	4.600	3.100	5.500	4.800
Vesterålen	4.200	6.100	8.600	4.700	9.200	900	1.400	2.900	1.100	3.300	500	600	1.500	200	500
Nordmøre	3.000	3.200	5.400	5.200	3.100	800	1.100	2.400	1.900	1.800	100	100	300	100	800

Utenlandske landinger

De utenlandske landingene av fangst var på topp i Råfisklagets distrikt med 184.000 tonn og 2.080 millioner kroner i førstehåndsverdi i 2000. Landingene gikk deretter gradvis tilbake til 98.000 tonn i 2004. Etter dette økte landingene igjen, og fra 2006 og fram til og med 2012 – de sju siste årene, har de variert med årlige kvantum på mellom 110.000 og 140.000 tonn. I 2012 ble sluttresultatet 137.000 tonn fangst til verdi 1.148 millioner kroner.

Det må anses som relativt stabilt at den prosentvise fordelingen av fangst fra norske og utenlandske fartøy, kun med noen mindre årlige avvik, de siste 10 årene har ligget på ca. 80 % fra norske og 20 % fra utenlandske fartøy. Se nærmere detaljer om dette i tabell 7 på side 41.

Totalt 52 ulike utenlandske fartøy leverte fangst i Råfisklagets distrikt i 2012. Dette utgjorde 829 enkeltleveranser. Tilsvarende var 59 fartøy med 895 leveranser i 2011. Av fartøyene i 2012 var det 7 som leverte skalldyr, registrert med 28 leveranser. Tilsvarende var 5 fartøy med 20 leveranser i 2011.

Øst-Finnmark har hatt en sterk posisjon i forhold til landinger av fangst fra utenlandske fiskefartøy. Etter at disse leveransene kom i gang tidlig på 1990-tallet, tok Øst-Finnmark årlig i mot fra 31.000 til høyest 53.000 tonn med torsk pr. år fra denne flåtegruppen. En beregning for perioden 1992-2008 gir hele 43.000 tonn i årlig gjennomsnitt. Tidlig på 1990-tallet var det hovedsakelig snakk om ferske fangster som gikk rett i produksjon i den lokale fiskeindustrien. Det skjedde så en gradvis omlegging fra ferskt til fryst råstoff, og de senere årene har det nesten utelukkende blitt levert ombordfrysede fangster.

I 2012 leverte utenlandske fartøy 19.100 tonn med torsk i Øst-Finnmark. Dette er 500 tonn mindre enn i 2011. Også 8.100 tonn med hyse og 1.600 tonn med sei ble landet der i 2012, henholdsvis 500 og 1.500 tonn mer enn i 2011.

Vest-Finnmark har også vært et viktig område for landinger av utenlandske fangster. I de beste årene – perioden 1997-1999, ble det årlig landet over 30.000 tonn med torsk. I 2012 endte det i Vest-Finnmark opp med 17.300 tonn torsk og 7.400 tonn hyse. Dette er henholdsvis 100 tonn ned og 500 tonn opp fra 2011.

Troms, Vesterålen og Nordmøre har også tradisjon som landingsområder for utenlandsk råstoff. Troms har vært viktigst av disse, og i perioden 1995-2002 ble det i 7 av 8 år levert mer enn 40.000 tonn torsk fra utenlandske fartøy. I 2012 endte det i Troms med 33.500 tonn torsk, 13.800 tonn hyse og 4.800 tonn sei, henholdsvis 5.900 tonn, 4.000 tonn og 700 tonn ned fra 2011.

Vesterålen nådde en topp i 1997 med 27.000 tonn torsk fra utenlandske fartøy. I 2012 utgjorde landingene av torsk og hyse henholdsvis 9.200 og 3.300 tonn.

Nordmøre har de siste årene variert litt i betydning som landingsområde for utenlandsk råstoff, og hadde en topp i 2010 med 5.400 tonn torsk og 2.400 tonn hyse. I 2012 ble resultatet 3.100 tonn torsk, 1.800 tonn hyse og 800 tonn sei.

Rekekvantumet fra utenlandske fartøy ble mer enn halvert i Råfisklagets distrikt fra 8.700 tonn i 2002 til knappe 3.800 tonn i 2003. Deretter har det årlige kvantumet variert mellom høyest 5.400 tonn og lavest 2.000 tonn i perioden 2004-2011. I 2012 endte rekekvantumet fra utenlandske fartøy på vel 4.900 tonn, knappe 400 tonn ned fra 2011.

Hoveddelen av de utenlandske leveransene kommer fra den russiske flåten.

Landinger ved nøytrale fryselagre

Norges Råfisklags auksjoner og omsetning av fryst fisk fra den norske havgående flåte har år for år vist en økende tendens. Dette gjelder i hovedsak fangst fra trålere og autolinefartøy, samt større fartøyer som fisker med garn og snurrevad. Siste året har flere nye snurrevadbåter startet med ombordfrysing.

Fangstene kan losses ved et av de rundt 15 nøytrale fryselagre som ligger spredt langs kysten i lagets distrikt. Sentrale havner med nøytrale lagre er først og fremst Tromsø med sin gode infrastruktur, men også Kirkenes, Båtsfjord, Hammerfest, Senjahopen, Myre, Melbu og Sortland tar sin del av landingene. Det er ikke bare norske fartøyer som lander ved de nøytrale lagrene. Lagrene benyttes også av utenlandske frysefartøyer, som i vesentlig grad baserer sin omsetning på direkteavtaler med norske kjøpere.

2012 ble et kvantumsmessig nytt godt år for denne omsetningen. Totalt ble det omsatt ca. 187.000 tonn rund fisk av alle arter fra norske fartøyer. Dette er en økning på 10 % fra 2011 til 2012. Markedsprisen falt betydelig i alle markeder. Snittprisene på torsk solgt på NR Auksjon falt med 30 % i løpet av året. Hyseprisen falt med 12 % i snitt og seiprisen falt med 20 %.

Totalt ble det i 2012 innmeldt og losset 678 fangster for omsetning gjennom laget. Dette er en økning på 11 % fra fjorårets 611 lossinger. Verdimessig var vi ikke langt bak fjorårets rekord – på tross av rekordlave priser. Verdien stoppet på 1.652 millioner mot 1.670 millioner i 2011, en nedgang på 1 %. I tillegg ble det egenovertatt 25.459 tonn av alle arter rundvekt til en verdi av 224 millioner kroner.

Når vi ser på fordelingen mellom artene utgjorde torsk 43 %, hyse 40 %, sei 10 % og 7 % var øvrige arter. Kvantumsmessig bidro trålerne mest med 65 %, autoline sto for 26 %, snurrevad for 8 % og garn kun 1 %. Det er en nedgang for trål på 5 % og en økning på autoline på 6 %. Vi har et nittitalls kunder i landet som i 2012 har kjøpt fryst fisk via vårt omsetningssystem. Hovedtyngden ligger i klippfiskmiljøet på Vestlandet. Vår største kunde har i 2012 kjøpt fryst fisk for rundt 200 millioner kroner.

I 2012 ble det i Råfisklagets distrikt innrapportert et kvantum på til sammen 575.000 tonn rund vekt fangst fra norske fiskefartøy, krill fra Sørishavet og alger (tare) fra norske farvann holdt utenom. Ca. 205.000 tonn (36 %) av dette var ombordfryste fangster. Sammenstilles disse opplysningene med tabell 18 og 197.500 tonn i samlet kvantum for norske fangster losset ved nøytrale fryselagre, førstehåndsomsatt gjennom Råfisklaget, fremkommer det for 2012 at over 96 % av de norske ombordfryste fangstene tok veien om nøytrale fryselagre. I 2011 lå denne andelen på 93 %.

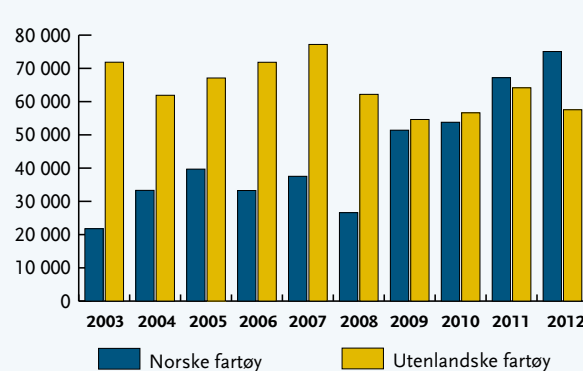

Diagram 8: Utviklingen i landet kvantum ombordfryst torsk ved nøytrale fryselagre fra norske og utenlandske fartøy 2003–2012 (tonn rund vekt)

Tabell 17: Gjennomsnittspriser på auksjon for trålfanget ombordfryst fisk i 2012 og i de tre mest aktive månedene i året – oktober, november og desember 2011 og 2012 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	Gjennomsnittspriser på auksjon			Endring okt.-des. 2011-2012
	Okt.-des. 2011	Hele 2012	Okt.-des. 2012	
Torsk over 6,5 kg (6,0 kg)*	27,90	23,89	20,52	- 7,38
Torsk 2,5-6,5 kg (-6,0 kg)*	22,25	17,90	14,76	- 7,49
Torsk 1,0-2,5 kg	19,65	15,46	13,73	- 5,92
Torsk under 1,0 kg	19,27	15,07	13,12	- 6,15
Sei over 2,3 kg	15,20	13,91	12,73	- 2,47
Sei 1,2-2,3 kg	14,73	13,31	11,66	- 3,07
Sei under 1,2 kg	11,16	9,45	8,18	- 2,98
Hyse over 8 hg	12,98	12,73	11,16	+ 1,82
Hyse under 8 hg	11,27	11,59	10,26	- 1,01

* Fra 7. mai 2007 ble det opprettet en egen minstepris for stor torsk over 5,0 kg. Med virkning fra 21. desember 2009 ble det gjort en justering av denne vektgrensen til 6,5 kg. Med virkning fra 19. september 2011 ble det gjort en ny justering til 6,0 kg. I januar 2011 var minsteprisene for stor torsk inndelt i størrelsene 2,5-6,5 kg og over 6,5 kg, mens de i januar 2012 og desember 2012 var inndelt i størrelsene 2,5-6,0 kg og over 6,0 kg. Det må tas hensyn til dette ved sammenligning mellom de ulike år.

Tabell 18: Fordeling av førstehåndsomsatte fangster gjennom Norges Råfisklag, losset ved nøytrale fryselagre 2008–2012 (tonn rund vekt og tusen kroner)

År		Norske					Utenlandske				
		2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
Fisk – tilvirket:	– kvantum	9.800	11.300	15.400	4.400	8.800	17.800	14.100	23.000	24.000	30.300
	– verdi	114.100	104.800	157.100	48.100	100.700	218.300	129.600	205.200	205.700	255.400
Fisk – utilvirket:	– kvantum	67.900	123.400	137.200	157.400	178.900	89.000	83.700	89.600	102.700	93.500
	– verdi	798.500	1.164.100	1.441.700	1.775.600	1.795.300	984.700	694.400	650.900	820.100	743.500
Skalldyr:	– kvantum	18.900	15.500	15.000	14.900	9.800	1.400	2.000	1.500	500	700
	– verdi	233.400	204.900	213.100	249.000	170.500	20.700	48.600	18.200	6.000	10.000
Kval:	– kvantum			20							
	– verdi			770							
Sum:	– kvantum	96.600	150.200	167.620	176.700	197.500	108.200	99.800	114.100	127.200	124.500
	– verdi	1.146.000	1.473.800	1.812.670	2.072.700	2.066.500	1.223.700	872.600	874.300	1.031.800	1.008.900

Vi gjør spesielt oppmerksom på at tallene i tabell 18 kan bli justert fra årsberetning til en annen. Dette kan skje fordi det blir foretatt registreringer (korreksjoner) med tilbakevirkende kraft når lagrede ombordfryste fangster i fiskers eie blir solgt til en kjøper.

Kjøpere

Over flere tiår har det vært en negativ utvikling og betydelig nedgang i antall aktører knyttet til førstehåndsomsetning av villfanget fisk og skalldyr i Norge. Både på sjø- og landsiden er det gjort store omstruktureringer. Det har blitt færre fiskere og fiskefartøy, men også færre kjøperanlegg og industribedrifter. En konsekvens av dette, på grunn av at kvoter og fangstnivå har vært relativt stabilt og økende de siste årene, er at færre og større enkeltleveranser blir omsatt til færre og større kjøpere. Tall for Norges Råfisklags distrikt viser også en slik utvikling.

Utviklingen i aktivitet og antall aktører har vært noe utypisk i perioden 2008-2012. I 2008 ble det registrert 166.000 enkeltfangster (sluttsedler), i 2009 ble omfanget redusert til 134.000, mens det i 2010, 2011 og 2012 steg igjen til henholdsvis 151.000, 155.000 og nå sist 160.000. Svingningene, som også gjenspeiles i antall fartøy som har levert fangst i Råfisklagets distrikt – 4.695 i 2008, 4.264 i 2009 og deretter i 2010, 2011 og 2012 henholdsvis 4.365, 4.372 og 4.432, må sees i lys av de svært vanskelige avsetningsforholdene den minste kystflåten hadde under vinteren 2009. Denne flåtegruppen fikk ikke levert fangst og kom seg derfor ikke i normalt fiske.

Det har i perioden 2008-2012 heller ikke vært en normalsituasjon med negativ utvikling i antall kjøperanlegg i Råfisklagets distrikt. Antallet kjøpere ved årets slutt var 183 i 2008, 184 i 2009, 185 i 2010, 187 i 2011 og gikk tilbake til 183 igjen i 2012.

Det er viktig for avviklingen av sesonger og fiskerier at det er likeverdige forhold og en sunn og god konkurranse mellom aktører på sjø og land. Utviklingen i antall aktører, men også aktørenes samarbeid, avtaler og eierskap, er av stor betydning for gjennomføringen av omsetningen.

Av tabell 19 fremgår det at 17 prosent av kjøperne sto for 66 prosent av totalverdien på omsetningen i Råfisklagets distrikt i 2012. Det vil si at ca. 30 kjøpere var svært sentrale for avtaket i beretningsåret.

Når antallet kjøperanlegg med produksjon går så mye ned som det har gjort de siste tiårene, blir mottaksstasjoner et stadig viktigere supplement for å opprettholde omsetningen på kysten. Ved slike strukturelle endringer, er det av stor betydning at de statlige bevilgningene

og rammene til føring av fangst opprettholdes, og at rammene eventuelt utvides i takt med økt behov for føring.

I tillegg til foran nevnte kjøperanlegg var 80 mottaksstasjoner i aktivitet i Råfisklagets distrikt i 2012. Av disse tok 57 i mot fisk og 23 var i aktivitet under taskekrabbefisket.

Sjømateksport fra Norge

Hovedtall

Norsk sjømateksport var i 2012 på 51,6 milliarder kroner, en nedgang på 3,3 % eller 1,8 milliarder kroner målt mot 2011. Det ble eksportert 2,4 millioner tonn sjømat, som er en nedgang på 78.000 tonn sammenlignet med 2011, viser tall fra Norges sjømatråd.

Norsk eksport av torskefisk, inklusiv klippfisk, saltfisk og tørrfisk kom på totalt 10 milliarder kroner i 2012. Dette er en nedgang på 11%, eller 380 millioner kroner fra 2011 som var et rekordår, viser tall fra Norges sjømatråd. Nedgangen fordeler seg på en volummessig nedgang på 7 % og en gjennomsnittlig prisnedgang på 1 %. Det er konvensjonell sektor som tar den største volummessige nedgangen med 11 %, mens fersk/kjølt tar den største pris-messige nedgangen på 7,5 %.

Det ble eksportert klippfisk for 3,5 milliarder kroner i 2012, en nedgang på 8 % etter toppåret 2011.

Tabell 20: Antall registrerte og aktive kjøperanlegg, fordelt distriktvis pr. 31. desember 2008-2012

Distrikt	Kjøperanlegg				
	2008	2009	2010	2011	2012
Øst-Finnmark	18	17	18	16	16
Vest-Finnmark	17	17	18	16	15
Troms	28	31	33	32	34
Vesterålen	13	12	11	13	13
Lofoten/Salten	65	61	58	59	59
Helgeland	6	7	9	9	8
Nord-Trøndelag	4	7	6	7	7
Sør-Trøndelag	16	16	17	19	16
Nordmøre	16	16	15	16	15
Totalt	183	184	185	187	183

Tabell 19: Andel av kjøpere fordelt etter omsetning 2008-2012

Mottatt kvantum	Prosentandel av kjøpere					Prosentandel av omsetningsverdi				
	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
rund vekt										
0-600 tonn	52	51	51	48	49	5	4	4	5	4
601-1.500 tonn	17	19	16	15	15	9	10	6	6	6
1.501-2.500 tonn	10	7	7	9	7	10	6	5	8	6
2.501-3.500 tonn	5	7	7	9	9	7	10	8	11	11
3.501-4.500 tonn	4	4	5	4	5	8	5	8	6	7
over 4.500 tonn	12	12	14	15	15	61	65	69	64	66

Eksportverdien av klippfisk av torsk gikk ned med 90 millioner kroner, tilsvarende en nedgang på 4,3 % fra 2011, til 2 milliarder kroner i 2012. For klippfisk av sei gikk eksporten ned med 17 % fra 2011 til 1,1 milliarder kroner i 2012. Brasil og Portugal er største markeder for klippfisk og står hver for rundt en tredjedel av totalverdien.

Eksporten av alle saltfiskprodukter kom på totalt 825 millioner kroner i 2012. Det var en nedgang på 20 % fra 2011 etter en oppgang på 11 % året før. Det største saltfiskproduktet er hel saltet torsk hvor eksportverdien kom på 698 millioner kroner, 21 % ned fra 2011. Portugal er største marked for saltfisk og 57 % av saltfiskeksporten fra Norge gikk til Portugal.

Tørrfiskeksporten, både hel fisk og filet, endte på 627 millioner kroner i 2012. Dette er 60 millioner kroner mindre enn 2011. Volummessig er Nigeria større enn Italia, men siden prisnivået i Italia er det dobbelte, er sistnevnte størst verdimeessig.

Eksporten av fersk torskefisk endte på 1,8 milliarder i 2012, og gikk ned med 13 % eller en kvart milliard fra året før. Fersk hel torsk har en liten tilbakegang på 1,3 millioner eller 0,2 % til totalt 543 millioner kroner i 2012. Hel torsk fra havbruk har en tilbakegang i 2012 på 45%, eller 93 millioner kroner, til totalt 115 millioner kroner. Det ble eksportert fryst filet av torskefisk for 908 millioner kroner i 2012. Det er en verdireduksjon på 12 % fra 2011, som hovedsakelig kommer fra volumreduksjon og ikke prisreduksjon.

Omsetning av viktige arter/produkter

Torsk (*Gadus morhua*)

Den norske torskekvota nord for 62° N var på vel 357.000 tonn rund vekt i 2012, opp fra 337.000 tonn året før. Etter fratrekk for 7.000 tonn avsatt til forsknings- og forvaltningsformål, 7.000 tonn til ungdoms- og rekreasjonsfiske og 3.000 tonn til oppfølging av kystfiskeutvalget, var disponibel norsk kvote til fordeling på gruppekvote 340.196 tonn i 2012. 300 tonn av dette var avsatt til levendefiskbonus, og resterende ble fordelt etter tradisjonell trålstige med 112.166 tonn (33 %) til trålere og 227.730

tonn (67 %) til fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper. Ifølge tall fra Fiskeridirektoratet ble tilnærmet hele den norske torskekvota oppfisket både i 2011 og 2012.

Omsetning i torskefisket

Omsetningen av torsk gjennom Norges Råfisklag utgjorde 378.000 tonn i 2012, hvorav 82.300 tonn kom fra utenlandske fartøy. Førstehåndsverdien av torsk var 3.845 millioner kroner, hvorav 740 millioner kroner utgjorde landinger fra utenlandske båter. Kvantumsmessig representerte totalen en økning på 15.600 tonn eller 4 % fra 2011, hvorav økningen fra norske fartøy var på 19.600 tonn, fra 276.100 til 295.700 tonn, mens landingene fra utenlandske fartøy ble redusert fra 86.300 til 82.300 tonn. Totalverdien av torskeleveransene ble redusert med 31 millioner kroner fra 2011. Verdimeessig utgjorde omsetningen av torsk 56 % av Råfisklagets totale omsetningsverdi i 2012, det samme som året før. For norske fiskere utgjorde verdien av torskelandningene 54 % i 2012 mot 53 % året før, nærmere bestemt 3.082 millioner kroner i torskeverdi av totalt 5.771 millioner kroner i 2012, mot henholdsvis 3.074 av 5.779 millioner kroner i 2011.

Utenlandske landinger av torsk kom i all hovedsak fra russiske trålere. Av de 82.300 tonnene torsk levert fra utenlandske fartøy i 2012 kom 68.400 tonn fra 38 russiske trålere, samtlige med ombordfryst fisk. Ellers var det 6 russiske autolinebåter som leverte 5.800 tonn fryst torsk. For de russiske båtene utgjorde dette reduserte landinger fra trål, ned fra 77.400 tonn året før, men økning fra autoline som var opp fra 4.800 tonn året før. Av øvrige nasjonaliteter var det to grønlandske trålere, med totalt 5.900 tonn fryst torsk, og en engelsk, en tysk og en irsk tråler, alle med ferskeleveranser, med totalt 2.150 tonn torsk. Av kvantumet fra de utenlandske båtene var 18.900 tonn torsk fryst filet, omregnet til rundvekt.

Torskekvantumet fra norske båter nådde 295.700 tonn i 2012. Dette er det nest høyeste torskekvantum omsatt fra norske fiskere i Råfisklagets historie, kun slått av rekordstore 332.000 tonn i 1997. Av de 295.700 tonnene utgjorde 211.500 tonn leveranser av fersk torsk, mens 84.200 tonn (28 %) var ombordfryst. Andelen fryst torsk

Tabell 21: Omsetning av torsk fra norske fartøy, redskapsfordelt 2012 (tonn rund vekt, kroner pr. kg og millioner kroner)

	Kvantum			Gjennomsnittspriser (sløyd u/hode)		Verdi
	Fersk	Fryst	Sum	Fersk	Fryst	
Juksa	25.315	—	25.315	14,98	—	253
Line	22.346	—	22.346	14,98	—	223
Snurrevad	53.230	5.325	58.555	15,39	16,38	604
Garn	91.630	1.399	93.029	15,52	16,24	963
Autoline	1.018	16.759	17.777	15,13	17,77	209
Trål	17.764	60.695	78.459	14,50	16,19	827
Annet	72	30	102	16,59	18,36	1
Ruser	122	—	122	16,52	—	1
Sum	211.497	84.208	295.705	15,28	16,52	3.082

gikk dermed noe opp fra 27 % året før, men har holdt seg rimelig stabil siden 2009. Trål sto for det meste av landingene av fryst råstoff, med 60.700 tonn i 2012. Denne flåtegruppen hadde i tillegg leveranser av 17.800 tonn fersk torsk, hvilket innebar at fordelingen fersk/fryst for trålerne endret seg i disfavør av fersk, fra 25 % i 2011 til 23 % i 2012. I tillegg kom 16.800 tonn fryst torsk fra autolineflåten, 5.300 tonn fryst torsk var levert fra snurrevadbåter og 1.400 tonn var tatt på garn. I antall kom det fryste kvantumet fra 33 trålere, 36 autolinebåter, 6 garn- og 9 snurrevadbåter. Totalt 15 trålere leverte fersk torsk, av det var det 12 som leverte både fersk og fryst, det vil si at det var kun 3 rene ferskfisktrålere av de totalt 36 trålerne med leveranser i 2012.

Inkludert i tallene for fersk torsk fra norske båter, var 890 tonn, omregnet rundvekt, levert som sjøltilvirka tørrfisk, til verdi 12,8 millioner kroner. Produktvekta av dette utgjorde 169 tonn tørrfisk. Vel 190 sjølprodusenter sto for disse leveransene, hvorav 34 båter hadde omsetning av tørrfisk torsk for mer enn 100.000 kroner.

Redskapsfordelingen av torsk levert fersk/fryst fra norske fartøy framgår av tabell 21 på side 49.

Førstehåndsmarkedet for torsk var preget av god etterspørsel gjennom hele vintersesongen 2012, og omsetningen gikk problemfritt, uten behov for noen form for omsetningsregulering fra Norges Råfisklag. Noen uker med urolig vær fra midten av februar til begynnelsen av

mars bidro positivt prismessig, og prisene for størrelsen 2,5-6 kg holdt seg i overkant av kr 15,- pr. kg for fersk torsk gjennom vinteren, med en minstepris på kr 14,50 pr. kg. I løpet av de 4 første månedene ble 205.600 tonn torsk omsatt fra norske båter, av det 175.700 tonn levert fersk og tett innpå 30.000 tonn fryst. 83 % av ferskleveransene for året var dermed unnagjort på dette tidspunktet. Resten av året utgjorde Råfisklagets torskeomsetning vel 35.000 tonn fersk og 54.000 tonn fryst torsk fra norske båter. Fordelingen av omsetningen gjennom hele året framgår av diagram 9 og 10.

Etter at det internasjonale råd for havforskning (ICES) 8. juni offentliggjorde sitt kvoteråd for fisket i Barentshavet i 2013, med ei rekordhøy torskekvote på nærmere 1 million tonn, som senere ble ytterligere oppjustert av den norsk-russiske fiskerikommisjon, reagerte markedet med tiltakende press på prisen. Omsetningen av fryst fisk til Kina ble kraftig redusert, noe som også hadde sammenheng med økte lønnskostnader i produksjonen der. Tilsvarende usikkerhet bredte seg i viktige marked for saltfisk og klippfisk. Dette viste seg for vår del først på omsetningen av fryst torsk, som gikk veldig tregt fra juni til oktober. De siste 3 månedene av året tok omsetningen seg opp, men da til reduserte priser. Situasjonen resulterte også i at minsteprisene for torsk ble redusert med virkning fra 1. oktober, for størrelsen 2,5-6 kg gikk minsteprisen ned fra kr 14,50 til 13,50 pr. kg.

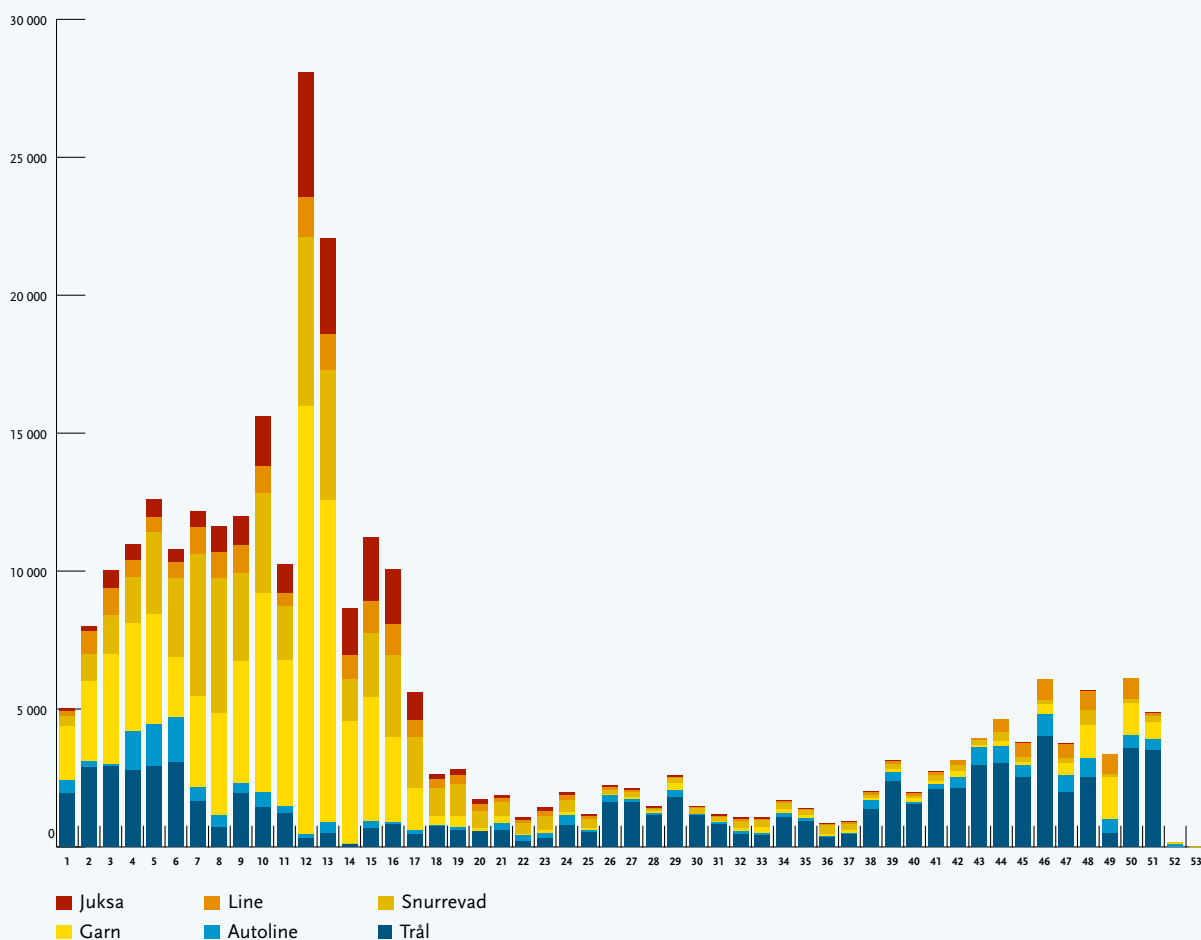

Diagram 9: Samlet og redskapsfordelt omsetning av fersk og ombordfryst torsk fra norske fartøy 2012 (tonn rund vekt)

Diagram 9 viser utviklingen i ukeomsetningen for torsk fra norske fartøy i 2012.

Diagram 9 illustrerer den markante toppen i landinngene av torsk i uke 12 og 13. Som nevnt ble fisket holdt igjen en god del av værmessige grunner, fra uke 6 til 9, og også i uke 11. I uke 12 slo det til med gode forhold, god fisketilgjengelighet og god spredning i fisket. 28.000 tonn torsk ble da omsatt fra norske båter, til verdi på godt og vel 300 millioner kroner. Dette er største torskekvantum omsatt gjennom Norges Råfisklag noensinne i løpet av ei uke. Av totalen var 27.500 tonn levert fersk. Fisket var på det tidspunkt også godt i gang på innersida i Lofoten, og av de 27.500 tonnene var 13.200 tonn levert til kjøpere i Lofoten. Videre var 4.400 tonn omsatt i Troms, 4.000 tonn i Vest-Finnmark, 3.300 tonn i Vesterålen, 2.000 tonn i Øst-Finnmark og 600 tonn i området Helgeland-Nordmøre. Det framgår ellers av figuren at mye av kvantumet var tatt på garn, i uke 12 var 15.500 tonn garntorsk, og av det igjen var 8.600 tonn levert i Lofoten.

Størrelsesfordelingen av torsk levert fersk av kystflåten vintersesongen 2012 besto av 18 % torsk over 6,0 kg og 67 % i størrelsesgruppen 2,5-6,0 kg. I 2011, da storvektsgrensen var 6,5 kg, var andelen storfisk 15 % og 69 % var i størrelsesgruppen 2,5-6,5 kg. Som vanlig bestod garnflåtens leveranser av gjennomgående større fisk, med et gjennomsnitt for vintersesongen 2012 på 23 % over 6,0 kg og 72 % 2,5-6,0 kg.

Redskapsfordelingen av torsk omsatt gjennom Norges Råfisklag fra norske båter i 2012 framgår av diagram 9 og tabell 21. Garn beholdt sin sterke posisjon, med 93.000 tonn torsk totalt i 2012, opp nær 6.000 tonn fra året før. Garnfisket er enda mer sesongpreget enn totalen for kystflåten. 92 % av torskekvantumet tatt på garn ble omsatt i de fire første månedene av året. I mars ble hele 42.300 tonn garntorsk omsatt, da med nær halvparten levert i Lofoten.

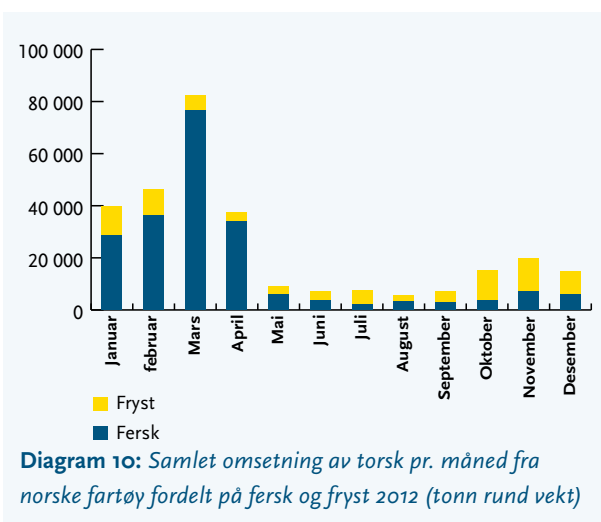
Som vanlig dominerte garnfisket først på året i Troms, med 5.300-8.600 tonn torsk levert i hver av månedene januar-mars, men i mars og april foregikk det meste av

garnfisket i Lofoten. Garnfisket i Troms tok seg opp igjen de to siste månedene av året, konsentrert om torsk som beitet på sild i fjordene på yttersida av Kvaløya. I Vest-Finnmark holdt garnkvantumet seg lavere i januar og februar enn tilsvarende periode året før, 1.600-2.000 tonn hver av månedene, for så å øke til 5.600 tonn i mars og deretter avta igjen i april. Totalt for året var 31.900 tonn fersk garntorsk levert i Lofoten, 26.300 tonn i Troms og 13.700 tonn i Vest-Finnmark.

For kystflåtens del kom snurrevad som en god nr. 2, med 58.600 tonn torsk omsatt i 2012, hvilket var 4.400 tonn mer enn året før. Av dette var 5.300 tonn ombordfryst, opp fra 3.300 tonn året før. Av ferskkvantumet var 16.800 tonn levert i Vesterålen og 14.000 tonn i Vest-Finnmark. Snurrevadfåten kom noe seinere i gang med sitt fiske enn året før, da toppen ble nådd med 17.000 tonn i februar og bare 11.000 tonn i mars, mot 15.300 tonn i februar 2012 og en topp i mars med 17.500 tonn. Av marskvantumet ble 5.800 tonn levert i Vesterålen, 4.600 tonn i Lofoten, 3.600 tonn i Vest-Finnmark og 1.700-1.800 tonn hver i Øst-Finnmark og Troms.

Omsetningen av fersk torsk fra line- og juksaflåten var jevnstor i 2011, med 22.500-23.000 tonn på hver. I 2012 økte juksaflåtens kvantum til 25.300 tonn, mens linekvantumet var uendret. Av juksakvantumet var 9.500 tonn omsatt i Lofoten og 6.100 tonn i Vest-Finnmark. Største kvantum ble levert i mars med 11.500 tonn i en periode med svært godt juksafiske i Lofoten, og i april med 7.300 tonn. Linekvantumet av torsk var størst i Øst-Finnmark der 9.000 tonn av årskvantumet ble levert, etterfulgt av Lofoten med vel 5.400 tonn. Linefisket holdt seg godt oppe på 3.000-4.700 tonn pr. måned de fire første månedene av året, i januar ble største kvantumet levert i Øst-Finnmark, mens Lofoten tok over i februar-april. Fra mai og utover sommeren og resten av året foregikk linefisket i Øst-Finnmark, med hovedvekt på hyse i juni-august, mens torsken tok over mot slutten av året med 2.400 tonn levert i Øst-Finnmark i november og 1.500 tonn i desember i en periode da kystflåten med hjemmelslengde under 21 meter hadde fritt fiske.

Omsetningen av torsk fra norske trålere utgjorde 78.500 tonn i 2012, herav var 17.800 tonn levert fersk. Dette var en økning på 6.300 tonn totalt, men en nedgang på 200 tonn for fersk tråltorsk, til tross for myndighetenes tilrettelegging med kvotebonus for havgående båter med leveranser av fersk torsk etter 3. september. Omsetningen av fersk tråltorsk var størst i januar med 4.200 tonn og første del av februar, for så å bli redusert til 400-600 tonn i mars-mai, og deretter økt til 1.000-2.000 tonn pr. måned resten av året. Omsetningen av fryst torsk holdt seg på 6.000-7.000 tonn i januar og februar, og ble deretter redusert ned mot 2.000 tonn pr. måned fram til august, med et unntak i juli da 5.200 tonn fryst tråltorsk ble omsatt. Nevnte markedsproblemer utover sommeren førte til lageroppbygging, og salg til reduserte priser fra oktober

og ut året, med vel 9.000 tonn omsatt i både oktober og november, og nær 7.000 tonn i desember.

Et autolinekvantum på 16.800 tonn fryst torsk i 2012 var 300 tonn høyere enn året før. Her hadde vi som vanlig en topp i omsetninga de tre første og de tre siste månedene av året, med februar som toppmåned da 3.500 tonn torsk ble omsatt fra denne flåten. I tillegg var 1.000 tonn torsk levert fersk fra mindre autolinebåter, hvor fire kunne notere seg for kvanta på over 100 tonn.

Prisen på fersk torsk holdt seg godt oppe gjennom vintersesongen, med i gjennomsnitt 70-80 øre pr. kg over minsteprisen på kr 14,50 pr. kg for størrelsen 2,5-6,0 kg. De andre størrelsene lå også gjennomsnittlig over minstepris, og med en tendens til økte priser fram mot juni. For fryst torsk så det også positivt ut først på året, men våren kom med treghet, prispress og lageroppbygging fra juni og utover sommeren. Prisen på fryst torsk gikk da i perioden ned mot minstepris, hvilket er uvanlig. Dette resulterte i reduserte minstepriser med virkning fra 1. oktober. Selv på reduserte minstepriser fortsatte presset nedover på prisene, både på fryst og fersk torsk. For garnfisket på sildesprenget torsk i november og desember i Troms, gikk store andeler av kvantumet til priser redusert med inntil 40 % av minstepris, som følge av kvalitetssvikt. I

en periode på 2 uker i begynnelsen av desember, vedtok Råfisklaget prisreduksjonsadgangen redusert til 20 %.

Vi startet 2012 med minstepriser på torsken på kr 18,50 / 15,50 / 13,50 / 10,00 henholdsvis for størrelsene over 6,0 kg, 2,5-6,0 kg, 1-2,5 kg og under 1 kg. For omsetning fra og med 9. januar ble minsteprisene redusert til 17,25 / 14,50 / 12,50 / 10,00. Disse prisene sto uendret fram til utgangen av september, men ble fra 1. oktober redusert til 16,50 / 13,50 / 11,50 / 9,50, og fra og med 13. desember ytterligere redusert til 13,25 / 10,50 / 9,50 / 8,00. For størrelsen 2,5-6,0 kg innebar dette en reduksjon på kr 4,- pr. kg i forhold til vintersesongen 2012, med andre ord 27,5 %, som er av de største prisreduksjonene vi har opplevd i løpet av et kalenderår i Råfisklagets snart 75-årige historie. Dette avstedkom sterke reaksjoner fra fiskerne, med krav fra eierorganisasjonene om nye prisdrøftelser eller ekstraordinært årsmøte. Flere runder med informasjonsmøter måtte til for å klare opp i situasjonen.

Tabell 22: Kvantums- og verdiutvikling for torsk 2003–2012 (tonn rund vekt og millioner kroner)

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kvantum	252.218	256.980	262.852	258.110	271.283	256.487	273.390	313.957	362.410	377.983
Verdi	2.551	2.884	3.213	3.509	4.175	3.971	3.016	2.992	3.876	3.845

Tabell 23: Minsteprisutvikling for torsk vinter 2003–2012 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Torsk over 5,0 (6,5) kg*						25,00	22,50	16,25	17,50	17,25
Torsk 2,5-5,0 (-6,5) kg*	15,00	17,00	18,25	19,25	21,50	22,00	19,00	13,25	14,50	14,50
Torsk 1,0-2,5 kg	13,00	14,00	15,00	16,25	18,50	19,00	16,00	11,25	12,75	12,50

* Se under tabell 24

Tabell 24: Gjennomsnittlig oppnådde priser for fersk og ombordfryst torsk omregnet til sløyd uten hode fra norske fartøy 2003–2012 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Fersk torsk over 5,0 (6,5/6,0) kg*					26,56	26,93	21,37	16,36	18,01	17,69
Fersk torsk 2,5-5,0 (-6,5/-6,0) kg*	15,31	17,58	19,67	21,23	24,44	25,05	17,92	13,45	15,50	15,21
Fersk torsk 1,0-2,5 kg	13,64	15,24	16,77	19,04	22,00	22,76	14,27	12,01	14,22	13,62
Ombordfryst torsk over 5,0 (6,5/6,0) kg*					33,28	32,35	25,30	27,51	28,31	24,18
Ombordfryst torsk 2,5-5,0 (-6,5/-6,0) kg*	19,91	23,13	23,11	26,92	29,26	27,12	19,25	21,10	22,46	18,17
Ombordfryst torsk 1,0-2,5 kg	17,22	18,86	19,97	23,72	26,12	23,97	15,38	17,13	18,84	15,86

* Fra 7. mai 2007 ble det opprettet en ny vektklasse og minstepris for stor torsk over 5,0 kg. Med virkning fra 21. desember 2009 ble det gjort en endring av denne vektgrensen til 6,5 kg. Med virkning fra 19. september 2011 ble det gjort en ny justering til 6,0 kg. Minsteprisene for torsk over 2,5 kg var gjeldende for all stor torsk fram til 7. mai 2007. Etter dette har det vært to vektklasseinndelinger – torsk 2,5 kg til stortorsk-grensa (5,0/6,5/6,0 kg) og torsk over stortorsk-grensa. Det må tas hensyn til dette ved sammenligning av priser mellom de ulike år.

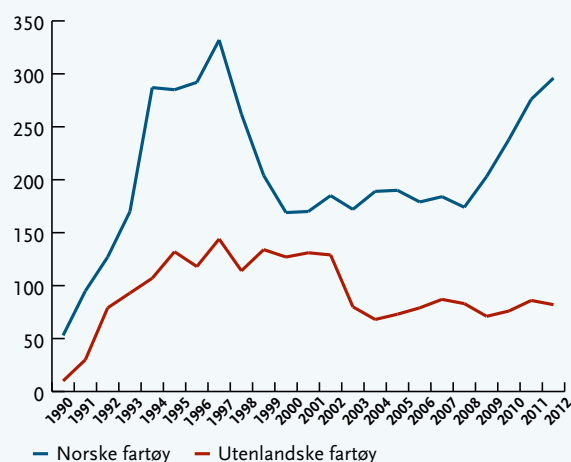

Diagram 11: Landinger av torsk fra norske og utenlandske fartøy 1990–2012 (tusen tonn rund vekt)

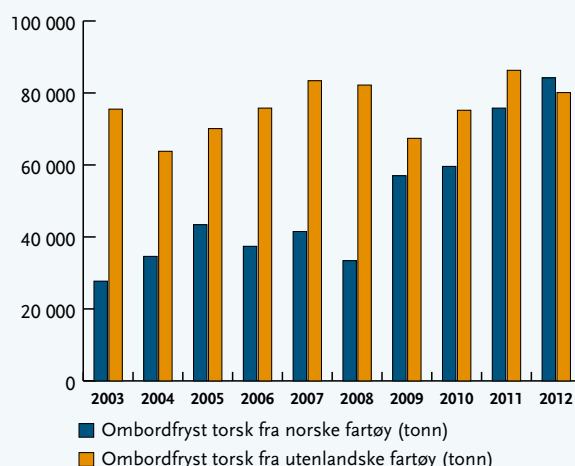

Diagram 12: Landinger av ombordfryst torsk fra norske og utenlandske fartøy 2003–2012 (tonn rund vekt)

Tabell 25: Distriktsvis omsetning av torsk 2008–2012 (tusen tonn rund vekt og millioner kroner)

Område	Kvantum					Verdi				
	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
Øst-Finnmark	58,2	50,6	49,9	52,1	54,1	819,6	517,1	465,5	542,4	533,5
Vest-Finnmark	52,2	48,8	58,6	61,1	60,6	809,1	532,7	519,0	605,7	591,6
Troms	70,1	79,6	98,0	128,6	129,0	1.099,7	882,2	1.002,9	1.428,2	1.317,9
Vesterålen	29,6	41,7	48,3	51,3	64,3	484,2	470,9	469,0	565,8	668,0
Lofoten/Salten	38,2	44,7	47,9	58,2	61,5	645,2	526,4	435,2	627,5	652,2
Helgeland	1,8	1,8	2,7	2,8	2,6	25,7	19,9	23,7	26,9	25,2
Nord-Trøndelag	1,5	1,3	1,4	1,4	1,3	20,7	14,3	11,9	13,7	12,6
Sør-Trøndelag	0,6	0,4	0,4	0,4	0,3	8,4	4,3	3,8	4,1	2,9
Nordmøre	4,3	4,5	6,7	6,4	4,3	58,9	48,5	60,6	61,5	40,7
Sum	256,5	273,4	313,9	362,4	378,0	3.971,5	3.016,4	2.991,6	3.875,7	3.844,5

Tabell 26: Landinger av Lofotskrei og øvrig torsk i kvantum og verdi 1990–2012 (tusen tonn rund vekt og millioner kroner)

År	Lofotskrei		Torsk forøvrig		Sum all Lofotskrei/torsk		Herav torsk fra utenlandske fartøy	
	Kvantum	Verdi	Kvantum	Verdi	Kvantum	Verdi	Kvantum	Verdi
1990	23	205	95	748	118	953	14	109
1991	35	147	125	1.211	160	1.358	30	308
1992	46	429	206	1.630	252	2.059	79	614
1993	50	383	263	1.718	313	2.101	93	546
1994	62	456	332	2.237	394	2.693	107	653
1995	52	440	365	2.533	417	2.973	132	831
1996	52	393	358	2.214	410	2.607	118	635
1997	57	379	419	2.709	476	3.088	144	865
1998	53	497	324	3.149	376	3.646	114	1.078
1999	30	429	308	3.572	338	4.001	134	1.456
2000	28	440	268	3.228	296	3.668	127	1.501
2001	30	470	271	3.399	301	3.869	131	1.593
2002	44	590	270	3.053	314	3.643	129	1.423
2003	47	463	205	2.084	252	2.551	80	811
2004	45	506	212	2.378	257	2.884	68	700
2005	37	477	226	2.736	263	3.213	73	797
2006	37	543	221	2.966	258	3.509	79	960
2007	31	519	240	3.656	271	4.175	87	1.160
2008	31	559	225	3.412	256	3.971	83	1.101
2009	35	442	238	2.574	273	3.016	71	721
2010	39	368	275	2.624	314	2.992	76	658
2011	48	535	314	3.341	362	3.876	86	801
2012	52	567	326	3.278	378	3.845	82	740

Torskefisket i Troms

55.500 tonn torsk fra norske båter ble landet i Troms de fire første månedene av året. Av dette var 18.800 tonn tatt på trål og autoline, hvorav 17.100 tonn var ombordfryst. Resterende 36.700 tonn var levert av kystflåten som drifter med konvensjonelle redskaper. Alle disse tallene innebærer økning i forhold til 2011. Troms har tradisjonelt vært et garnfylke, og kvantumet tatt på garn og levert i fylket økte fra 19.100 tonn i perioden i 2010 til 19.400 tonn i 2011 og videre til 23.100 tonn i 2012. Videre var 8.200 tonn (6.300 tonn fersk) tatt på snurrevad, mot 5.500 tonn året før, 1.950 tonn på landegnet line, ned fra 2.400 tonn året før, og 3.150 tonn på juksa, som var opp fra 1.100 tonn året før.

I perioden fram til uværet slo inn i midten av februar, holdt ukekvantaene av fersk torsk landet fra kystflåten i Troms seg godt oppe, for det meste 2.000-3.000 tonn, og nådde en topp med 4.000 tonn i uke 12. Det skjedde en naturlig nedtrapping når flere av båtene var ferdige med kvota, og dette viste seg særlig etter påske og fram til 20. april, som mange regner som en dato når siste rest av torsk forsvinner fra kysten.

Mot slutten av året, en måneds tid fra midten av november, kom det i likhet med året før i gang et fiske på sildesprengt torsk i fjordene på yttersida av Kvaløya. Fisken sto da konsentrert helt opp mot land. Fisket, som for det meste foregikk med garn, måtte gjennomføres med begrenset bruksmengde og kort fisketid. Dette til tross ble store andeler av dette kvantumet levert med et pristrekk på 40 % som følge av kvalitetssvikt, ned til et nivå som ble resultatet i prisdrøftelsene vi gjennomførte i midten av desember.

Vårtorskefisket i Finnmark

Kystflåten som første halvår driftet med konvensjonelle redskaper under vårtorskefisket utenfor Finnmark, har i årene 2007-2011 variert i kvantum torsk/hyse/sei fra 42.000 tonn (2009) til 70.500 tonn i 2011. I 2012 nådde dette kvantumet 68.800 tonn. Av kvantumet i 2012 utgjorde torsk 50.200 tonn (51.000 tonn i 2011), hyse 16.400 tonn (17.900 tonn i 2011) og sei 2.200 tonn (1.700 tonn i 2011). Kvantum fra seinotflåten inngår ikke i tallene.

I likhet med 2011 hadde leveransene 1. halvår 2012 et vestlig tyngdepunkt, med 40.100 tonn (58 %) levert i Vest-Finnmark og 28.700 tonn i Øst-Finnmark. Forskjellen gjorde seg gjeldende før påske, med 13.000 tonn omsatt i øst og 25.000 tonn i vest. Etter påske var kvantumet likt, med rundt regnet 15.000 tonn på hver.

Av de 50.200 tonn fersk torsk levert 1. halvår i Finnmark av kystflåten, var 17.800 tonn levert i Øst-Finnmark og 32.400 tonn i Vest-Finnmark, også det ganske likt med året før. For øvrig var andelen hyse levert i Øst-Finnmark langt høyere enn tilsvarende i vestfylket. Av totalt 28.700 tonn omsatt i Øst-Finnmark av de tre nevnte fiskeslagene

fra kystflåten 1. halvår, var 10.400 tonn (36 %) hyse. Tilsvarende i Vest-Finnmark var 6.000 tonn hyse, som var 15 % av nevnte total på 40.100 tonn.

Av torskekvantumet i 2012 levert Øst-Finnmark var garn og snurrevad jevnstore, med 6.000 tonn på hver. Videre var 3.900 tonn tatt på lina og 1.800 tonn på juksa. Kvantum tatt på lina økte i forhold til året før, litt reduksjon for de øvrige redskaper. Garnfisket tok seg opp fra midten av februar og nådde en topp i uke 12 med 1.200 tonn torsk levert i Øst-Finnmark, for så å dabbe av etter påske. Fisket med snurrevad tok seg også opp midt i februar, og holdt seg på 350-500 tonn torsk pr. uke fram mot påske, for så å øke til 780 tonn i uke 16, det vil si midten av april, da innslaget av hyse økte og tok over med ukekvanta på 700-800 tonn pr. uke fram til 17. mai. Linefisket startet bra, med 540 tonn torsk i uke 2, for så å avta mot slutten av februar med økende innslag av hyse. Etter påske kom linefisket i gang igjen, med opp mot 250 tonn torsk i uke 19 for så å avta, mens fløylinefisket etter hyse kom i gang i slutten av mai.

I vestfylket var torskekvantumet på 32.400 tonn fordelt med 13.100 tonn tatt på snurrevad, 11.800 tonn på garn, 6.000 tonn på juksa, 1.300 tonn på lina og 200 tonn på autoline. Snurrevad hadde i tillegg 4.100 tonn hyse, og på autoline var hyse hovedfisket med 1.000 tonn i perioden. Fisket etter torsk holdt seg på 1.000-1.500 tonn pr. uke fram til begynnelsen av mars, og økte da til 2.200 tonn i uke 10, 1.600 tonn i uke 11 og hele 4.400 tonn i uke 12 og 3.600 tonn i uke 13. Etter påske holdt fisket seg godt oppe de 3 første ukene, men dabbet kraftig av utover i mai. Tilsvarende utvikling gjaldt også i garnfisket, mens snurrevad ikke kom ordentlig i gang før i begynnelsen av februar, med en foreløpig topp på 1.000 tonn levert i uke 5, for deretter å holde seg på det halve til toppnivå ble nådd i uke 12 og 16 med 1.400 tonn på hver. Juksafisket tok skikkelig av i begynnelsen av mars og holdt seg godt oppe til utgangen av april, med en topp i uke 12 og 13 med vel 1.000 tonn levert i hver av de ukene.

Fisket i Vesterålen og Lofoten/Salten

Fram til utgangen av april, var 32.000 tonn torsk levert fersk til kjøpere i Vesterålen. Dette var opp fra 28.800 tonn året før. Verdien var opp fra 310 til 337 millioner kroner. Godt og vel halvparten av kvantumet i 2012 var tatt på snurrevad, med 16.500 tonn. Deretter fulgte garn med 7.700 tonn, og lina og juksa med henholdsvis 3.800 og 3.400 tonn. I tillegg inngikk 600 tonn tråltorsk i totalen.

I Vesterålen var fisket allerede i begynnelsen av januar kommet godt i gang. Midt i januar var det en markert økning i fisket, med hovedsakelig torsk i fangstene. Fisket holdt seg jevnt på rundt 2.500 tonn pr. uke fra uke 3 til uke 6, for så å øke til 3.700 tonn i uke 7. Deretter var det ujevnt som følge av flere væravbrudd i fisket, men både uke 8, 10 og 12 resulterte i kvanta fra 3.100 til 3.300 tonn.

Tabell 27: Kvantums- og verdiutvikling for torsk i Vesterålen og Lofoten/Salten 2003–2012 (tonn rund vekt og millioner kroner)

År	2003	2005	2004	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kvantum	89.392	77.405	85.036	75.761	72.187	67.775	86.405	96.252	109.554	125.795
Verdi	901	994	976	1.056	1.171	1.129	997	904	1.193	1.320

Tabell 28: Minsteprisutvikling for torsk vinter 2003–2012 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Torsk over 5,0 (6,5) kg*						25,00	22,50	16,25	17,50	17,25
Torsk 2,5-5,0 (-6,5) kg*	15,00	17,00	18,25	19,25	21,50	22,00	19,00	13,25	14,50	14,50
Torsk 1,0-2,5 kg	13,00	14,00	15,00	16,25	18,50	19,00	16,00	11,25	12,75	12,50

* Se under tabell 29

Tabell 29: Gjennomsnittlig oppnådde priser i perioden januar-april for fersk torsk sløyd uten hode i Vesterålen og Lofoten/Salten 2003–2012 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Fersk torsk over 5,0 (6,5) kg*						26,89	21,46	16,32	18,19	17,95
Fersk torsk 2,5-5,0 (-6,5) kg*	15,09	17,40	19,72	21,31	24,42	25,45	17,80	13,39	15,77	15,61
Fersk torsk 1,0-2,5 kg	13,19	14,75	16,93	18,68	22,20	23,37	14,54	11,97	14,31	13,62

* Fra 7. mai 2007 ble det opprettet en ny vektklasse og minstepris for stor torsk over 5,0 kg. Med virkning fra 21. desember 2009 ble det gjort en endring av denne vektgrensen til 6,5 kg. Med virkning fra 19. september 2011 ble det gjort en ny justering til 6,0 kg. Minsteprisene for torsk over 2,5 kg var gjeldende for all stor torsk fram til 7. mai 2007. Etter dette har det vært to vektklasseinndelinger – torsk 2,5 kg til stortorsk-grensa (5,0/6,5/6,0 kg) og torsk over stortorsk-grensa. Det må tas hensyn til dette ved sammenligning av priser mellom de ulike år.

Tabell 30: Kvantum og verdi for hovedartene i Vesterålen og Lofoten/Salten 2012 (tonn rund vekt og millioner kroner)

	Vesterålen		Lofoten/Salten		Totalt	
2012	Kvantum	Verdi	Kvantum	Verdi	Kvantum	Verdi
Torsk	64.323	668	61.472	652	125.795	1.320
Hyse	25.189	194	7.462	51	32.651	245
Sei	10.795	87	7.985	61	18.779	147
Totalt	100.307	949	76.919	764	177.226	1.712

Tabell 31: Antall deltagende fartøy i Lofotfisket etter redskapsgruppe i perioden 2003–2012

Redskap	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Garn	836	799	618	550	505	460	479	440	472	563
Line	219	195	181	162	152	147	148	143	123	113
Juksa	500	473	426	362	290	305	296	296	427	492
Snurrevad	164	143	120	126	87	85	77	66	70	71
Sum	1.719	1.610	1.345	1.200	1.034	997	1.000	945	1.092	1.239

Tabell 32: Kvantum torsk/Lofotskrei til hending i Lofoten og gjennomsnittlig oppnådd pris for torsk/Lofotskrei til denne anvendelse 2003–2012 (tonn rund vekt og kroner pr. kg)

Anvendelse	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hending		24.590	21.101	20.668	21.420	17.811	17.540	19.654	14.533	18.510
Gjennomsnittspris (sløyd uten hode)	14,88	17,19	19,44	21,04	24,29	25,81	17,87	13,39	16,10	16,00

Med unntak av januar da garn dominerte, var det snurrevad som sto for størst kvantum, og med en topp i uke 7 da nær 2.600 tonn snurrevad torsk ble levert til kjøpere i Vesterålen. Utover i sesongen ble det fisket svært godt på alle fangstredskap. Omsetningen gikk høvelig greit, uten de helt store problemer.

I det tradisjonsrike lofotfisket ble det i 2012 landet 51.900 tonn skrei til en førstehandsverdi på 567 millioner kroner. Her er skrei definert som torsk tatt på konvensjonelle redskap og levert til kjøpere i lofotkommunene under vinterfisket. Tilsvarende tall i 2011 viste 48.400 tonn skrei til en førstehandsverdi på 535 millioner kroner. Det deltok 1.239 fartøy under lofotfisket i 2012, mot 1.092 i 2011.

14.300 tonn av totalen var omsatt til kjøpere på Røst, 5.400 tonn på Værøy, 6.900 tonn i Moskenes, 7.700 tonn i Flakstad, 9.300 tonn på Vestvågøy og 7.700 tonn i Vågan. For Røst og Værøy var dette en reduksjon i forhold til 2011, for de øvrige kommunene økte kvantumet.

I begynnelsen av februar var de fleste landanleggene kommet i kjøp i Lofoten, men med beskjedne kvanta (800-900 tonn pr. uke) omsatt utover i februar, før 1.000 tonn ble passert i uke 7. Fisket foregikk for det meste på yttersiden av Lofoten, kun mindre fangster i Øst-Lofoten. Deretter gikk kvantumet rett opp i 2.600 tonn i uke 8, for så å øke jevnt og trutt de tre neste ukene fra 3.000 til 3.600 tonn. Siste del av februar var det nye lavtrykk med kuling på kysten og landligge. Også mars måned startet med fortsatt mye elendig vær. Midt i mars tok fisket helt av i Lofoten med godt innsig også på innersida, og i uke 12 i det som ellers var toppuka for Norges Råfisklag med totalt 27.500 tonn fersk torsk omsatt, ble 13.200 tonn omsatt til kjøpere i Lofoten. Ifølge fiskere hadde man ikke på mange år sett slike mengder skrei. Det ble registrert skrei over alt langs Lofoten. Dette minnet om et Lofotfiske av den gode, gamle sorten ifølge fiskerne.

Vel 29.000 tonn av totalkvantumet skrei i 2012 var tatt på garn. Deretter fulgte juksa med 9.000 tonn, snurrevad med 7.700 tonn og lina med 5.200 tonn. I forhold til året før var det kraftig opp for garn, fra 26.200 tonn og snurrevad, mens kvantumet for juksa var uendret, og for lina var det reduksjon fra 2011.

Etter påske var fisket fortsatt meget godt i Lofoten. Mange ble ferdige med sine kvoter til påske, men nye fiskere kom til. Gyteprosessen var nå kommet godt i gang, og foregikk over et par uker. Det sto skrei nesten over alt i Lofotbassenget. Målinger tatt av Havforskningsinstituttet viste at det i Henningsværboksen var over 90 % skrei. På gamle fiskeplasser som Austnesfjorden, var det også store konsentrasjoner med skrei. På tampen av april var det meste av lofotfisket over. Skreien var ferdig gytt, og trakk etter hvert nordover på sin vandring mot Barentshavet igjen.

I Vesterålen ble det hele året i 2012 landet 64.323 tonn torsk, mot 51.341 tonn året før. I Lofoten/Salten ble det i 2012 landet 61.472 tonn torsk, mot 58.214 tonn året før.

Markedet for torsk

Eksporten av torskeprodukter fra Norge økte med 2.972 tonn fra 2011 til 2012, til et kvantum på 169.000 tonn. Totalverdien gikk ned med 497 millioner til 5,6 milliarder kroner. Gjennomsnittsprisen for alle torskeprodukter var kr 33,39 pr. kg i 2012. Dette utgjør en nedgang på 9,7 % fra 2011. Til sammenligning var gjennomsnittlig prisfall på eksporten av torsk på 25 % fra 2008 til 2009.

Klippfisk, saltfisk og tørrfisk utgjorde 57 % av den samlede torskeeksporten, målt i verdi, akkurat samme andel som de tre foregående årene. Det ble eksportert 43.715 tonn klippfisk av torsk i 2012, en økning på nesten 3.000 tonn fra året før. Det er fremdeles Portugal som er det dominerende markedet for klippfisk med 25.000 tonn, etterfulgt av Brasil. Prismessig hadde klippfisk torsk en nedgang på 11 %. Eksportert volum saltfisk hadde en nedgang på 3.600 tonn til 22.000 tonn, til en verdi av nesten 700 millioner kroner. Gjennomsnittsprisen gikk ned med 8 % fra kr 34,50 i 2011 til kr 31,70 pr. kg i 2012. Det ble eksportert 4.550 tonn tørrfisk, en økning på 157 tonn fra året før. Prisen gikk ned med 5 % til kr 112 pr. kg.

Utviklingen av eksporten av de forskjellige kategoriene torsk framgår av diagram 13. Årsberetning 2012

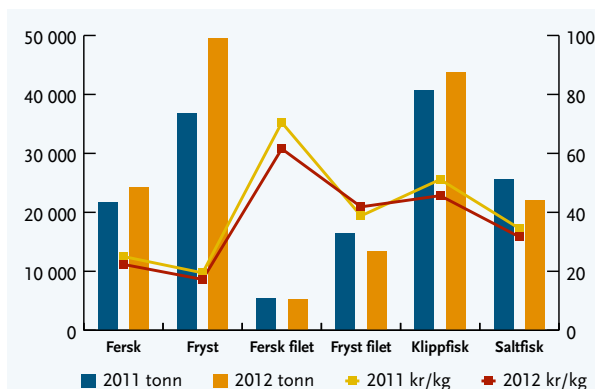

Diagram 13: Eksportutvikling hovedprodukter torsk 2011–2012 (tonn og kroner pr. kg) (Kilde: Norges sjømatråd, mengde er produktvekt og eksportpris er FOB norsk grense)

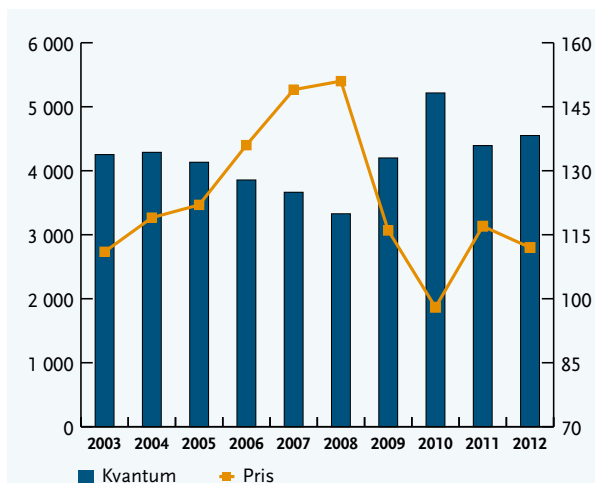

Diagram 14: Eksportutvikling tørrfisk torsk 2003–2012 (tonn og kroner pr. kg) (Kilde: Norges sjømatråd, mengde er produktvekt og eksportverdi oppgis FOB (fritt ombord – angitt utskipningshavn) for mengde/pris.)

Hyse (*Melanogrammus aeglefinus*)

Den norske kvota for hyse (nordøst-arktisk hyse) nord for 62° N økte til 158.453 tonn i 2012 mot 155.470 tonn i 2011, etter at 5.200 tonn hyse som var uutnytt tredje kvote i 2012 ble lagt til den norske totalkvoten. Etter fratrekk på 2.000 tonn til forsknings- og forvaltningsformål og 300 tonn til ungdomsfiske og rekreasjonsformål var kvota til fordeling på fartøynivå 156.153 tonn i 2012. Så sent som i 2002 var kvota på bare 51.000 tonn, og det har etter dette vært en positiv kvoteutvikling fram til 2012. I følge tall fra Fiskeridirektoratet ble den norske kvota overfisket med 2.000 tonn i 2012.

Kystfartøy som drifter med konvensjonelle redskaper har over flere år tatt beskjedne andeler av sine tildelte kvoter, og overføringer til trålerne har vært nødvendig for å få fisket opp totalkvota. Tall fra Fiskeridirektoratet viser at trålerne andel av totalkvota i mange år har ligget på sine fast tildelte 38 %. I 2009 ble over 60 % av det norske hysekvantumet tatt av trål, mens sluttresultatet i 2010 viste vel 50 %. I 2011 endte trålerne andel på knappe 49

% av totalkvota og i 2012 på 42 %. Vi ser en utvikling der trålerne andel minker selv med økende totalkvote. Også konvensjonell havflåte har fått overfiske sine kvoter. I 2012 ble 29.300 tonn tatt av disse båtene, av en kvote på 17.430 tonn.

Totalkvantumet av hyse fisket av norske båter nord for 62° N, som i 2012 kom opp i 160.300 tonn, er det høyeste kvantum noen sinne i følge en oversikt fra Havforskningsinstituttet. Kvantumet innebærer en økning på vel 2.000 tonn fra 2011 som også var rekordhøyt.

Også for hyse omsatt gjennom Norges Råfisklag ble det rekord i 2012, med 161.320 tonn til verdi 1.193 millioner kroner, samlet for norske og utenlandske båter. Etter fratrekk for 34.420 tonn/191 millioner kroner hyse levert fra utenlandske båter, står vi igjen med 126.900 tonn hyse levert av norske båter til verdi 1.002 millioner kroner. Dette er en økning på 9.000 tonn fra 2011 – det forrige toppåret.

Redskapsfordelingen av hyse levert fersk/fryst fra norske fartøy framgår av tabell 36.

Tabell 33: Kvantums- og verdiutvikling for hyse 2003–2012 (tonn og millioner kroner)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kvantum	53.905	59.812	61.098	66.100	79.005	71.290	98.589	122.459	153.416	161.320
Verdi	344	368	437	597	749	554	687	889	1.133	1.194

Tabell 34: Minsteprisutvikling for hyse vinter 2003–2012 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hyse over 8 hg, snørefanget	11,00	8,50	9,50	10,50	12,50	12,75	10,50	10,50	10,75	10,75
Hyse over 8 hg	10,00	7,50	7,75	8,25	10,50	10,75	8,50	7,50	8,25	8,25

Tabell 35: Gjennomsnittlig oppnådde priser for fersk og ombordfryst hyse omregnet til sløyd uten hode fra norske fartøy 2003–2012 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Fersk hyse over 8 hg	9,57	8,53	9,57	11,15	12,84	12,19	9,49	9,72	10,12	10,06
Fersk hyse under 8 hg	6,18	6,09	6,69	8,13	9,56	8,00	5,82	6,41	7,51	7,56
Ombordfryst hyse over 8 hg	10,21	10,97	14,17	18,75	18,88	14,08	12,08	13,21	13,61	13,14
Ombordfryst hyse under 8 hg	7,47	8,38	10,97	16,26	17,66	11,91	10,91	12,36	12,15	12,08

Tabell 36: Omsetning av hyse fra norske fartøy, redskapsfordelt 2012 (tonn rund vekt, kroner pr. kg og millioner kroner)

	Kvantum			Gjennomsnittspriser (sløyd u/hode)		Verdi
	Fersk	Fryst	Sum	Fersk	Fryst	
Juksa	148	-	148	10,40	-	1
Line	19.894	116	20.010	10,79	17,00	155
Snurrevad	21.372	10.519	31.891	7,81	8,95	186
Garn	2.514	4	2.518	8,40	11,48	15
Autoline	3.533	21.444	24.976	10,57	16,12	274
Trål	2.879	44.432	47.312	8,11	11,17	371
Sum	50.384	76.515	126.899	9,23	12,26	1.002

I 2011 ble 43 % av kvantumet omsatt hyse gjennom Norges Råfisklag fra norske fartøy tatt på trål, mens i 2012 endte trålerne andel på 37 %. Trålerne andel har gått ned fra 47 % i 2010 til 37 % i 2012. Endringen skyldes at kystflåten fisket en større andel av hysekvantumet som ble omsatt gjennom Norges Råfisklag. Fra 1. januar 2011 ble minstemålet for hyse satt ned til 40 cm. Dette ga grunnlag for et større snurrevad- og linefiske etter hyse i Øst-Finnmark hvor en tidligere har slitt med stengte felt. Det faktum at kystflåten også de senere år har begynt med innfrysning av hyse om bord påvirker også fordelingen mellom flåtegruppene. Tabell 36 viser også at 76,515 tonn av totalt kvantum på 126,900 tonn var ombordfryst.

Hysefisket har hatt annen sesonginndeling enn torskefisket, med et lavt kvantum de tre første månedene av året. I 2012 endret dette mønstret seg noe og i mars ble det omsatt 10.400 tonn hyse, noe som var dobbelt så mye som for samme måned i 2011. Fordelt på redskap var hele 4.300 tonn av hysa omsatt i mars fisket med snurrevad. Ukekvantaene av hyse i januar og februar i 2012 lå i gjennomsnitt på 1.200 tonn, med line (autoline og håndegnet) og snurrevad som viktigste redskap. I mars økte dette kraftig og i uke 12 ble det omsatt 3.900 tonn hyse, hvorav landinger av fersk hyse fra snurrevadbåter sto for nær halvparten. Deretter kom trålerne inn med økende kvanta, på det høyeste med 1.800 tonn i uke 17. I dette vårfisket gjorde også snurrevad seg gjeldende, med størst kvantum som nevnt allerede i uke 12. Etter dette dabbet fisket av og en fikk ikke det samme rekordfiskeriet som en hadde i 2011. Utover våren var det lite hyse tilgjengelig på kysten for snurrevadflåten. En del fartøy gikk derfor til Bjørnøya og fisket hyse der for produksjon til saltet rygghyse. Det ble bare levert 38 tonn hyse til Murmansk i 2012, mot 860 tonn i 2011. Det tradisjonelle fløylinefisket i Øst-Finnmark tok seg opp mot gamle høyder i 2011 og dette fortsatte til dels i 2012, med vel 650 tonn i uke 27 og 28 som de beste ukene. Utover høsten tok hyseleveransene seg ytterligere opp, og lå rundt 2.500 tonn pr. uke som et gjennomsnitt, med en markant topp i uke 42, hvor det ble omsatt 5.250 tonn fra norske båter.

Markedet for hyse

Eksporten av hyseprodukter gikk tilbake med 2,5 % fra 2011 til 95.400 tonn i 2012. Denne moderate tilbakegangen kom etter mer enn en dobling av hysekvantumet over de tre foregående år. Gjennomsnittlig eksportpris gikk ned nesten 3 % til kr 15,29 pr. kg. Den største nedgangen, både volummessig og prosentmessig kom for fryst hysefilet, med 18,5 % til vel 7.100 tonn. De største volumene ligger i fersk og fryst hyse. Fersk hyse hadde en nedgang på 4,5 % til 20.700 tonn mens fryst hyse holdt seg stabilt på ca. 65.400 tonn. Fersk hysefilet hadde den største prismsige nedgangen, med kr 3,90 til kr 51,74 pr. kg. Fryst hyse gikk ned med 50 øre til kr 13,50 pr. kg. Fryst hysefilet økte litt mens fersk hyse holdt seg stabil på vel 12 kr pr. kg.

Sei (*Pollachius virens*)

Seien nord for 62° N forvaltes som en nasjonal ressurs. I motsetning til bestanden av torsk, har seibestanden utviklet seg negativt, med reduksjon i årlig totalkvote fra 250.000 tonn i 2008, hvorav 225.000 tonn var avsatt til norske fiskere, til 164.000 tonn i 2012 der Norge hadde 145.200 tonn. Etter fratrekk på 800 tonn til forsknings- og forvaltningsformål, 2.000 tonn til ungdomsfiske og rekreasjonsformål og 400 tonn til agnformål var kvota

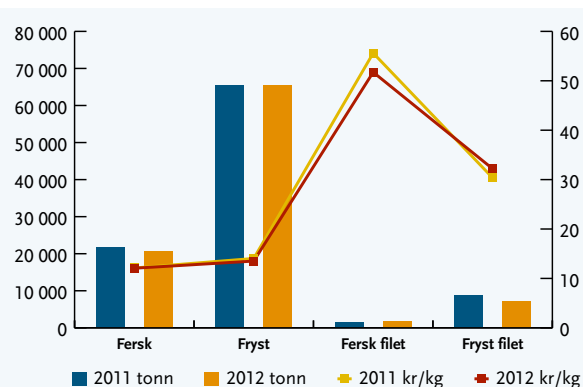

Diagram 15: Eksportutvikling hovedprodukter hyse 2011–2012 (tonn og kroner pr. kg) (Kilde: Norges sjømatråd, mengde er produktvekt og eksportpris er FOB norsk grense)

Tabell 37: Distriktsvis omsetning av hyse 2008–2012 (tusen tonn rund vekt og millioner kroner)

Område	Kvantum					Verdi				
	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
Øst-Finnmark	20,7	14,1	22,9	31,0	32,6	146,3	84,0	150,4	211,9	226,3
Vest-Finnmark	12,8	11,1	19,2	19,8	22,5	88,5	62,2	107,0	116,1	135,8
Troms	18,2	46,0	48,4	71,4	70,5	156,1	347,6	400,0	562,9	566,1
Vesterålen	11,1	18,6	20,7	21,5	25,2	96,5	135,5	161,0	177,6	193,9
Lofoten/Salten	6,2	6,6	7,6	6,7	7,5	50,5	42,7	48,1	42,6	51,0
Øvrige områder	2,3	2,2	3,7	3,0	2,9	16,4	15,0	22,4	22,3	20,6
Sum	71,3	98,6	122,5	153,4	161,3	554,3	687,0	888,9	1.133,4	1.193,8

til fordeling på fartøynivå 142.000 tonn i 2012. Denne ble fordelt etter vanlig mønster, med 38 % til fartøy som drifter med konvensjonelle redskaper, 37 % til trål og 25 % til not. Som følge av en svak utvikling i fisket med konvensjonelle redskaper, fikk notflåten fiske ut over sin tildelte kvote. Totalt for året ble det landet vel 44.000 tonn sei tatt med not, hvor kvoten opprinnelig var på 35.500 tonn. Trål overfisket sin kvoteavsetning på 52.540 tonn med 4.500 tonn, mens det ble tatt bare 42.800 tonn med konvensjonelle redskaper av ei avsetning på 53.960 tonn. Totalt ble det landet 143.350 tonn sei av de tre fartøygruppene som altså hadde en totalkvote på 142.000 tonn. Fangsten av sei i 2012 var ca. 1.000 tonn høyere enn året før til tross for at seikvoten gikk ned med ca. 9 %, dette i følge tall fra Fiskeridirektoratet.

Kvanta omsatt fra norske fartøy gjennom Norges Råfisklag framgår av tabell 41. Dette er naturlig nok i all hovedsak sei tatt nord for 62° N. Av totalt 87.266 tonn var 1.900 tonn tatt sør for 62-graden. Som nevnt tidligere, ble det landet ca. 1.000 tonn mer sei fra norske fartøy i 2012

enn i 2011. Dette gjenspeiler seg enda mer for seikvantommet fra norske fiskere omsatt gjennom Norges Råfisklag, som er opp 5.600 tonn fra 2011 til 87.266 tonn i 2012. Tilsvarende økte verdien av seileveransene fra norske båter fra 546 millioner kroner i 2011 til 585 millioner kroner i 2012. Kvantumsmessig er det økning for alle redskaper fra 2011 til 2012, unntatt garn, men økningen er størst for trål og snurrevad. Trålkvantommet endte på 19.344 tonn, noe som er en økning på 2.600 tonn, snurrevad er opp vel 1.500 tonn til 7.136 tonn. Prisutviklingen var positiv for de ferske landingene der snittprisen var opp 30 øre til kr 8,35 for sløyd hodekappet sei. For den frosne seien var det derimot en negativ prisutvikling der snittprisen gikk ned med kr 1,50 til kr 11,49 pr. kg sløyd hodekappet sei. Mye av prisreduksjonen for den ombordfryste seien skyldes større andel av små sei under 1,2 kg i fangstene i 2012 sammenlignet med 2011.

I tillegg til kvantommet som fremgår av tabell 41, ble det gjennom Norges Råfisklag omsatt 8.795 tonn sei fra utenlandske båter til verdi 50 millioner kroner.

Tabell 38: Kvantums- og verdiutvikling for sei 2003–2012 (tonn rund vekt og millioner kroner)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kvantum	115.400	109.172	101.103	137.019	111.538	101.494	82.576	116.480	88.602	96.061
Verdi	377	382	423	625	555	483	394	662	585	635

Tabell 39: Minsteprisutvikling for sei vinter 2003–2012 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Over 2,3 kg	5,20	5,00	5,00	7,50	8,00	7,50	7,00	7,50	9,50	10,00
1,2 – 2,3 kg	4,30	4,30	4,30	5,20	5,90	5,50	5,40	5,75	7,25	8,00

Tabell 40: Gjennomsnittlig oppnådde priser for fersk og ombordfryst sei omregnet til sløyd uten hode fra norske fartøy 2003–2012 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Fersk sei over 2,3 kg	5,19	5,15	5,88	8,07	8,05	7,41	7,24	8,62	10,06	10,29
Fersk sei 1,2-2,3 kg	4,44	4,55	5,11	6,30	6,47	6,07	6,22	7,28	8,40	8,54
Ombordfryst sei over 2,3 kg	5,60	6,55	10,07	13,00	10,43	9,81	10,69	13,57	14,37	13,81
Ombordfryst sei 1,2-2,3 kg	5,61	6,32	8,02	8,49	8,06	8,91	10,15	12,63	13,70	13,02

Tabell 41: Omsetning av sei fra norske fartøy, redskapsfordelt 2012 (tonn rund vekt, kroner pr. kg og millioner kroner)

	Kvantum			Gjennomsnittspriser (sløyd u/hode)		Verdi
	Fersk	Fryst	Sum	Fersk	Fryst	
Juksa	4.658	–	4.658	9,66	–	33
Line	1.125	–	1.125	9,71	–	8
Snurrevad	6.762	374	7.136	8,52	9,90	45
Garn	16.290	565	16.854	10,14	13,89	128
Autoline	179	160	339	9,33	12,48	3
Trål	1.179	18.165	19.344	7,64	11,46	161
Not	37.696	113	37.809	7,35	7,03	206
Sum	67.889	19.377	87.266	8,35	11,49	585

Det framgår også av tabell 41 at det meste av seien for norske båter fiskes på redskapene not, trål og garn. Enkelte snurrevadbåter fisket også brukbart med sei i lengre perioder, og det var dessuten et juksafiske ut over sommeren og høsten som også må regnes med. Men det er de tre førstnevnte redskapene som er viktigst.

Notfisket ble gjennomført uten behov for dirigering/regulering fra Råfisklagets side. Fisket strakte seg over en lang periode uten utpregede topper, men hvor hovedtyngden av fisket foregikk i perioden mai til august. Den første fangsten ble levert av Vestbas så tidlig som 8. mars til Karlsøybruket på Vannøya. Totalt ble det fisket vel 1.000 tonn sei med not fra 7 fartøy i mars, noe som gav utfordringer da de fleste mottakene enda var fullt opptatt med torskefisket. Fisket foregikk utenfor Troms der seien beitet på loddeinnsiget. I april ble det landet vel 1.500 tonn notsei i lagets distrikt, hvorav 1.000 tonn var fisket på Helgeland/Nordmøre. Første fangst i sør ble levert 11. april av Liaholm. Toppkvantumet kom i juli med 10.700 tonn, hvorav hele 8.300 tonn ble levert i Vest-Finnmark. I uke 28 hadde vi størst aktivitet i notfisket med hele 4.560 tonn i ukekvantum. Den uka ble 3.700 tonn levert til kjøpere i Vest-Finnmark. Totalt 37.810 tonn notsei ble omsatt gjennom Norges Råfisklag i 2012 mot 36.900 tonn året før. Av dette ble 21.300 tonn omsatt til kjøpere i Vest-Finnmark, 8.300 tonn i Troms, 6.100 tonn i området Helgeland-Nordmøre og 1.850 tonn i Øst-Finnmark. Det ble ikke

levert sei til Murmansk i 2012. For fisket i sør var dette en nedgang på vel 3.000 tonn fra året før, Troms økte kraftig med 3.350 tonn sammenlignet med 2011, mens det i Vest-Finnmark holdt seg stabilt på samme kvantum som året før og Øst-Finnmark hadde en økning på knappe 500 tonn. Av totalen på 37.800 tonn ble 33.450 tonn levert rund i bulk, 3.600 tonn ble levert sløyd med hode og nær 700 tonn var låssatt sei som ble levert levende med brønnbåt. Deltakelsen i seinotfisket gikk ned fra 76 fartøy i 2011 til 67 i 2012. Prisene på notseien holdt seg stabilt utover i sesongen, men med en liten negativ trend mot slutten. Gjennomsnittet for rundsei levert i bulk var kr 5,50 pr. kg sesongen sett under ett, mot kr 5,25 pr. kg for tilsvarende året før. Mot slutten av sesongen gikk prisen ned mot kr 5 pr. kg, mens den året før steg med 1 krone mot slutten av sesongen. Totalt for sesongen har størrelsen på omsatt notsei utviklet seg negativt i forhold til året før, med 74 % under 1,6 kg i 2012 mot 64 % året før. En kan også tilføye at andelen under 1,6 kg var oppe i 78 % i 2010. Videre var 24 % ført som 1,6-3,2 kg i 2012 mot 32 % året før, og andelen stor sei over 3,1 kg gikk ned til 1,6 % i 2012 mot 4 % i 2011. Den stabile prisutviklingen og økt kvantum medførte at verdien av notseien økte fra 190 millioner til 206 millioner kroner over de to årene.

Trålfisket etter sei i Råfisklagets distrikt fikk kvantumsmessig et lite løft i 2012, etter at 2011 hadde vært en stor skuffelse. Trålerne klarte i 2012 godt og vel å ta sin

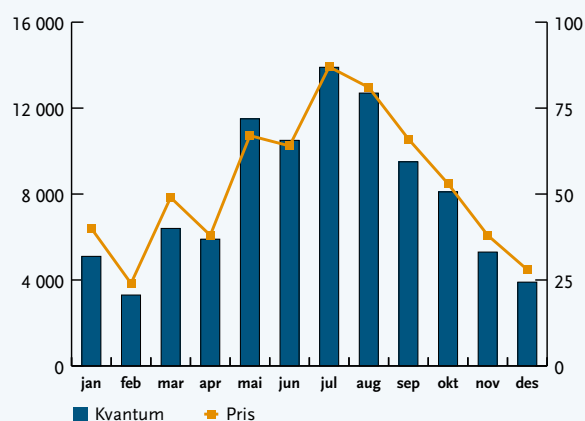

Diagram 16: Omsetning av sei i kvantum og verdi, månedsfordelt 2012 (tonn rund vekt og millioner kroner)

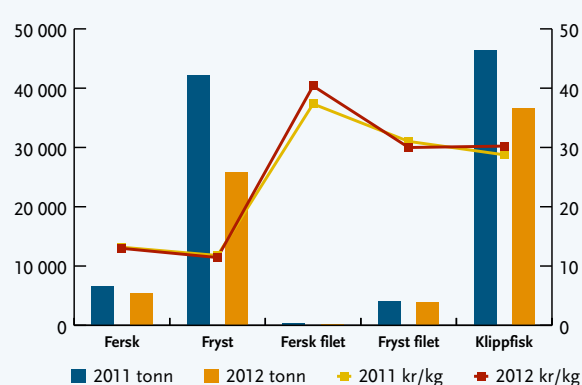

Diagram 17: Eksportutvikling hovedprodukter sei 2011–2012 (tonn og kroner pr. kg) (Kilde: Norges sjomåtråd, mengde er produktvekt og eksportpris er FOB norsk grense)

Tabell 42: Distriktsvis omsetning av sei i kvantum og verdi 2008–2012 (tusen tonn rund vekt og millioner kroner)

Område	Kvantum					Verdi				
	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
Øst-Finnmark	4,4	3,1	3,8	4,3	7,0	20,5	14,5	20,0	25,5	42,8
Vest-Finnmark	30,0	25,3	42,8	26,5	29,0	106,9	88,9	175,4	150,4	171,6
Troms	27,2	24,2	30,4	25,1	30,0	143,7	121,7	204,1	179,6	205
Vesterålen	16,6	12,0	16,8	9,7	10,8	96,5	77,1	128,5	84,0	86,6
Lofoten/Salten	13,4	10,4	12,0	9,3	8,0	69,1	53,8	73,2	66,9	60,8
Øvrige områder	9,9	7,6	10,7	13,7	11,2	46,1	38,2	60,5	78,1	73,3
Sum	101,5	82,6	116,5	88,6	96,01	482,8	394,2	661,7	584,6	635,0

gruppekvote og endte knappe 5.000 tonn over gruppekvoten på 52.540 tonn, mens i 2011 nådde trålerne opp i 54.000 tonn av kvoten på 55.500 tonn nord for 62°N. Fiskeridirektoratets tall viser at totalfangsten av trålsei gikk ned fra 2011 til 2012, mens i Norges Råfisklags distrikt gikk totalfangsten med trål opp 2.600 tonn i samme periode. Dette skyldes at seifisket utenfor Møre sviktet kraftig i 2012. Sør for 62°N ble 22.800 tonn trålsei tatt i 2012, mot 38.100 tonn året før. Omsetningen av trålsei gjennom Norges Råfisklag endte på 19.344 i 2012 mot 16.700 tonn i 2011. Det kan også nevnes at i 2010 ble det landet hele 29.100 tonn.

Markedet for sei

Verdien på seieksporten gikk ned med 22 %, fra 2.164 millioner kroner i 2011 til 1.680 millioner kroner i 2012. Kvantumsmessig var nedgangen enda større, på vel 27 % til nesten 75.000 tonn. Dette i følge statistikk fra Norges sjømatråd.

Klippfisk utgjør over 60 % av seimarkedet verdimesig. I 2012 ble det eksportert 36.585 tonn, en nedgang på nesten 10.000 tonn fra året før, til en verdi på 1.106 millioner kroner mot 1.335 millioner kroner året før. Gjennomsnittsprisen på klippfisk sei økte med 5 %, fra kr 28,75 pr. kg i 2011 til kr 30,23 pr. kg i 2012. Brasil er vårt største marked for klippfisk av stor sei, og mottok i 2012 14.700 tonn til verdi 466 millioner kroner. Dette var, både kvantums- og verdimesig, en nedgang på rundt 20 % fra året før. Gjennomsnittsprisen økte fra kr 30,87 pr. kg i 2011 til kr 31,69 pr. kg i 2012.

Nest etter klippfisk på eksportstatistikken, kom fryst sei med 25.750 tonn til en verdi av nesten 300 millioner kroner i 2012. Fryst sei har en betydelig nedgang fra året før – ned 39 % i volum og 41 % i verdi. Kina er en betydelig mottaker av norsk fryst sei og deler av eksporten dit skipes og registreres via Nederland. Nedgangen i eksportstatistikken fordeler seg med ca. 7.000 tonn på Kina og ca. 10.000 tonn på EU.

Prisutviklingen for klippfisk og saltfisk var positiv,

mens prisen på tørrfisk samt ferske og fryste produkter av sei gikk ned.

Reker (*Pandalus borealis*)

Det ble fisket og omsatt 18.500 tonn reker i Norges Råfisklags distrikt i 2012, inkludert 4.900 tonn fra utenlandske fartøy. Dette er en nedgang på 6.400 tonn fra 24.900 tonn i 2011. Verdien var kr 355.871 tusen.

Hovedsesongen var perioden fra februar til juli, hvor det ble landet 9.300 tonn.

Prisene for fryste industrireker varierte over året fra kr 16,00 til 18,55 pr. kg. Gjennomsnittsprisen på reker til pilling var kr 16,92 i 2012, mot kr 16,67 i 2011. Det vil si en prisoppgang på kr 0,25 eller 1,5 %. Kvantumet gikk ned fra 18.200 tonn i 2011 til 11.400 tonn i 2012.

For kokte skallreker til konsum økte gjennomsnittsprisen fra kr 52,49 pr. kg i 2011 til kr 60,29 pr. kg i 2012, det vil si en prisoppgang på kr 7,80 eller 15 %. Kvantumet gikk opp fra 564 tonn i 2011 til 762 tonn i 2012.

Det var 85 ulike fartøy, fordelt på 11 frysetrålere og 74 ferskrekefartøy, som landet reker i 2012. Dette var en nedgang med 3 frysetrålere fra 2011.

Ombordfryste reker fra norske fartøy ble i 2012 omsatt gjennom obligatoriske auksjoner eller langsiktige leveringsavtaler. Det ble gjennomført 7 auksjoner i 2012. Fangstene ble solgt til tre ulike kjøpere. To av disse kjøperne produserte størsteparten av kvantumet. En kjøper videresolgte direkte til Island.

I Råfisklagets distrikt gikk kvantumet av ferske reker til pilling opp fra 285 tonn i 2011 til 581 tonn i 2012. Kvantumet av ferske kokte reker til handpilling/laking gikk ned fra 128 tonn i 2011 til 56 tonn i 2012.

Norges Råfisklags arbeidsutvalg vedtok i 2012 å sette minsteprisen for kokte reker til konsum fordelt på 2 perioder slik; 28.05.-12.08./ kr 65,00 og 13.08.-19.05./ kr 55,00.

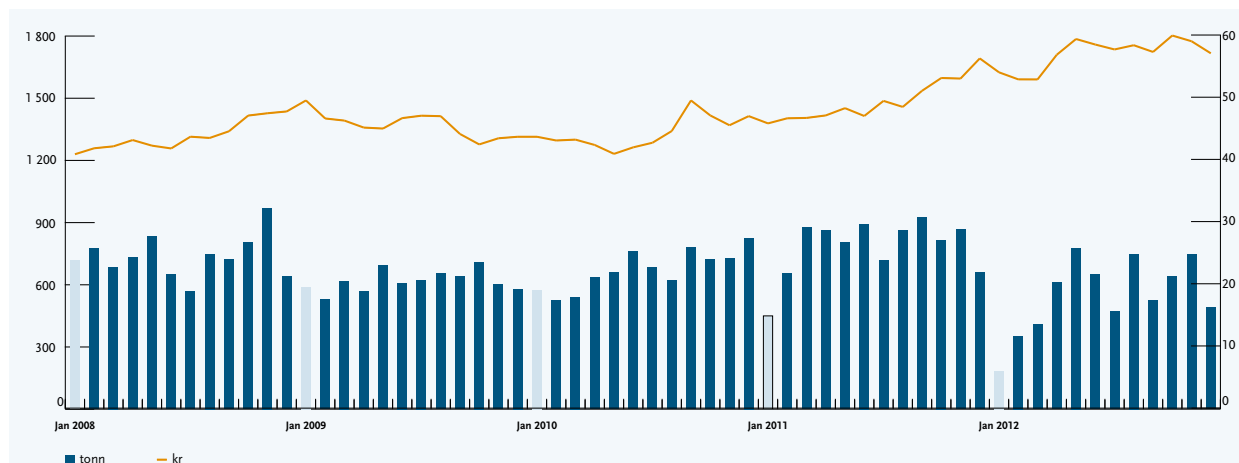

Diagram 18: Norsk eksport av fryste pillede reker pr. måned. Kvantum og gjennomsnittspriser FOB 2008–2012 (tonn og kroner pr. kg)

Markedet for reker

Gjennomsnittsprisen for eksport av fryste pillede reker økte fra kr 49,26 i 2011 til kr 57,67 i 2012. Samtidig falt eksportert volum fra 9.218 tonn i 2011 til 7.717 tonn i 2012. Eksportverdien for reker endte på kr 567 millioner totalt for alle produktgrupper. Hovedmarkedene er Sverige, Storbritannia og Finland for pillede reker, mens hjemmemarkedet tar unna det aller meste av de ferske kokte skallrekene. Prisutviklingen er preget av reduserte tilførsler fra Canada og Grønland og denne situasjonen ser ut til å vedvare frem mot neste sesong. Ferske kokte skallreker har en positiv prisutvikling på grunn av fortsatt lave kvoter og fangst i Nordsjøen/Skagerak.

Gjennom Informasjonsutvalget for reker (IFR) har det totalt blitt brukt kr 0,8 millioner til ekstra markedstiltak i 2012. Aktivitetene gjennomføres som samarbeidsprosjekter med næringsaktørene og Norges sjømatråd, og dette er typisk produktpresentasjoner eller fagseminarer for profesjonelle innkjøpere/beslutningstakere. IFR deltar også

aktivt i International Cold Water Prawn Forum hvor Norge har to representanter i styringsgruppa.

Hovedaktivitetene har vært som følger:

- Oppfølging og vedlikehold av sertifikater og miljødokumentasjon av rekefiskeriene samt veiledning og koordinering for fiskebåter og pilleindustri.
- Markedsovervåkning og rapportering til rekefiskere, fiskesalgslag, faglag, finansinstitusjoner og markedsaktører.
- PR-aktivitet og mediekontakt vedrørende produksjon og markedsforhold.
- Planlegging og gjennomføring av rekeseminarer og produktpresentasjoner sammen med produsenter, eksportører og utvalgte kundegrupper.
- Kontakt og samarbeid med fiskerorganisasjoner i andre produsentland rundt Nord-Atlanteren om markedsovervåkning, dokumentasjon og rapportering.

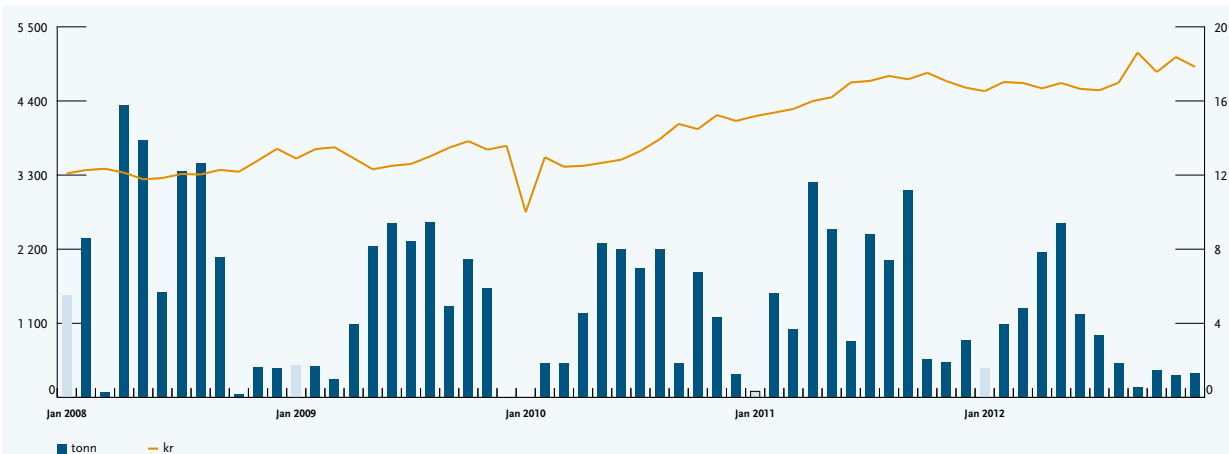

Diagram 19: Fryste reker til pilling pr. måned. Kvantum og gjennomsnittspriser 2008–2012 (tonn og kroner pr. kg)

Tabell 43: Deltakelse i rekefisket fordelt etter fartøyet registreringssted 2008–2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Finnmark	3	6	7	7	5
Troms	22	33	32	32	39
Nordland	27	26	26	26	25
Trøndelag	6	8	7	5	4
Møre	11	16	17	17	12
Øvrig				2	
I alt	69	89	89	89	85

Tabell 44: Norske og utenlandske landinger av reker fordelt på fangstfelt i 2011 og 2012 (tonn)

	2011		2012	
	Norske	Utenlandske	Norske	Utenlandske
Kyst	4.087	444	3.186	769
Barentshavet	5.157	1.783	3.852	2.343
Hopen	1.135		1.769	824
Svalbard	14.500	3.052	4.752	1.005
Totalt	24.879	5.279	13.559	4.941

Tabell 45: Norsk eksport av reker. Gjennomsnittlig eksportverdi pr. kg 2003–2012 (kroner) (Kilde: Norges sjømatråd)

Produkt/market	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Pris råreker til pilling	8,77	10,79	8,61	9,33	12,75	11,96	12,96	13,39	16,58	16,76
Fryste pillede reker	37,06	37,82	37,05	37,91	41,59	43,89	45,5	44,06	49,27	57,67
Pillede reker i lake	55,49	61,68	61,23	59,06	59,44	61,32	63,57	64,42	68,18	77,72
Fryste kokte reker m/skall/Norden	29,20	31,88	31,36	31,05	36,59	31,55	26,73	40,40	42,54	35,46
Ferske kokte reker m/skall/Sverige	46,80	42,90	53,01	54,70	49,97	50,33	54,91	72,13	88,77	95,01

Blåkveite (*Reinhardtius hippoglossoides*)

Det framgår av tabell 46 at kvantum og verdiutviklingen for blåkveite omsatt gjennom Norges Råfisklag i 2012 fortsatte med den positive utviklingen en har hatt de siste årene, og en må tilbake til 1999 for å finne tilsvarende eller større kvantum omsatt blåkveite. Verdimessig ble 2012 også et veldig bra år og verdien for omsatt blåkveite endte på kr 214 millioner. Tall fra Fiskeridirektoratet viser at 4.540 tonn i 2012 kom fra kystflåten direkte-fiske, opp fra 3.840 tonn året før. Tar en med bifangst av blåkveite er kvoten på 4.400 tonn i det direkte kystfisket etter blåkveite overfisket med 300 tonn. Hoveddelen av kystflåten blåkveitekvantum ble omsatt gjennom Norges Råfisklag. Norske trålere fisket og leverte 2.240 tonn blåkveite, hvorav 1.600 tonn ble omsatt gjennom Norges Råfisklag. Konvensjonelle havfiskefartøy endte opp på vel 1.900 tonn, og 1.000 tonn av denne gruppens kvantum ble omsatt gjennom Norges Råfisklag. Totalt fisket norske fartøy 9.100 tonn blåkveite i 2012 og av dette ble vel 7.400 tonn omsatt gjennom Norges Råfisklag.

Videre ble 4.070 tonn blåkveite til en verdi på kr 64 millioner levert av utenlandske fartøy, noe som er en

kraftig økning fra 2011 da utenlandske fartøy leverte 2.700 tonn til en verdi av kr 39 millioner.

Direktefisket etter blåkveite var som vanlig forbeholdt fartøy under 28 meter som fisker med konvensjonelle redskaper. Som i 2011 var fisket ikke begrenset til et fiske sør for 71°30' N. Videre var 4.400 tonn avsatt til dette fisket, fordelt på to perioder med 3.100 tonn i første periode og 1.300 tonn i andre periode. Første periode startet 28. mai, og 2. periode startet 30. juli. Fisket var regulert med maksimalkvoter pr. fartøy på henholdsvis 12,5, 15 og 17,5 tonn rundvekt avhengig av fartøylengde.

På bakgrunn av funn av for høye verdier av fremmedstoffer i blåkveite, ble to områder stengt for fiske etter blåkveite i 2012. Som i 2011 var det et område sørvest for Trænadjupet som ble stengt, samt et område noe lenger nord.

Tall fra Fiskeridirektoratet viser at 441 kystfartøy leverte blåkveite i 2012, mot 368 fartøy i 2011. Den reelle deltakelsen i direktefisket var noe lavere, siden en del fartøy kun har levert blåkveite tatt som bifangst. 177 fartøy fisket opp kvotene sine, i tillegg til 51 fartøy som overfisket kvotene sine. Deltakelsen og fisketakten i første periode var relativt

Tabell 46: Kvantums- og verdiutvikling for blåkveite 2003–2012 (tonn og millioner kroner)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kvantum	8.023	10.482	10.361	7.939	7.345	5.943	6.949	8.021	8.960	11.487
Verdi	109	173	174	147	117	96	111	138	167	214

Tabell 47: Minsteprisutvikling for blåkveite sommer 2003–2012 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Blåkveite, over 2,0 kg	16,25	19,00	20,00	22,00	21,00	18,50	18,50	20,00	21,50	23,00

Tabell 48: Gjennomsnittlig oppnådd pris for fersk og ombordfryst blåkveite sløyd uten hode 2003–2012 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Blåkveite, over 2,0 kg	17,51	20,81	21,42	23,32	21,75	18,75	18,52	20,53	23,25	24,26

Tabell 49: Kvantums- og verdiutvikling for kvitlaks, breiflabb og noen andre fiskearter 2003–2012 (tonn og millioner kroner)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kvitlaks, kvantum	7.475	10.806	15.401	18.711	10.294	10.633	10.030	10.260	10.115	10.713
Kvitlaks, verdi	23	30	40	52	38	38	35	29	38	34
Breiflabb, kvantum	1.432	1.933	1.888	3.121	3.408	3.056	3.366	4.678	4.547	3.211
Breiflabb, verdi	32	44	43	74	82	66	64	91	94	65
Uer, kvantum	6.867	6.254	6.293	6.248	7.190	6.206	7.526	9.069	6.330	5.170
Uer, verdi	46	47	53	56	54	50	49	76	60	45
Lange, kvantum	5.385	5.309	3.593	4.234	4.675	4.721	3.295	4.248	3.600	3.989
Lange, verdi	55	61	35	45	46	42	24	30	27	32
Brosme, kvantum	6.203	5.511	3.732	4.794	5.431	5.505	3.995	4.816	4.295	5.275
Brosme, verdi	41	35	22	32	40	38	23	31	28	35
Steinbit, kvantum	1.609	1.870	2.006	2.430	3.270	2.566	3.841	3.751	5.089	4.735
Steinbit, verdi	10	13	14	18	28	21	26	25	42	38
Kveite, kvantum	465	559	712	1.024	1.221	1.359	1.291	1.571	1.596	1.812
Kveite, verdi	18	22	29	42	50	49	42	50	54	62

høy og fisket ble stoppet 17. juni. Sammenliknet med i 2011, deltok hele 70 flere fartøy i første periode. Også i andre periode var fisketakten høy og fisket ble stoppet med virkning fra 7. august.

Kongekrabbe (*Paralithodes camtschaticus*)

Totalt omsatt kvantum kongekrabbe fra norske og utenlandske fiskefartøy gikk ned fra 1.785 tonn i 2011 til 1.436 tonn i 2012. Verdien av kongekrabben gikk i samme periode ned fra 154 til 118 millioner kroner.

I det norske kongekrabbefisket deltok 688 fartøy og det ble samlet brakt på land 1.405 tonn krabbe til en verdi av 114 millioner kroner.

Gjennomsnittsprisen til fisker gikk ned fra kr 93,16 pr. kg i 2011 til kr 86,23 pr. kg i 2012. I gjennomsnitt for all kongekrabbe omsatt fra norske og utenlandske fartøy i Råfisklagets distrikt, gikk prisen ned fra kr 85,14 pr. kg i 2011 til kr 81,45 pr. kg i 2012.

Kvotebelagt fiske i Øst-Finnmark

Det kvotebelagte kongekrabbefisket ble i 2012/2013 gjennomført uten endringer i reguleringene i forhold til sesongen 2011/2012. Oppstartdatoen for fisket ble også denne

gang satt til 1. august. Heller ikke deltakeradgangen i det kvotebelagte fisket i øst ble endret fra tidligere år.

Totalkvota i 2012/2013 ble redusert i forhold til året før. Kvota ble satt til 800 tonn hannkrabber, 50 tonn hokrabber og 100 tonn skadde hannkrabber. Av dette kvantumet ble det avsatt 33,3 tonn hannkrabber til forskningsformål, 3 tonn hannkrabber til fritidsfiske og 2 tonn hannkrabber til turistfiske.

Fartøykvotene for 2012/2013 ble satt til 2,3 tonn lytefri hannkrabbe for fartøy med eier på blad B i fiskermann-tallet. For fartøy med eier på blad A i manntallet ble kvotene satt til 1,15 tonn lytefri hannkrabbe. Det kunne landes inntil 9 % skadde hannkrabber og 5 % hokrabber, beregnet av fartøyets fangst av lytefri hannkrabbe pr. uke.

Ved fiske med bunngarn eller bunnline med fartøy registrert i merkeregisteret, var det adgang til å ha inntil 5 % bifangst av kongekrabbe i de enkelte fangster og ved landing.

Pris

I prisdrøftelsen med Fiskeri- og havbruksnærings- landsforening (FHL) i forkant av sesongen 2012/2013 ble størrelsesklassene videreført slik de ble vedtatt før

Tabell 50: Minsteprisutvikling vinter og årlig gjennomsnittlig pris for kvitlaks, breiflabb og noen andre fiskearter 2003–2012 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kvitlaks over 300 g til konsum, minstepris*	3,25	3,25	3,55	3,55	3,60	3,60	3,60	3,55	3,70	3,90
Kvitlaks under 300 g til konsum, minstepris*	2,75	2,75	2,50	2,60	2,70	2,70	2,70	2,70	2,90	3,00
Kvitlaks alle størrelser, gj.snitt oppnådd	3,09	2,88	2,70	2,80	3,67	3,59	3,51	2,83	3,71	3,17
Breiflabb-haler over 1,0 kg, minstepris	60,00	58,00	58,00	58,00	58,00	58,00	58,00	54,00	54,00	58,00
Breiflabb-haler over 1,0 kg, gj.snitt oppnådd	60,99	61,57	62,87	63,93	64,95	61,83	56,51	56,16	59,62	59,66
Uer, rund minst 7 hg, minstepris	6,30	6,50	7,50	8,00	9,00	9,00	8,00	8,00	8,50	9,50
Uer, rund alle størrelser, gj.snitt oppnådd	6,85	7,87	9,06	10,03	8,98	9,16	8,32	8,80	10,41	9,79
Kvitlange over 2,0 kg, minstepris	11,50	11,00	9,50	9,00	10,00	10,00	9,50	6,50	7,50	8,50
Kvitlange over 2,0 kg, gj.snitt oppnådd	15,39	16,87	13,92	15,18	13,86	12,48	10,03	9,65	10,51	10,99
Brosme over 2,0 kg, minstepris	8,60	8,60	8,40	7,75	8,50	9,00	8,50	7,50	7,50	8,25
Brosme 1,0-2,0 kg, minstepris	6,50	6,50	6,30	5,75	6,50	7,00	6,50	5,50	5,50	6,25
Brosme over 2,0 kg, gj.snitt oppnådd	9,62	10,16	8,29	9,09	9,90	10,17	9,49	9,84	10,16	9,96
Brosme 1,0-2,0 kg, gj.snitt oppnådd	9,56	8,63	8,33	9,75	10,76	9,58	7,79	8,84	9,42	9,68
Flekksteinbit over 3,0 kg, minstepris	10,00	10,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	10,00	10,00	10,00
Gråsteinbit over 1,0 kg, minstepris	9,00	9,00	11,00	11,00	11,00	11,00	11,00	9,00	9,00	9,00
Flekksteinbit over 3,0 kg, gj.snitt oppnådd	12,17	12,63	13,08	15,42	15,55	14,61	11,32	12,37	14,65	14,82
Gråsteinbit over 1,0 kg, gj.snitt oppnådd	9,50	10,67	11,13	11,56	10,82	10,83	9,55	9,00	10,00	9,58

*) Vektgrensen for kvitlaks var 400 g til og med sesongen 2007. Fra og med sesongen 2010 ble den minste vektclassen for kvitlaks splittet i under 220 gram og 220-300 gram

Tabell 51: Kvantums- og verdiutvikling for kongekrabbe 2003–2012 (tonn og millioner kroner)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kvantum	1.218	1.466	1.571	1.733	1.627	5.245	6.112	1.931	1.785	1.436
Verdi	93	100	100	119	98	142	155	89	154	118

sesongen 2011/2012. De ulike minsteprisene som ble gjeldende etter drøftelsene med FHL framgår av tabell 52.

Fisket

Fra norske fartøy som deltok i det kvotebelagte fisket som startet 1. august, ble det fram til 31. desember 2012 landet 1.020 tonn utilvirket fersk kongekrabbe. I hele beretningsåret ble det landet 1.121 tonn utilvirket fersk kvotebelagt kongekrabbe til en verdi av 96,7 millioner kroner. I dette kvantumet inngår et kvantum på 101 tonn som er en del av det kvotebelagte fisket for 2011, der fangstperioden varte ut juli 2012. Det ble registrert landinger fra 485 fartøy i det kvotebelagte fisket i hele 2012.

Kongekrabbefisket utenfor det kvotebelagte området

Nedgangen i fangstmengden som startet i 2010 fortsatte i 2012. Mye av dette skyldes utvidelsen av det kvotebelagte området ut til N 70°30, samt at det frie området innerst i Porsangerfjorden ble innlemmet i det kvotebelagte området fra og med 21. juni 2010. I fisket utenfor det kvotebelagte området ble det i 2012 landet til sammen 284 tonn kongekrabbe, mot tilsvarende tall i 2011 på 354 tonn og i 2010 på 909 tonn. Verdien av fisket utenfor det kvotebelagte området i 2012 var 17,7 millioner kroner, mot tilsvarende tall i 2011 på 24 millioner kroner. I det frie fisket ble det registrert landinger fra 203 fartøy i 2012.

Markedet for kongekrabbe

Gjennomsnittsprisen for eksport av fryst kongekrabbe falt fra kr 186,54 pr. kg i 2011 til kr 178,10 pr. kg i 2012. Eksportert volum ble i samme periode redusert fra

Tabell 52: Minstepriser for kongekrabbe omsatt fra og med 1. august 2012 (kroner pr. kg)

Produkt/fiskeri	Minstepris
Hannkrabbe over 3,2 kg	86,-
Hannkrabbe 2,2 – 3,2 kg	67,-
Hannkrabbe 1,6 – 2,2 kg *)	40,-
Hannkrabbe 0,8 - 1,6 kg (kun i uregulert fiske)	20,-
Skadd hannkrabbe o/3,2 kg	41,-
Skadd hannkrabbe 2,2 – 3,2 kg	30,-
Skadd hannkrabbe 1,6 - 2,2 kg*)	23,-
Skadd hannkrabbe 0,8 – 1,6 kg (kun i uregulert fiske)	13,-
Hunnkrabbe – alle størrelser (gjelder krabbe over 0,8 kg i uregulert og over minstemål i regulert fiske)	30,-
Krabbe hann og hunn under 0,8 kg (kun i uregulert fiske)	**

*) Vektgrensen 1,6 kg var gjeldende for all krabbe over minstemål i det kvotebelagte fisket.

**) For kongekrabbe under 0,8 kg var det ikke fastsatt minstepris (fri prisdannelse).

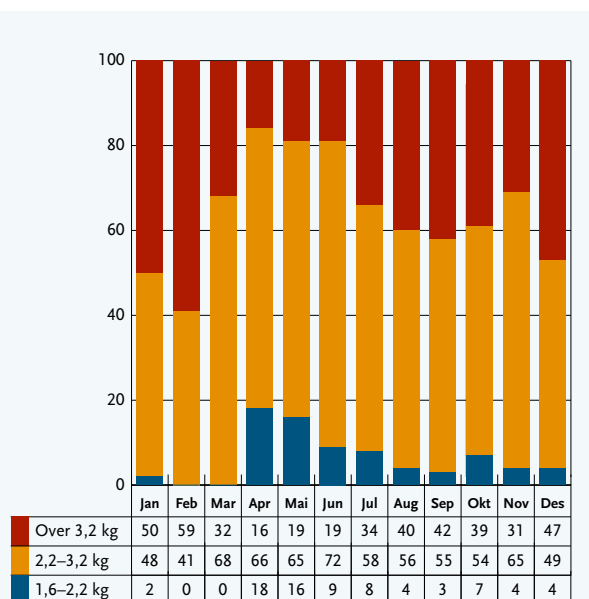

Diagram 20: Størrelsessammensetning for kongekrabbe, hann, i det kvotebelagte fisket 2012 (prosent)

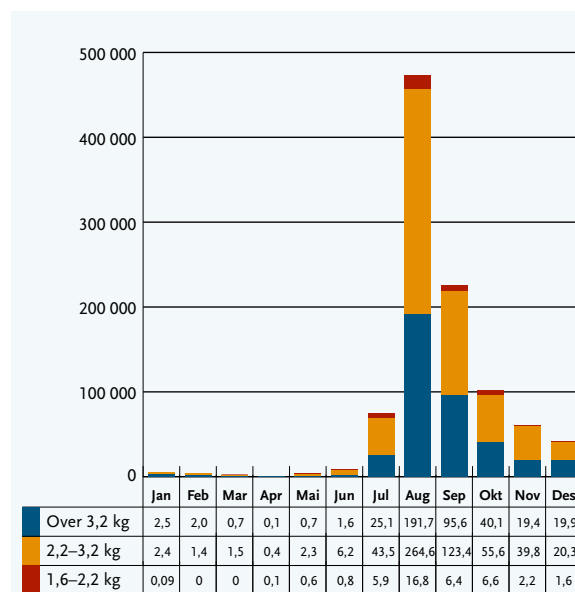

Diagram 21: Fangst pr. måned i det kvotebelagte fisket 2012 (tonn)

Tabell 53: Gjennomsnittlig oppnådd pris for kongekrabbe utenfor det kvotebelagte fisket 2008–2012 (kroner pr. kg)

Art	2008	2009	2010	2011	2012
Kongekrabbe	19,89	19,45	26,26	54,15	62,55

Tabell 54: Minsteprisutvikling for kongekrabbe landet under det kvotebelagte fisket og i det frie fisket sesongene 2009–2012 (kroner pr. kg)

År	Kongekrabbe
2009	Hannkrabbe over 3,7 kg: 52,00
	Hannkrabbe 2,2-3,7 kg: 35,00
	Hannkrabbe 0,8-2,2 kg: 14,00
	Hunnkrabbe over 0,8 kg: 11,00
	Skadd hannkrabbe over 3,7 kg: 35,00
	Skadd hannkrabbe 2,2-3,7 kg: 20,00
	Skadd hannkrabbe: 0,8-2,2 kg: 10,00
2010 (2. gangs drøftelse)	Hannkrabbe over 3,7 kg: 80,00
	Hannkrabbe 2,2-3,7 kg: 60,00
	Hannkrabbe 0,8-2,2 kg: 25,00 (kun i det uregulerte fiske)
	Hunnkrabbe over 0,8 kg: 20,00 (over minstemål i regulert fiske)
	Skadd hannkrabbe over 3,7 kg: 38,00
	Skadd hannkrabbe 2,2-3,7 kg: 23,00
	Skadd hannkrabbe: 0,8-2,2 kg: 15,00 (kun i det uregulerte fiske)
2011	Hannkrabbe over 3,2 kg: 84,00
	Hannkrabbe 2,2-3,2 kg: 63,00
	Hannkrabbe 1,6-2,2 kg: 38,00
	Hannkrabbe 0,8-1,6 kg: 20,00 (kun i uregulert fiske)
	Hunnkrabbe alle størrelser: 25,00 (gjelder krabbe over 0,8 kg i uregulert og over minstemål i regulert fiske)
	Skadd hannkrabbe over 3,2 kg: 38,00
	Skadd hannkrabbe 2,2-3,2 kg: 25,00
2012	Skadd hannkrabbe 1,6-2,2 kg: 20,00
	Skadd hannkrabbe 0,8-1,6 kg: 12,00 (kun i uregulert fiske)
	Krabbe hann og hunn under 0,8 kg (kun i uregulert fiske): Fri prisdannelse
	Hannkrabbe over 3,2 kg: 86,00
	Hannkrabbe 2,2-3,2 kg: 67,00
	Hannkrabbe 1,6-2,2 kg: 40,00
	Hannkrabbe 0,8-1,6 kg: 20,00 (kun i uregulert fiske)
2012	Hunnkrabbe alle størrelser: 30,00 (gjelder krabbe over 0,8 kg i uregulert og over minstemål i regulert fiske)
	Skadd hannkrabbe over 3,2 kg: 41,00
	Skadd hannkrabbe 2,2-3,2 kg: 30,00
	Skadd hannkrabbe 1,6-2,2 kg: 23,00
	Skadd hannkrabbe 0,8-1,6 kg: 13,00 (kun i uregulert fiske)

739 tonn i 2011 til 613 tonn i 2012, noe som er i tråd med forventningene på grunn av redusert kvote. Produsenter og eksportører av fryst kongekrabbe ga i løpet av høsten tilbakemelding om at produktene var vanskelig å selge i hovedmarkedene på grunn av fallende konsum og økt IUU-fiske i russisk sone i Stillehavet. Eksporten av fersk/levende kongekrabbe hadde likevel i samme periode en svært positiv utvikling både i volum og pris.

Markedet for fryst kongekrabbe har de siste årene vært preget av reduserte tilførsler og stigende globale priser. Høsten 2012 viser importstatistikk for Japan og USA at tilførslene igjen øker til tross for at kvotene både i Alaska og Russland er på et stabilt og relativt lavt nivå. Denne utviklingen vil kunne skape usikkerhet i norsk kongekrabbenæring fram mot neste sesong.

Taskekrabbe (*Cancer pagurus*)

Taskekrabbefisket foregår fra Averøy på Nordmøre i sør til Salten i nord. Taskekrabbefisket hadde en positiv utvikling fra 2009 til 2010, men gikk noe tilbake i 2011 og 2012. Kvantumet i 2012 endte på 3.379 tonn, mot 3.884 tonn i 2011, en reduksjon på 105 tonn eller 3 %.

Svikten i fisket har hatt den samme utviklingen i UK og Irland, hvor fisket også har gått vesentlig tilbake de siste to år.

Verdien endte på 30 millioner kroner i 2012, mot 32 millioner kroner i 2011. Det var et fritt fiske i 2012 som i de 2 foregående årene. Omsetningen gikk meget bra både

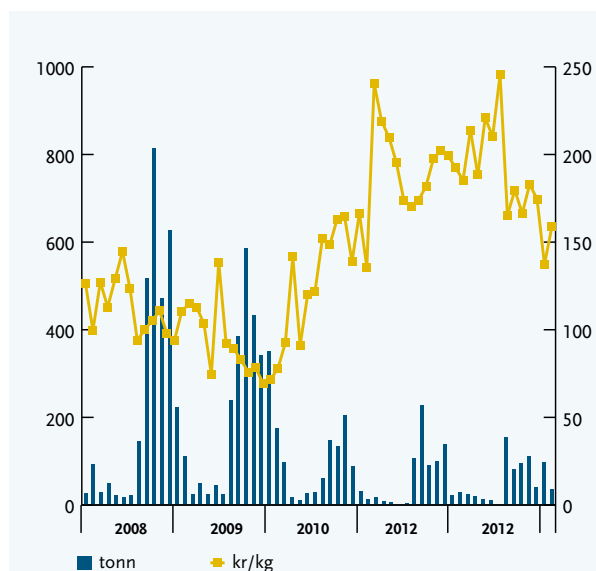
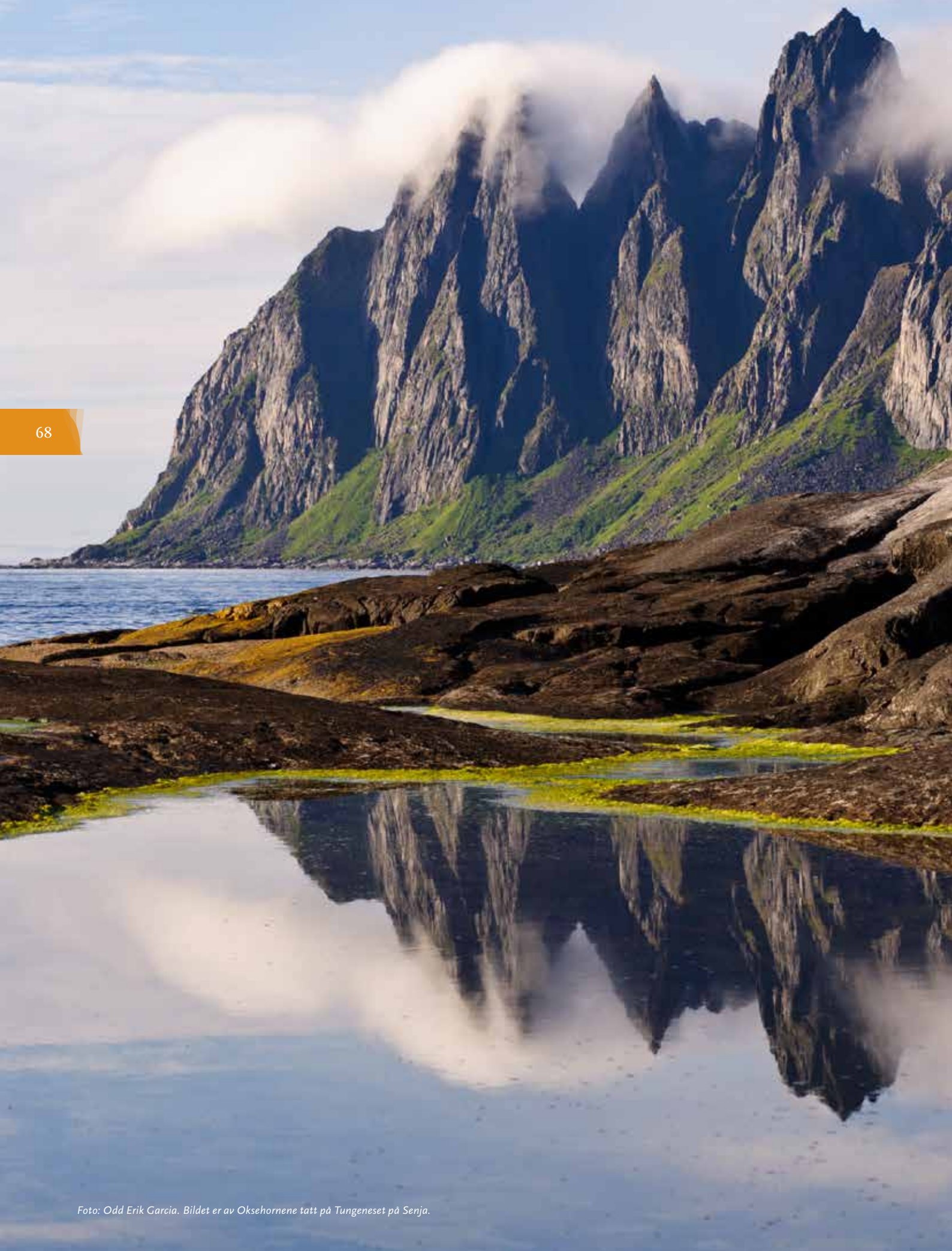

Diagram 22: Eksport av fryst kongekrabbe 2008–2012 (tonn og kroner pr. kg)

Tabell 55: Gjennomsnittlig oppnådd pris for fryst kongekrabbe fra det regulerte fisket og eksportpris 2003–2012 (kroner pr. kg)

Art	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Råvarepris	71,54	63,19	58,30	49,42	51,34	34,00	35,19	62,65	93,14	86,23
Eksportpris	159,56	132,92	130,29	124,80	113,51	103,56	101,27	119,09	186,54	178,10

innenlands og på eksport, og etterspørselen etter ferske og fryste krabbeprodukter var større enn tilgangen på råstøff.

Av tabell 56 på side 69 fremkommer landet kvantum av taskekrabbe i 2012. Tabell 57 viser kvantumsutvikling pr. område. I 2012 fikk man en økning i områdene Vesterålen og i Nord-Trøndelag, mens det var nedgang i de andre områdene sammenlignet med 2011.

Deltakelsen i taskekrabbefisket endte på 216 båter, samme nivå som i 2011. Antallet krabbekjøpere har også vært stabilt de siste årene. I 2012 var det totalt 7 kjøpere som kjøpte taskekrabbe. I tillegg var 23 mottaksstasjoner i aktivitet. Den største kjøperen ligger i Sør-Trøndelag og tar i mot 65-70 % av all taskekrabbe som blir omsatt i Råfisklagets distrikt. Denne kjøperen tar i mot krabbe fra mottaksstasjoner fra Averøy i sør til Myre i Vesterålen i nord.

Produksjonen av taskekrabbe er blitt mer sentralisert. Dette gjør krabbenæringen svært avhengig av føringsmidler. I 2012-sesongen gikk det med 2,3 millioner kroner til føring av taskekrabbe. Den opprinnelige føringspotten var på 2 millioner kroner, resterende ble dekt opp av egenandel fra fiskerne med 25 øre pr. kg. Egenandelen til fisker ble senere tilbakebetalt ved årets slutt.

I 2012 var minsteprisen for taskekrabbe kr 8,60 pr. kg. Dette var en økning med 50 øre fra sesongen 2011.

Omsetningen av taskekrabbe har vært god i innenlands-markedet. Dette er et marked som er i vekst. Eksportkvantumet av fryste og ferske produkter av taskekrabbe endte på totalt 676 tonn, mot 1.229 tonn i 2011, en nedgang på 553 tonn eller 45 %. Eksportverdien i samme periode gikk ned med 32 %, fra 46 millioner til 32 millioner kroner.

Eksport av fryste krabbeprodukter endte på 644 tonn i 2012 mot 1.151 tonn i 2011 – en nedgang på 44 %. Gjennomsnittsprisen på eksport av fryste krabbeprodukter gikk imidlertid opp fra kr 36,68 pr. kg i 2011 til kr 46,58 pr. kg i 2012 – en økning på 27 %. For eksport av fryste produkter er Frankrike størst med 394 tonn til en snittpris på kr 41,89 pr. kg i 2012, mot 665 tonn til kr 39,24 pr. kg i 2011.

Eksport av ferske krabbeprodukter endte på 32 tonn i 2012 mot 78 tonn i 2011 – en reduksjon på 33 %. Gjennomsnittsprisen endte på kr 52,14 pr. kg i 2012 mot kr 54,21 pr. kg i 2011, en nedgang på 4 %. Eksporten av ferske krabber var størst til Sverige med rundt 31 tonn i 2012 mot 46 tonn i 2011 – en nedgang på 33 %. Prisene i Sverige gikk i gjennomsnitt ned med ca. kr 2,00 pr. kg.

Årsaken til at eksporten har gått tilbake har sammenheng med at det var et vesentlig dårligere fiske i 2012 sammenlignet med sesongen 2011, samt at omsetningen i innenlandsmarkedet har hatt en økning.

Tabell 56: Kvantums- og verdiutvikling for taskekrabbe 2003–2012 (tonn og millioner kroner)

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kvantum	3.782	4.034	4.473	5.083	7.024	4.383	3.704	4.438	3.884	3.379
Verdi	29	30	33	39	56	33	28	34	32	30

Tabell 57: Kvantums- og verdiutvikling for taskekrabbe fordelt på de viktigste fangstområder 2008–2012 (tonn og tusen kroner)

Område	Kvantum					Verdi				
	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
Vesterålen					87					764
Salten/Lofoten	882	629	428	493	429	6.483	4.690	3.152	3.988	3.779
Helgeland	1.077	979	1.320	1.042	789	7.761	7.058	9.864	8.517	6.783
Nord-Trøndelag	124	81	279	191	328	763	578	2.059	1.544	2.938
Sør-Trøndelag	2.016	1.732	2.143	1.849	1469	15.385	13.371	16.613	15.473	13.287
Nordmøre	284	283	268	307	276	2.103	2.111	2.023	2.520	2.361

Tabell 58: Minsteprisutvikling for taskekrabbe 2004–2012 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hunkrabbe minst 13 cm til konsum	7,50	7,65	8,00	8,35	7,80	7,80	7,50	8,10	8,60
Hankrabbe minst 13 cm til konsum	7,00	7,00	7,35	7,65	7,25	7,25	7,50	8,10	8,60

Tabell 59: Gjennomsnittlig oppnådd pris for taskekrabbe 2004–2012 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Taskekrabbe over 13 cm	7,47	7,46	7,69	7,94	7,42	7,51	7,60	8,26	8,85

Vågekval (*Balaenoptera acutorostrata*)

I 2012 var det 20 fartøy som hadde konsesjon for vågehvalfangst, hvorav 18 deltok i fangsten. Norske fartøy kunne fange til sammen 1.286 vågekval. Det var fri fangst innenfor totalkvota. Fangstperioden var satt fra og med 1. april til og med 31. august. Senere ble perioden forlenget til 15. og 30. september.

Regulering av fangst

Råfisklaget bestemte at fangsten skulle reguleres på samme måte som i 2011, med fartøykvoter basert på lengde, samt anledning til sjølproduksjon.

Fangst

Det ble fanget til sammen 465 vågekval, som fordelte seg slik på fangstfelt:

- 220 vågekval i IWC-områdene Vestfjorden (EW) og Nordsjøen (EN)
- 245 vågekval i IWC-området Barentshavet (ESB)

For å få fangsten tidligst mulig i gang, ble det bestemt at vågekval fanget før 28. mai skulle holdes utenom fartøykvotereguleringen, jfr. rundskriv nr. 31/2011. Dette resulterte i at flere fartøy kom tidlig i gang med fangsten i 2012. Det ble i den sammenheng fanget og levert tilsammen ca. 45 tonn kvalkjøtt, hvorav ca. 17,5 tonn fra fartøy som driver egenproduksjon og som ikke var regulert med fartøykvote.

I Nordsjøen ble det i 2012 fanget ca. 25 vågekval. Etter hvert trakk fartøyene nordover, hvor fangsten fortsatte på kysten av Troms/Finnmark samt i området Spitsbergen/Bjørnøya. Det ble i år ikke fanget kval i IWC-området Jan Mayen (CM).

Til tross for tidlig fangststart for flere fartøy, fikk man

ikke den uttelling man hadde håpet på. Dårlig vær, lave sjøtemperaturer samt lite åte, må ta en god del av skylda for dette. Det var i perioder lite kval å observere på fangstfelt hvor det normalt er kval.

Som følge av utviklingen i kvalfangsten, ble kvota fra og med 1. juni økt med 10 tonn for fartøy som fangstet på Spitsbergen og 5 tonn for fartøy i kystfangst. Den negative utviklingen i kvalfangsten fortsatte. Råfisklaget fikk henvendelser fra kjøpere som mente de kom til å få for lite kjøtt til produksjon. Fra og med 20. juni ble omsetningskvotene opphevet, slik at de som eventuelt kom inn for levering kunne legge ut på ny tur, eller fortsette fangsten.

Fangst av vågekval fordelt pr. måned

År	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Total
2012	3	115	259	51	36	1	465
2011	3	202	239	58	31	0	533

Omsetning

Seks fartøy inngikk skriftlige leveringsavtaler med kjøpere, mens andre hadde en muntlig avtale. Seks fartøy overtok og produserte egen fangst. To av disse leverte utenom Norges Råfisklags omsetningsområde. To fartøy som hadde tillatelse for fangst av vågekval deltok ikke.

I Råfisklagets distrikt ble det i 2012 omsatt 523 tonn kvalkjøtt til en førstehandsverdi på 17,9 millioner kroner (gjennomsnittspris kr 34,04 pr. kg). Omsetningen i andre fiskesalgslag utgjorde 66 tonn kvalkjøtt til en verdi av 2,1 millioner kroner (gjennomsnittspris kr 32,00 pr. kg).

Høyeste oppnådde pris til fanger ble kr 51,00 pr. kg.

Tabell 60: Kvantums- og verdiutvikling for vågekvalkjøtt og –spekk/finner 2003–2012

Norges Råfisklag	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kvantum kjøtt (tonn)	753	615	743	620	622	557	474	530	549	523
Kvantum spekk (tonn)	3	0	0	9	0	0	0	0	0	0
Sum kvantum (tonn)	756	615	743	629	622	557	474	530	549	523
Verdi kjøtt (tusen kr)	22.148	18.117	21.604	18.787	19.790	17.545	15.312	17.051	17.562	17.803
Verdi spekk (tusen kr)	3	0	0	45	0	3	0	0	0	
Sum verdi (tusen kr)	22.151	18.117	21.604	18.832	19.790	17.548	15.312	17.051	17.562	17.803
Nasjonal kvote (stk)	711	670	796	1.052	1.052	1.052	885	1.286	1.286	1286
Nasjonal fangst (stk)	647	543	639	545	593	535	483	468	533	465
Landinger Norges Råfisklag (stk)	544	483	573	495	499	445	396	397	453	387

Tabell 61: Minsteprisutvikling for kvalkjøtt sesongen 2003–2012 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kvalkjøtt til konsum	29,25	29,00	29,00	30,00 29,00*	29,50	32,00 30,00**	30,50	31,50	31,50	32,00

*) Minsteprisen for kvalkjøtt ble i 2006 satt til kr 30,00 t.o.m. 7. mai og kr 29,00 f. o. m. 8. mai og ut sesongen.

**) Minsteprisen for kvalkjøtt ble i 2008 satt til kr 32,00 t.o.m. 1. juli og kr 30,00 f. o. m. 2. juni og ut sesongen.

Merkeforeningen Norsk Hval

I og med at Markedsrådet for hval er omdannet til Merkeforeningen Norsk Hval, ble det i 2012 ikke trukket for reklameavgift.

Sjølproduksjon av tørrfisk

Nedgangen i sjølproduksjonen av tørrfisk fortsatte i 2012. Etter et rekordhøyt produksjonskvantum med påfølgende omsetningsproblemer i 2010, gikk sjølproduksjonen ned i 2011 og i 2012. God avsetning gjorde at mange foretrakk å selge fangstene sine ferske, men også skjerpede krav fra Mattilsynet til sjølproduksjon, som ble innført i 2011, har ført til en produksjonsnedgang.

Totalt omsatt kvantum sjølprodusert tørrfisk endte på 196 tonn i 2012, noe som er en nedgang på 34 tonn fra 2011.

Minsteprisen for torsk av prima kvalitet ble videreført fra 2011 med kr 77,00 pr. kg for den minste størrelsen, men økte med kr 1 pr. kg til henholdsvis kr 85,00 og 95,00 kr for de to største størrelsene. For alle andre sorteringer torsk var det ingen økning, bortsett fra for frostskalet som økte med kr 10 til ny minstepris kr 40,00 pr. kg. For andre arter var det liten eller ingen økning i minsteprisene.

Gjennomsnittsprisen for sjølprodusert tørket torsk gikk ned med vel kr 1 pr. kg fra 2011 til 2012, fra kr 91,30 til kr 90,25 pr. kg.

Antall involverte yrkes- og fritidsfiskere var 381 i 2010, 221 i 2011 og 237 i 2012.

Kontrollordninger

Salgslagets kontrollplikt og kontrollansvar er nedfelt i Råfisklovens § 7, Havressurslovas

§ 48, forskrift om salgslagenes kontrollplikt og Norges Råfisklags egne forretningsregler. Kontrollen omfatter henholdsvis innkjøps-/salgskontroll hos registrerte kjøpere i Råfisklagets distrikt, kvote-/bifangstkontroll samt kontroll med salgslagets egne bestemmelser.

I beretningsåret utgjorde avdelingen 7 årsverk. Det benyttes også personellressurser fra IT og økonomiavdelingen til blant annet kvotekontroll. I tillegg til dette brukes det personellressurser ved regionkontorene til bla informasjon til næringsaktørene. Totalt ble det benyttet ca. 8,5 årsverk tilknyttet kontrollavdelingen i 2011.

Avdeling for ressurs og miljø

Viktige oppgaver for avdelingen er vanlig ressurskontroll, veiledning og kvalitetsfremmende tiltak. Avdelingen har også ansvaret for gjennomføringen av kvotekontroll for alle fartøy registrert i Råfisklagets distrikt.

Ved gjennomføring av ressurskontrollen er Råfisklagets kontrollører fysisk til stede under landing av fisk. Her blir alle rutiner ved mottak av fisk kontrollert og det påses at kjøp/salg blir utført iht. gjeldende bestemmelser.

Avdelingen arbeider mye med forskjellige prosjekter for bedring av kvaliteten på fisk og fiskevarer som omsettes i lagets distrikt. Avdelingen tilbyr også tjenester i form av tineprøver av ombordfryste reker og ombordfryst fisk, sistnevnte etter avtale med Råfisklagets auksjonsavdeling.

Tabell 62: Nasjonale tall for fangst og omsetning av vågekvalkjøtt og – spekk/finner 2003–2012

Norge totalt:	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nasjonal kvote (stk)	711	670	796	1.052	1.052	1.052	885	1.286	1286	1286
Nasjonal fangst (stk)	647	543	639	545	593	535	483	468	533	465
Fartøy i fangst (stk)	34	34	32	28	29	28	21	18	19	18
Kvantum kjøtt (tonn)	894	704	834	690	763	698	599	632	642	589
Gjennomsnittspris kjøtt pr. kg	29,40	29,41	29,05	30,11	31,60	32,06	32,38	32,06	31,94	33,83
Kvantum spekk (tonn)	3	0	0	9	0	0,238	0	0	0	0
Gjennomsnittspris spekk pr. kg (kr)	0,98	0	0	5,00	0	13,05	0	0	0	0
Av forannevnte kvantum kjøtt ble det omsatt gjennom Norges Råfisklag (tonn)	753	615	743	620	622	557	474	530	549	523

Tabell 63: Omsatt kvantum av sjølproduksjon av tørrfisk 2008–2012 (tonn tørr vekt og kroner for tørrfisk)

Kvantum og pris	2008	2009	2010	2011	2012
Kvantum torsk	187	314	421	176	137
Gjennomsnittspris torsk pr. kg	107,44	60,26	63,74	91,30	90,25
Kvantum sei	92	38	52	38	43
Gjennomsnittspris sei pr. kg	39,47	36,50	37,23	54,17	53,55
Kvantum annen fisk	17	15	23	15	16
Gjennomsnittspris annen fisk pr. kg	40,66	29,84	37,27	54,28	53,13

Beretningsperioden

I beretningsperioden har avdelingen hatt et nært og godt samarbeid med flere andre kontrollinstanser. Vi har faste samarbeidskontroller med Fiskeridirektoratet, Kystvakten og Justervesenet, og har felles utveksling av nødvendig informasjon for å kunne utføre kontrollvirksomheten på en best mulig måte.

I ressurskontrollen brukes systemet for strategisk risikovurdering. Dette blir gjort i samarbeid med Fiskeridirektoratet og baseres på felles prinsipper. Gjennom dette systemet er det utarbeidet en felles nasjonal plan for strategisk risikovurdering av ressurskontrollen.

Ved gjennomføring av ressurskontroll følger kontrollørene de vanlige fiskeriene fra nord til sør. Et viktig fokus har vært rett bruk av sluttseddel både med hensyn til krav til utfylling og innsending, men også at det er korrekte opplysninger på seddelen.

Kontrollavdelingen har i 2011 brukt ekstra ressurser på arbeid med forsøk på heving av kvaliteten på fisk som landes og omsettes gjennom Råfisklaget. Avdelingen har vært involvert i flere prosjekter, blant annet Skreikampanjen, Varangerkrabbe og opplæring i detaljvarehandelen. Avdelingen har også drevet generell informasjonsvirksomhet om kvalitet, i form av kurs og møter med næringsaktørene. Arbeidet med kvalitetsfremmende tiltak er stadig økende og våre tjenester etterspørres i flere sammenhenger. I dette arbeidet har vi god kontakt og godt samarbeid med Mattilsynet.

Tabell 64: Kontrollomfang 2010 og 2012

	2010	2011	2012
Seddelkontroll	146	120	106
Mottakskontroll	247	161	227
Vektkontroll	145	131	169
Fullkontroll	144	126	96
Fangstkontroll	–	–	3
Sum	682	538	601

Styrets markedsmidler

Styret setter årlig av bevilgninger til markedstiltak. Markedsbevilgningene håndteres administrativt, men styrets arbeidsutvalg bidrar til overordnede prioriteringer og får referert bevilgninger og avslag. Bevilgningene brukes til markedsføring, kvalitetstiltak og produktutvikling med sikte på å fremme salget og øke verdien av produkter av arter som Råfisklaget har omsetningsretten til. Profilerings av Norges Råfisklag er også en del av utvalgets arbeidsområder.

Innretningen for midlene har vært stabil over noen år. Råfisklaget ønsker å prioritere prosjekter som fokuserer på minimum én av de følgende: Kvalitetsarbeid, tiltak innenfor innenlandsomsetningen som også bidrar til

fiskerinæringas omdømme, arter som står markedsmessig svakt, verdikjedeprosjekter, regionale matsatsinger, mat og reiseliv, bærekraftig forvaltning med sporing av ferskhet og lovlig fanget fisk og merkevarerbygging for sjømatprodukter med lansering av nye produkter og ny design. Med disse forutsetningene i bunn kan laget bidra til:

- Markedsprosjekter sammen med sjømatleverandører i forbrukermarkedet.
- Utvikling av nye markeder.
- Markedsreiser for fiskere sammen med produsent eller eksportør.
- Prosjekter med fokus på regional mat og reiseliv.
- Profilerings av sjømat på arrangementer rettet mot ungdom.

I 2012 tok Norges Råfisklag initiativ til et spleiselag og felles markedsløft i forbindelse med økte kvoter på torsk i 2013. Med på laget fikk vi Fiskeri- og kystdepartementet, Sunnmøre og Romsdals fiskesalslag og Norges sjømatråd. De ekstraordinære midlene blir investert gjennom Sjømatrådet sine aktiviteter i 2013.

Råfisklagets medvirkning gjennom styrets markedsmidler bidrar til et nært samarbeid med bedrifter og organisasjoner i næringen. På svært mange områder har alle aktørene i verdikjeden felles visjoner og mål. Det er viktig for Råfisklaget å arbeide med markedsprosjekter og vise ansvar for hele verdikjeden. Det totalbeløp som bevilges hvert år, er beskjedent i den store sammenhengen, men kan ha stor betydning for gjennomføringen av enkeltprosjekter. I tillegg er virksomheten med på å sette fokus på markedsarbeid, og det bidrar til markedskunnskap internt i salgslaget.

Økonomi

Oppgjør gjennom laget

Det har i 2012 vært foretatt oppgjør for fangster til en verdi av om lag 5,7 milliarder kroner til norske fiskere som har levert fangst i Norges Råfisklags distrikt. Totalt ble det foretatt ca. 160 tusen oppgjør.

Med innsendte sluttsedler som grunnlag, garanterer Norges Råfisklag oppgjør for alle leveranser fra norske fiskere. Oppgjørstiden til fisker er 15 dager etter at fangsten er levert. Dette bidrar til å sikre fiskernes økonomi og likviditet, og sikrer like leveringsvilkår og oppgjørsvilkår for alle. Oppgjørsordning bidrar også til like konkurransevilkår og betingelser for industrien.

Den etablerte statlige garantirammen på 320 millioner ble videreført inn i 2012 med opprettholdelse av kreditiden for industriens råstoffkjøp på 28 dager. Den statlige garantirammen var vedtatt avvirket i løpet av 2012, og etter juni måned ble det iverksatt en gradvis nedtrapping av garantirammen.

Oppgjørsordningen for fiskerne har høy prioritet i Norges Råfisklag. Det satses store ressurser på å opprettholde nøyaktighet, punktlighet og service for fiskerne gjennom denne rutinen. Oppgjørsordningen er en unik

Foto: Charles A. Aas

tjeneste. Kommer fiskekjøperen i økonomiske vanskeligheter, unngår fiskerne gjennom oppgjørsordningen risikoen for å bli påført et økonomisk tap. Dette viser hvilket økonomisk sikkerhetssystem fiskerne har gjennom Norges Råfisklag. Sammen med Råfisklagskortet er denne tjenesten i dag det beste og mest fleksible oppgjørssystemet for norske fiskere.

I rutinen for oppgjør tilbys det betalingsformidling der fisker selv kan bestemme at oppgjøret skal fordeles til ulike kontoer og betalingsmottakere. Fiskere kan inngå avtaler med leverandører av redskap, bunkers, proviant, etc., om at betaling kan foretas ved trekk i oppgjøret fra Råfisklaget. Det må da utstedes en transporterklæring som hentes fra Råfisklagets web-sider. Denne sendes inn til Råfisklaget som gjennomfører trekkene. Dette gir fiskeren større kredittmulighet i driftssituasjonen.

Råfisklagskortet er et nyttig tilbud innenfor Råfisklagets oppgjørsordning, og det er utviklet en funksjon som gir fiskerne adgang til fangstens verdi tidligere. Straks sluttseddelen er registrert og godkjent hos Råfisklaget utløses det automatisk en kreditttramme på fiskers konto

tilsvarende oppgjøret. Denne rammen kan disponeres fram til oppgjøret overføres til konto 15 dager etter sluttseddeldato. Ved bruk av denne løsningen må fiskeren betale renter for de dagene kreditten benyttes, men det er likevel et godt og rimelig tilbud. Dette tilbudet gir fiskeren mulighet til å disponere fangstens verdi kun 3 dager etter at fangsten er levert!

Råfisklaget utvikler stadig elektroniske løsninger for effektivt å kunne håndtere den stadig økende informasjonsmengden, og ikke minst det økende krav til kvalitet, sikkerhet, hurtighet og service. Et effektivt transaksjonssystem gir fordeler både for fiskere, kjøpere og forvaltningen, og vil gi råfisklaget gevinst i form av sikrere og raskere oversikt over omsetningen. Videre vil denne utviklingen kunne forbedre oppgjørsordningen og skape en teknologisk plattform for nye tjenester til nytte for fiskerne og fiskerinæringen.

I 2012 ble neste generasjon sluttseddel – «Sluttseddel-på-sekundet» - satt i gang. Gjennom det nye systemet vil sluttseddelen bli registrert, kontrollert og innsendt i sann tid direkte fra kaikanten. Dette gir raskere oppdatering av

informasjonen om fangsten i leveringsøyeblikket, og som følge av dette, legge til rette for bedre kontroll med utestående og garantier, raskere oppdatering av kvoteopplysninger og sikrere transaksjonshåndtering. I løpet av 2012 kom de aller fleste kjøperne over på «Sluttseddel-på-sekundet», og erfaringene er meget gode.

Eiendomsdrift

Gjennom sitt heleide datterselskap Fiskernes Hus AS eies og forvaltes sentrale eiendommer i Tromsø og Svolvær. I Tromsø eies bygningene Sjøgata 41/43, Stortorget 2 og Sjøgata 39, som fremstår som et samlet kvartal på ca. 7.000 kvm. Lokalene leies ut til en rekke virksomheter, og der også Råfisklaget har sitt hovedkontor.

I Svolvær eies bygget Fiskergata 22 på ca. 4.500 kvm. Leietakere er i stor grad offentlig virksomhet, og Råfisklagets regionkontor har sine lokaler der. Bygningen framstår som et moderne, stilrent bygg som legges merke til i sentrum av Svolvær.

Fiskernes Hus AS ønsker å være en langsiktig og seriøs eiendomsforvalter. Eiendommene forvaltes godt, og kontinuerlig vedlikehold gjør at bygningene fremstår som attraktive, moderne og konkurransedyktige på markedet. I 2012 har eiendommene vært 100 % utleid.

Fiskernes Hus AS solgte i 2012 sine 25 % eierandeler i Samvirkegården i Tromsø til et nytt eiendomsselskap, Stortorget 1 AS. I dette selskapet eier Fiskernes Hus AS 34 %. Selskapet Stortorget 1 AS arbeider med et utviklingsprosjekt for å oppføre et nytt bygg på et av de mest sentrale og attraktive områdene i Tromsø sentrum. Byggearbeidene vil komme i gang i løpet av 2013 og huset vil stå ferdig senhøstes 2014.

Etter planen vil Stortorget 1 framstå som en et nasjonalt kyst- og sjømatcenter der leietakerne i hovedsak er sentrale aktører på kysten i tillegg til et opplevelses- og formidlingsområde som Stiftelsen Kystens Hus har fått offentlige midler for å realisere.

Kapitalforvaltning

Styret har godkjent Råfisklagets strategi og retningslinjer for kapitalforvaltningen der det er definert hvilke rammer og risiko porteføljen skal følge. Et mål for forvaltningen er å oppnå god avkastning gjennom moderat risiko. Dette oppnås ved å sette sammen porteføljen i ulike aktivaklasser med stor spredning av risiko.

Den aktive kapitalforvaltningen foretas av tre eksterne forvaltere i tillegg til egen forvaltning av en mindre andel av porteføljen. Alle forvalterne følger samme retningslinjer, og resultatene blir kontinuerlig sammenlignet. Dersom en forvalter oppnår svakere resultater over tid, vil denne kunne bli skiftet ut med annen forvalter. I 2012 ble det foretatt skifte av en forvalter.

Til hvert styremøte fremlegges rapport om kapitalforvaltningen med oversikt over resultat og rammer,

samtidig som det gis en vurdering av utsiktene fremover på finansmarkedet.

Endring av vedtekter

Styret la fram til behandling av årsmøtet endring av vedtektene for Norges Råfisklag. Endringene omfattet sammensetningen av de styrende organer etter en grundig organisatorisk prosess med blant annet flere høringsrunder til eierorganisasjonene.

I § 6 Årsmøtet ble maksimalt antall representanter endret fra inntil 61 representanter til inntil 50 representanter.

I § 12 Styret ble maksimalt antall styremedlemmer endret fra inntil 16 medlemmer til inntil 12 medlemmer.

Årsmøtet godkjente styrets forslag til endringer. Endringene for representasjon i årsmøtet ble vedtatt iverksatt fra 1. januar 2013, mens endringene for styret ble vedtatt iverksatt fra og med årsmøtet 2013.

Fiskeri- og kystdepartementet meddelte godkjenning av de nye vedtektene 21. juni 2012.

Forretningsreglene

Det er i beretningsåret 2012 ikke foretatt endringer i forretningsreglene.

Europakontoret

Styret godkjente i 2010 forslag til samarbeidsavtale med Nord-Norges Europakontor i Brussel, og i januar 2011 ble det inngått en 3-årig avtale som partner ved kontoret. Kontoret eies av de tre nordlige fylkeskommunene, og har som oppgave å styrke kompetansen innenfor de politiske prosesser i EU, innhente informasjon, formidle informasjon og legge til rette for møter og arrangementer. Interessen for Råfisklaget er først og fremst å få kjennskap til fiskeripolitiske forhold som kan ha konsekvenser for norsk fiskerinæring samt bringe inn kunnskap om våre rammebetingelser og forvaltningsmessige forhold.

Gjennom Europakontoret får Råfisklaget ukentlige oppdateringer om saker som diskuteres i EU med relasjon til fiskeriene.

Informasjonsteknologi

Råfisklaget har i 2012 fokusert på hurtig og brukervennlig datautveksling. Nesten all seddelinnsending skjer nå i sann tid – enten fra fiskekjøpernes egne systemer eller med vår nye Webseddel. Videre har vi lansert våre nye websider med stilren og funksjonell utforming.

Seddel på sekundet (SPS)

SPS er basert på såkalte webservices. Dette betyr at seddelen registreres og valideres i sann tid – uten forsinkende behandling underveis. Godkjent seddel tildeles umiddelbart seddelnummer og er klar for utskrift til fisker og fiskekjøper. Vi mener dette betyr økt effektivitet og

oversikt både for fisker, fiskekjøper, salgslag og norske fiskerimyndigheter.

Webseddel

Som en utvidelse av SPS har vi også utviklet Webseddel. Ved hjelp av en enkel web-applikasjon kan fiskekjøpere uten behov for egne seddelsystemer registrere og levere sine sedler enkelt og raskt. Sedlene valideres og tildeles nummer på lik linje med sedlene fra kjøpernes egne seddelsystemer.

WEB-sider

Våre nye websider ble lansert høsten 2012. Det er nedlagt et omfattende arbeid i å gjøre sidene så brukervennlige som mulig. Den mest aktuelle informasjonen er lettest tilgjengelig og navigering mellom sidene er intuitiv. Sidene har fått et vakkert og moderne utseende.

Samordnet kommunikasjon

Vi tok i bruk et moderne kommunikasjonssystem fra årets begynnelse. I tillegg til effektiv samhandling internt i bedriften mener vi at dette øker vårt servicenivå utad. Løsningen baserer seg på Microsoft Lync og Competella og er kommet i stand gjennom et tett samarbeid med vår tekniske hovedpartner Atea.

Råfisklagskortet

Råfisklagskortet er et internasjonalt betalingskort som gjennom en moderne og avansert funksjonalitet og flere gode rabattavtaler, gjør at Råfisklaget kan tilby fiskerne et komplett oppgjørstilbud.

Råfisklagskortet har flere gode rabattavtaler. Samarbeidspartnere til kortet er Danske Bank, Telenor, Telehuset, Statoil Norge og Norsk Folkehjelp.

Når sluttseddel er innsendt fra kjøper, utløses automatisk en kreditt på Råfisklagskontoen tilsvarende utbetalingsbeløpet. Denne kreditt kan fisker disponere mot en rentegodtgjørelse. Fisker vil dermed ha verdien på

sluttseddelen disponibel allerede påfølgende virkedag etter leveranse, 14 dager før endelig oppgjør finner sted.

Rentenivået på Råfisklagskontoene var ved utgangen av året 1,75 %.

Samlet saldo på alle Råfisklagskontoene var kr 321 millioner pr. 31.12.2012. Antall konti var 2.250. En del konti ble avsluttet som følge av at innehaverne gikk over i andre yrker, ble pensjonerte eller hadde relasjoner i andre banker hvor de pliktet å få oppgjøret inn til denne banken.

Valg og oppnevninger til tillitsvern

I henhold til gitte fullmakter har styret i beretningsåret 2012 foretatt valg og oppnevninger til tillitsvern i selskaper og utvalg hvor Norges Råfisklag har representasjonsrett. En oversikt over Råfisklagets representasjon i styrever, råd og utvalg med tilknytning til fiskerinæringen er satt opp bak i beretningen.

Statistikk

Ingen priser eller verdier for ulike år er korrigert for inflasjon.

Tabell 65: Totalomsetning Norges Råfisklags distrikt i kvantum rund vekt og verdi 2003–2012 (tonn og 1000 kr)

Varesort	2003		2004		2005		2006		2007	
	Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr
Torsk	252.218	2.550.933	256.980	2.883.549	262.852	3.213.124	258.110	3.508.943	271.283	4.175.131
Hyse	53.905	343.763	59.812	368.113	61.098	436.882	66.100	597.428	79.005	749.387
Sei	115.400	377.194	109.172	382.051	101.103	423.237	137.019	625.417	111.538	554.914
Lange	5.385	55.467	5.309	61.020	3.593	34.740	4.234	45.153	4.675	46.243
Brosme	6.203	41.219	5.511	35.433	3.732	21.940	4.794	32.425	5.431	40.178
Lyr	1.615	12.706	1.529	12.913	1.452	12.978	1.769	18.010	1.474	16.610
Bleike	16	88	10	58	11	62	17	93	12	71
Kveite	465	18.405	559	22.157	712	28.511	1.024	41.878	1.221	49.663
Blåkveite	8.023	108.672	10.482	173.318	10.361	174.345	7.939	146.605	7.345	116.888
Flyndre	1.621	15.695	1.465	15.523	1.713	17.389	1.363	13.650	1.415	14.098
Skate	58	134	68	165	77	182	90	208	117	366
Steinbit	1.609	9.936	1.870	12.503	2.006	14.001	2.430	18.396	3.270	27.599
Breiflabb	1.432	32.169	1.933	43.888	1.888	43.251	3.121	73.821	3.408	81.798
Uer	6.867	45.823	6.254	46.545	6.293	52.853	6.248	56.369	7.190	54.131
Isgalt	22	82	69	270	37	115	36	114	29	137
Kvitlaks	7.475	22.974	10.806	29.678	15.401	40.418	18.711	52.169	10.294	37.686
Piggvar	2	49	3	72	3	73	3	79	4	104
Pigghå	411	3.127	387	3.268	651	4.804	467	3.814	286	2.178
Leppefisk										
Diverse fisk	4.036	7.262	6.178	9.865	5.167	9.822	6.396	11.092	4.000	9.960
Fisk i alt	466.764	3.645.699	478.396	4.100.389	478.149	4.528.726	519.870	5.245.663	511.997	5.977.141
Biprodukter	12.203	80.051	10.436	74.535	12.422	77.459	14.884	91.028	15.327	102.458
Skalldyr og bløtdyr eksklusive krill	55.524	604.333	51.061	658.355	47.336	539.574	40.463	513.292	30.534	469.797
Krill							8.064	3.000	52.583	17.095
Småkval (vågekval)	756	22.151	615	18.116	743	21.604	629	18.832	622	19.789
Sel										
Alger (tare)										
Total omsetning	4.352.234		4.851.396		5.167.364		5.871.815		6.586.280	
Sjøtilvirket tørrfisk	2.842	23.736	2.406	23.468	1.757	17.548	1.668	17.753	1.583	18.521
Sjøtilvirket saltfisk	47	461	378	3.998	342	3.293	59	720	17	272

Tabell 66: Minstepriser for utvalgte fiskesorter sløyd uten hode 2003–2012 (kroner pr. kg)

Sortering	2003				2004				2005				2006				2007			
	Vint.	Vår	Som.	Høst	Vint.	Vår	Som.	Høst	Vint.	Vår	Som.	Høst	Vint.	Vår	Som.	Høst	Vint.	Vår	Som.	Høst
over 5,0 kg*																	25,00	25,00	25,00	
Torsk over 2,5 kg*	15,00	15,00	15,00	15,00	17,00	17,00	17,00	17,00	18,25	18,50	18,50	18,75	19,25	19,25	19,25	20,00	21,50	22,00	22,00	22,00
1,0–2,5 kg	13,00	13,00	13,00	13,00	14,00	14,00	14,00	14,00	15,00	15,25	15,25	15,75	16,25	17,00	17,00	17,50	18,50	19,00	19,00	19,00
Hyse over 8 hg	10,00	8,00	8,00	8,00	7,50	7,50	7,50	7,75	7,75	7,75	7,75	8,25	8,25	9,00	9,00	9,75	10,50	10,50	10,50	10,50
Sei over 2,3 kg	5,20	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,50	5,50	6,25	7,50	8,00	8,00	8,00	8,00	7,50	7,50	7,50
1,2–2,3 kg	4,30	4,30	4,30	4,30	4,30	4,30	4,30	4,30	4,30	4,60	4,60	4,60	5,20	5,60	5,60	5,60	5,90	5,50	5,50	5,50
Brosme over 2,0 kg	8,60	8,60	8,60	8,60	8,60	8,40	8,40	8,40	8,40	8,00	8,00	7,75	7,75	7,75	7,75	8,00	8,50	8,50	8,50	8,50

* Fra 7. mai 2007 ble det opprettet en ny vektklasse og minstepris for stor torsk over 5,0 kg. Med virkning fra 21. desember 2009 ble det gjort en endring av denne vektgrensen til 6,5 kg. Med virkning fra 19. september 2011 ble det gjort en ny justering til 6,0 kg. Minsteprisene for torsk over 2,5 kg var gjeldende for all stor torsk fram til 7. mai 2007. Etter dette har det vært to vektklasseinndelinger – torsk 2,5 kg til stortorsk-grensa (5,0/6,5/6,0 kg) og torsk over stortorsk-grensa. Det må tas hensyn til dette ved sammenligning av priser mellom de ulike år.

1.859	24.391	2.350	20.693	3.205	29.661	1.465	18.986	1.244	15.495	Sjøltilvirket tørrfisk
6	74	28	306	7	77	5	71	4	47	Sjøltilvirket saltfisk

[illegible]

Tabell 67: Totalomsetning 1940-2012 (Kvantum er oppgitt i sløyd/hodekappet vekt og i verditallene er pristilskudd som ble gitt før 1994 inkludert)

	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949
Kvantum tonn	208.141	203.368	181.752	144.451	149.952	111.861	226.004	303.505	248.103	237.769
Verdi 1000 kr	29.527	59.410	60.820	54.491	57.983	45.774	77.199	116.961	102.144	107.327
	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
Kvantum tonn	261.045	297.534	301.299	279.541	247.434	286.916	346.492	278.645	318.946	341.413
Verdi 1000 kr	125.656	180.709	192.021	178.802	173.556	213.641	239.725	215.494	247.452	273.215
	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Kvantum tonn	315.484	330.191	306.506	324.486	310.337	360.782	383.017	341.307	351.677	384.675
Verdi 1000 kr	267.257	297.981	275.018	295.158	290.757	391.963	426.017	387.485	408.878	419.671
	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979
Kvantum tonn	406.245	412.057	425.131	387.232	371.311	336.073	383.579	410.303	378.704	377.650
Verdi 1000 kr	484.040	637.643	695.534	742.950	973.655	814.717	1.168.632	1.408.011	1.382.418	1.444.953
	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Kvantum tonn	348.926	391.888	403.551	373.718	378.615	348.597	315.285	344.107	318.025	279.965
Verdi 1000 kr	1.625.268	1.977.684	1.987.888	2.032.106	2.138.646	2.285.741	2.672.478	3.082.595	2.504.406	2.223.209
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Kvantum tonn	236.361	278.751	336.632	387.268	446.273	456.286	445.620	541.376	497.111	467.795
Verdi 1000 kr	2.366.686	3.082.242	3.421.003	3.445.158	4.081.976	4.594.394	4.193.683	4.850.308	6.065.452	6.559.644
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kvantum tonn	433.842	421.796	432.419	386.968	386.068	385.991	410.745	400.946	402.503	407.512
Verdi 1000 kr	6.208.220	6.279.506	5.791.724	4.352.234	4.851.396	5.167.364	5.871.815	6.586.280	6.158.480	5.162.999
	2010	2011	2012							
Kvantum tonn	486.616	603.667	625.456							
Verdi 1000 kr	5.670.837	6.954.140	6.918.976							

Tabell 68: Gjennomsnittlig oppnådde priser for alle størrelser av fersk og ombordfryst torsk, hyse og sei sløyd uten hode fra norske og utenlandske fartøy 2003-2012 (kroner pr. kg)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Torsk	15,01	16,86	18,42	20,52	23,07	23,18	16,64	14,21	16,16	15,27
Hyse	8,66	8,60	10,40	13,46	13,29	10,33	9,99	10,57	10,80	10,97
Sei	5,03	5,26	6,47	8,01	7,63	7,44	7,63	9,62	10,50	10,15

Norges Råfisklags informasjonsmagasin kom ut i tre utgaver i 2012.

Representanter fra Norges Råfisklag i styrer, råd og utvalg med tilknytning til fiskerinæringen pr. 31.12.2012

Styrer

Catch Certificate SA:

Trygve Myrvang
Vara Svein Ove Haugland

Fiskeribladet Fiskaren AS:

Alf-Erik Veipe

Fiskernes Hus AS:

Tommy Nygård, styreleder
Alf-Erik Veipe
Kurt Ludvigsen
Brita Åsheim Rasmussen
Lena Pettersen, daglig leder

Kystens Hus AS:

Trygve Myrvang, styreleder
Alf-Erik Veipe, daglig leder

Marinvest AS:

Robert Hansen, styreleder
Svein Ove Haugland, styrets nestleder
Benedicte Nielsen
Tommy Nygård, daglig leder

Måsøy Næringsutvikling AS:

Tommy Nygård

Nord-Norges Europakontor:

Trygve Myrvang

Sjøgata 41/43 ANS:

Alf-Erik Veipe, styreleder
Kurt Ludvigsen
Lena Pettersen

Stortorget 1 AS:

Trygve Myrvang, styreleder
Vara Alf-Erik Veipe

Støttefondene for mottaksstasjoner:

Finnmark:
Willy Andreassen
Troms:
Robert Hansen
Nordland:
Kjell Ingebrigtsen
Trøndelag:
Hilmar Blikø

Råd/utvalg

Arbeidsmiljøutvalget:

Alf-Erik Veipe
Lena Pettersen
Tove Isaksen
Kjell-Arne Pedersen

Norges sjømatråd:

Medlemmer av markedsgrupper:
Konvensjonell sektor: Svein Ove Haugland
Torskfisker: Benedicte Nielsen
Reker og skalldyr: Tor-Edgar Ripman
Miljødokumentasjon: Tor-Edgar Ripman

Fiskernes Ulykkeskasse:

Ingvald Olsen (samarbeidsutvalget)
Hilmar Blikø (styret)
Vara Jan Erik Strøm

Fiskesalgslagenes Samarbeidsråd:

Robert Hansen
Vara Hilmar Blikø
Trygve Myrvang
Vara Svein Ove Haugland

Informasjonsutvalget for reker:

Svein Ove Haugland, leder
Jan Roger Lerbukt
1.vara Trygve Myrvang

Kontrollkomiteen for garantiordningen:

Alf-Erik Veipe
Vara Tommy Nygård

Krabbeutvalget:

Trond Sarassen
Hilmar Blikø
Ingvald Olsen

Merkevareforeningen Norsk Hval:

Tor-Edgar Ripman, styreleder

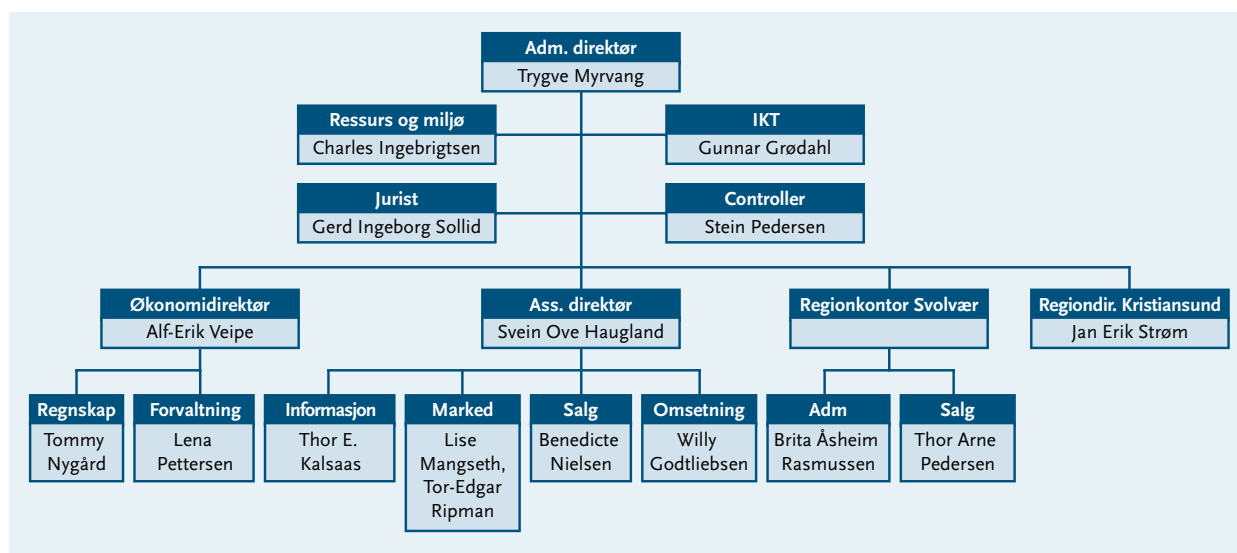
Norges Råfisklags Hjelpesfond:

Thor E. Kalsaas, leder
Arvid Ahlquist
Jeanette Gutierrez
1. vara Jan Engen
2. vara Alf Arne Hansen
3. vara Marit Ovesen

Samvirkesenteret:

Gerd Ingeborg Sollid

Organisasjonskart

Norsk sjømatnæring er en av landets største eksportnæringer. Næringa har en stolt historie, en fantastisk framtid og norske fiskere og Norges Råfisklag er en viktig del av denne suksesshistorien.

Norges Råfisklag er et av seks fiskesalgslag som i medhold av råfiskloven tar hånd om viktige nasjonale oppgaver og organiserer førstehåndsomsetning av fisk i Norge. Fem av salgslagene, med Norges Råfisklag som det største, ivaretar omsetningen av torskefisk, skalldyr, bløtdyr og småkval.

Langs norskekysten fra grensen mot Russland i nordøst har salgslagene geografisk ansvar i følgende rekkefølge; Norges Råfisklag, Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag, Vest-Norges Fiskesalslag, Rogaland Fiskesalgslag og Skagerakfisk. Omsetningen av pelagiske fiskearter (sild, makrell, lodde mv.) er samlet under det landsdekkende Norges Sildesalgslag.

Norges Råfisklags distrikt strekker seg fra og med Finnmark til og med Nordmøre. Salgslaget har hovedkontor i Tromsø og regionkontorer i Svolvær og Kristiansund.

Norges Råfisklag driver en velfungerende og moderne markedsplass for bærekraftig villfanget norsk sjømat. Råfisklaget sørger for effektiv omsetning av fangstene og garanterer fiskerne oppgjør. Gjennom sporing og ressurskontroll sikres trygg mat og god forvaltning av havets ressurser. I 2012 ble det i Norges Råfisklags distrikt omsatt 892.000 tonn fangst (rund vekt) til en samlet verdi på 6,9 milliarder kroner.

Å sikre fiskerne og kystsamfunnene stabilitet, forutsigbarhet og trygghet er et samfunnsansvar Norges Råfisklag tar på alvor.

**NORGES
RÅFISKLAG**

Postboks 6162

9291 Tromsø

Telefon 77 66 01 00

firmapost@rafisklaget.no

Organisasjonsnummer 938 469 148

www.rafisklaget.no